

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประจำปี ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวง

อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

คำนำ

สาธารณสุขยังคงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากความแปรปรวนของภูมิอากาศโลก ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมไทยจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็วประชาชนมีโอกาสอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยเพิ่มขึ้นส่งผลให้ความเสียหายจากสาธารณภัยรุนแรงมากขึ้น ทั้งภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว และภัยจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย อุบัติภัย การรั่วไหลของสารเคมีอันตราย

ภัยพิบัติต่างๆที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเกิดจากการกระทำของน้ำมือมนุษย์หรือเกิดจากภัยธรรมชาติได้สร้างความสูญเสียแก่ชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนอย่างกว้างขวางและรุนแรงจนชุมชนไม่สามารถที่จะช่วยเหลือตัวเองได้ จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ ฟื้นฟู บูรณะให้กลับคืนสู่สภาพเดิมอย่างเร่งด่วน การเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันภัยพิบัติและจัดวางระบบการบริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินโดยการเตรียมคน เครื่องมือเครื่องใช้ ไว้สำหรับเผชิญเหตุการณ์สาธารณภัยที่ไม่อาจคาดคิดได้จึงเป็นสิ่งจำเป็นรวมทั้งเป็นอำนาจหน้าที่ ที่องค์กรปกครองท้องถิ่นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวงได้ตระหนักถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาจเกิดขึ้นได้จากสาธารณภัยที่ไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าได้ จึงได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประจำปี ๒๕๕๖ ฉบับนี้ขึ้นมาเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อรองรับกับสาธารณภัยที่อาจเกิดได้ทั้งในกรณีก่อนเกิดเหตุสาธารณภัย ขณะที่เกิดสาธารณภัย และการดำเนินการภายหลังจากเกิดเหตุภัยพิบัติแล้ว โดยคำนึงถึงภารกิจ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติด้านความรับผิดชอบและบังเกิดผลดีในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ใหม่พัฒนาต่อไป

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวง
ตุลาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑	หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒	วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๑
๑.๓	ขั้นตอนในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๑
๑.๔	เป้าหมายในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการบังคับใช้	๒
๑.๕	นิยามศัพท์	๒
๑.๖	ขอบเขตของการปฏิบัติ	๓

บทที่ ๒ สภาพทั่วไปของท้องถิ่น

๒.๑	ข้อมูลสภาพทั่วไป	๔
๒.๒	จำนวนประชากร	๖
๒.๓	สภาพทางเศรษฐกิจ	๖
๒.๔	หน่วยธุรกิจในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา	๗
๒.๕	ข้อมูลด้านสถานศึกษา	๗
๒.๖	ข้อมูลด้านสาธารณสุข	๘
๒.๗	ข้อมูลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	๙
๒.๘	สถาบันทางศาสนา	๑๐
๒.๙	การคมนาคม	๑๐
๒.๑๐	การโทรคมนาคม	๑๐

บทที่ ๓ การวิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยงภัยของพื้นที่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๓.๑	สถิติการเกิดสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา	๑๑
๓.๒	หลักการประเมินความเสี่ยงภัย	๑๑
๓.๓	ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงภัยในพื้นที่	๑๒
๓.๔	ประเมินช่วงเวลาที่สามารถเกิดสถานการณ์ความเสี่ยงภัยขึ้นในพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนาการวิเคราะห์ SWOT ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๑๓ ๑๔

บทที่ ๔ การจัดองค์กรและกำหนดผู้รับผิดชอบ

๔.๑	โครงการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ไร่ใหม่พัฒนา	๑๗
๔.๒	การจัดตั้งองค์กรสำหรับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๑๘
๔.๓	การจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน	๒๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ การเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	
๕.๑ ระยะเวลาเกิดสาธารณภัย	๒๖
๕.๒ ระยะเวลาเกิดภัย	๒๖
๕.๓ ระยะเวลาหลังจากภัยยุติแล้ว	๒๗
บทที่ ๖ การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน	
๖.๑ การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ	๒๘
๖.๒ ระบบบัญชาการกู้ภัย	๒๘
บทที่ ๗ การอพยพ	
๗.๑ การเตรียมการอพยพ	๓๔
๗.๒ การอพยพ	๓๔
บทที่ ๘ การฟื้นฟูและบูรณะ	
๘.๑ การฟื้นฟูสภาพด้านประชากร	๓๖
๘.๒ การฟื้นฟูด้านสังคมและเศรษฐกิจ	๓๖
๘.๓ การพัฒนาเพื่อป้องกันมิให้สาธารณภัยเกิดขึ้นอีกในอนาคต	๓๖
บทที่ ๙ การประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานอื่นๆ	
การสื่อสารกับองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ใหม่พัฒนา	๓๗
บทที่ ๑๐ กระบวนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านสาธารณภัย	๓๙
บทที่ ๑๑ การป้องกันและบรรเทาภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม	๔๔
บทที่ ๑๒ การป้องกันและบรรเทาภัยจากพายุหมุนเขตร้อน	๔๕
บทที่ ๑๓ การป้องกันและบรรเทาภัยจากอัคคีภัย	๕๔
บทที่ ๑๔ การป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย	๕๘
บทที่ ๑๕ การป้องกันและบรรเทาภัยจากคมนาคมและขนส่ง	๖๔
บทที่ ๑๖ การป้องกันและบรรเทาภัยจากภัยแล้ง	๖๘
บทที่ ๑๗ การป้องกันและบรรเทาภัยจากอากาศยาน	๗๑
บทที่ ๑๘ การป้องกันและบรรเทาภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน	๗๔
บทที่ ๑๙ การป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม	๗๕
บทที่ ๒๐ การป้องกันและบรรเทาภัยจากโรคระบาดในมนุษย์	๘๓
บทที่ ๒๑ การป้องกันและบรรเทาภัยจากโรคแมลงและสัตว์ ศัตรูพืชระบาด	๘๗
บทที่ ๒๒ การป้องกันและบรรเทาภัยจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ	๙๑
บทที่ ๒๓ การป้องกันและบรรเทาภัยด้านความมั่นคง	๙๖
บทที่ ๒๔ การป้องกันและบรรเทาภัยด้านวินาศกรรม	๑๐๔
บทที่ ๒๕ การป้องกันและบรรเทาภัยด้านทุ่นระเบิด กับระเบิด	๑๐๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๑๖ การป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศ	๑๑๔
บทที่ ๑๗ การป้องกันและระงับการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล	๑๒๐
ภาคผนวก	
ข้อมูลพื้นฐานแหล่งน้ำทรัพยากรในพื้นที่ด้านความช่วยเหลือเมื่อเกิดสาธารณภัย	๑๒๔
ข้อมูลส่วนราชการในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อการประสานงานเมื่อเกิดสาธารณภัย	๑๒๕
ข้อมูลบุคลากรในพื้นที่เพื่อการประสานงานเมื่อเกิดสาธารณภัย	๑๒๖

.....

บทที่ ๑

บทนำ

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นการเตรียมการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวงที่จะป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อให้มีมาตรการรักษา เยียวยาแก่ผู้ซึ่งได้รับความเดือดร้อน ทั้งนี้การดำเนินการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวง ตามกฎหมายต่างๆ ดังนี้

- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๖๗ (๔) ภายใต้อำนาจแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒

มาตรา ๑๖ (๒๕) ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองในด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

- พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๒๐ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวง มีแนวทางในการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

- เพื่อให้คณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวงใช้เป็นเครื่องมือ และแนวทางในการตัดสินใจ สำหรับการดำเนินการด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวง ได้รับบริการสาธารณะด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างน้อยในระดับมาตรฐานขั้นพื้นฐาน

- เพื่อให้เกิดความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ ในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑.๓ ขั้นตอนในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. การแต่งตั้งคณะผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผน (Planning team)

๒. กระบวนการในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (Planning Procedure) มี ๔ ขั้นตอนดังนี้

- (๑) การทบทวนแผนที่มีอยู่เดิม (Review of existing plan)
- (๒) การวิเคราะห์ความเสี่ยงอันตราย (Hazards analysis)
- (๓) การประเมินความสามารถขององค์กร (Capability assessment)
- (๔) การจัดทำร่างแผน

๑.๔ เป้าหมายในการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการบังคับใช้

- จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวง จำนวน ๒๐ เล่ม
- แต่ละหมู่บ้านในพื้นที่ มีแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับตำบลเพื่อประสานในแนวทางการปฏิบัติให้เกิดความร่วมมือและบูรณาการ
- วันถัดไปจากวันที่ประกาศใช้แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ถือเป็นวันบังคับใช้แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวง

๑.๕ นิยามศัพท์

๑.๕.๑ ภัยฝ่ายพลเรือน หมายถึง ภัยพิบัติที่สร้างความสูญเสียแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐอย่างกว้างขวางและรุนแรง ได้แก่ สาธารณภัย ภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรม จนชุมชนนั้น ๆ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ จึงจำเป็นต้องได้รับการบำบัดช่วยเหลือ และฟื้นฟูบูรณะให้กลับคืนสู่สภาพเดิมอย่างรีบด่วน

๑.๕.๒ การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หมายถึง การดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในการป้องกันและบรรเทาอันตรายหรือความเสียหายอันเนื่องมาจากสาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรม ไม่ว่าจะการดำเนินการนั้นจะได้กระทำก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย หรือภายหลังที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว และหมายความรวมถึงการอพยพประชาชนและส่วนราชการเพื่อการนั้น

๑.๕.๓ สาธารณภัย หมายถึง ภัยอันมีมาเป็นสาธารณะ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีผู้ทำให้เกิดขึ้นซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชนหรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ

๑.๕.๔ ภัยความมั่นคง หมายถึง ภัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ได้แก่ ภัยจากการก่อวินาศกรรม ภัยจากทุ่นระเบิด ภัยทางอากาศ ภัยจากการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล

๑.๕.๕ ภาวะไม่ปกติ หมายถึง ภาวะในระหว่างเวลาที่ประเทศมีภัยจากการกระทำของศัตรูอย่างรุนแรงทั้งจากภายในประเทศ จากการรุกรานภายนอกประเทศ จนถึงขั้นที่ต้องมีการระดมสรรพกำลังของชาติ ประชาชนจะมีความหวาดกลัวต่อภัยสงคราม ขาดขวัญและกำลังใจ ไม่มีความมั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๑.๕.๖ ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง นายกองกำกับการบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล กับมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนอำเภอและผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

๑.๖ ขอบเขตการปฏิบัติ

๑.๖.๑ สาธารณภัย ได้แก่ การป้องกันและบรรเทาภัยจากอุทกภัย วาตภัย และโคลนถล่ม ภัยจากอัคคีภัย ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ภัยแล้ง ภัยจากอากาศยาน ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ภัยจากการคมนาคมขนส่ง ภัยจากโรคระบาดสัตว์ และภัยจากโรคแมลงศัตรูพืชระบาด

๑.๖.๒ ภัยด้านความมั่นคง ได้แก่ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในภาวะไม่ปกติ การป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรม การป้องกันและบรรเทาภัยจากพุนระเบิด-กับระเบิด การป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศ และการป้องกันและระงับการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล

บทที่ ๒

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของท้องถิ่น

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๒.๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๘ ตั้งอยู่บ้านโคกตะเคียน หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านพลวง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอปราสาท ระยะห่างจากอำเภอปราสาทประมาณ ๓ กิโลเมตรและห่างจากตัวจังหวัดสุรินทร์ประมาณ ๓๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๔๕ ตารางกิโลเมตร มีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น ๑๔ หมู่บ้าน ประกอบด้วย

๑. บ้านบ้านพลวง	๘. บ้านนิคมชอยสอง
๒. บ้านพลวงใต้	๙. บ้านอำปี้लग
๓. บ้านกันจาน	๑๐. บ้านตาโสร้
๔. บ้านบัลลังก์	๑๑. บ้านโคกเพชร
๕. บ้านโคกตามอน	๑๒. บ้านกุ่มพะเนียง
๖. บ้านโคกตะเคียน	๑๓. บ้านสวายซอ
๗. บ้านปึงเม็ง	๑๔. บ้านหนองพลวง

มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อดำบลก้งแอน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากริมฝายชลประทานด้านตะวันตก บริเวณพิกัด UB 246151 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไปตัดถนนสายบ้านยาง – บ้านปึงเม็ง บริเวณพิกัด UB 268164 ไปตามถนนสายบ้านปะอ่าว-บ้านอำปี้लग จุดถนนทางหลวงสายโชคชัย – เดชอุดม ทางทิศใต้บริเวณพิกัด UB 282175 ไปตามแนวริมถนนหลวงโชคชัย – เดชอุดม ตัดถนนสายสุรินทร์ – ช่งจอม บริเวณพิกัด UB 290177 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวริมถนนโชคชัย – เดชอุดม บ้านสะเกีย ตำบลก้งแอน บริเวณพิกัด UB 312183 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ สิ้นสุดบริเวณพิกัด UB 320172 รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ 7 กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อดำบลตาเบา ตำบลหนองใหญ่ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากบริเวณพิกัด UB 320172 ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ บริเวณพิกัด UB 333146 เป็นเขตติดต่อกับตำบลหนองใหญ่ ไปทางทิศใต้สิ้นสุดที่ถนนสายสุรินทร์ – ช่งจอม บริเวณพิกัด UB 332135 รวมระยะทางด้านทิศตะวันออก ประมาณ 3.5 กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อดำบลหนองใหญ่ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากถนนสายสุรินทร์ – ช่งจอม บริเวณพิกัด UB 332135 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ถึงบริเวณพิกัด UB 314104 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ จุดถนนบ้านตาโสร้ – บ้านดาว ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณพิกัด UB 275115 ไปตามถนนบ้านตาโสร้ - บ้านดาว ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณพิกัด UB 274114 ไปทางทิศ

ตะวันตกเฉียงเหนือ ตามริมห้วยรุหนทางทิศตะวันตก ติดกับรั้ววัดบ้านโลกเบง สิ้นสุดที่ถนนสายบ้านอำปือลง
– โลกเบง บริเวณพิกัด UB 256125 รวมระยะทางด้านทิศใต้ ประมาณ 10 กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อดำบล โลกสะอาด และตำบลปรี้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากบริเวณพิกัด UB 256125 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามแนวทางเกวียนเก่าถึง บริเวณพิกัด UB 246128 ไปทางทิศเหนือตามแนวลำห้วยตาลวก สิ้นสุดที่ริมฝายชลประทานด้านตะวันตก บริเวณพิกัด UB 246151 รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ 3 กิโลเมตร

ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบทุ่งนาปี นอกเขตชลประทาน ลักษณะดินเหนียวปนทราย บางแห่ง มีป่าละเมาะเป็นหย่อม ๆ บริเวณทำเลเลี้ยงสัตว์ สภาพของหมู่บ้านกระจายอยู่เป็นกลุ่มก้อน ตั้งชื่อหมู่บ้านตาม ลักษณะภูมิประเทศ ส่วนใหญ่อยู่ติดหนองน้ำที่มีความสะดวกในการเพาะปลูกทำการเกษตร และการใช้น้ำในชีวิตประจำวัน มีลักษณะภูมิอากาศแบบฝนเมืองร้อน แบ่งได้เป็น ๓ ฤดูคือ

ฤดูร้อน	เริ่มประมาณเดือนกุมภาพันธ์	ถึงเดือนพฤษภาคม
ฤดูฝน	เริ่มประมาณเดือนมิถุนายน	ถึงเดือนตุลาคม
ฤดูหนาว	เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายน	ถึงเดือนมกราคม

๒.๒ จำนวนประชากร บ้านพลวงมีประชากรรวมทั้งสิ้น จำนวน ๗,๖๕๘ คน จำนวนบ้าน ๒,๔๗๖ หลังคาเรือน แยกรายละเอียดตามรายหมู่บ้าน จากข้อมูลของสำนักทะเบียนราษฎรของอำเภอปราสาท เมื่อวันที่ ๓๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

หมู่ ที่	หมู่บ้าน /ชุมชน	ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านพลวง	๒๒๗	358	410	768
๒	บ้านพลวงใต้	๒๒๔	377	378	755
๓	บ้านกันจาม	๒๒๖	345	337	682
๔	บ้านบัลลังก์	๒๓๘	348	312	660
๕	บ้านโคกตามอน	๔๒๔	371	383	754
๖	บ้านโคกตะเคียน	๑๓๕	251	223	474
๗	บ้านปึงเม็ง	๑๓๔	241	216	457
๘	บ้านนิคมขอยสอง	๑๖๘	279	308	587
๙	บ้านอำปิ่นก	๑๔๐	255	252	507
๑๐	บ้านตาโสร	๑๘๙	313	319	632
๑๑	บ้านโคกเพชร	๘๓	159	168	327
๑๒	บ้านกุ่มพะเนียง	๑๑๑	228	201	429
๑๓	บ้านสวายซอ	๙๒	151	178	329
๑๔	บ้านหนองพลวง	๘๕	150	147	297
รวม		๒,๔๗๖	3,826	3,832	7,658

๒.๓ สภาพทางเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพ

หมู่ที่	หมู่บ้าน	อาชีพหลัก (ครัวเรือน)		อาชีพลำดับ ๒ (ครัวเรือน)		อาชีพลำดับ ๓ (ครัวเรือน)	
		อาชีพหลัก	จำนวน	อาชีพ	จำนวน	อาชีพ	จำนวน
๑	บ้านทุ่งขาม	รับจ้าง	๗๘	ทำไร่	๓๑	ค้าขาย	๕
๒	บ้านไร่ใหม่พัฒนา	ทำนา	๘๔	รับจ้าง	๗๕	ทำไร่	๗๐
๓	บ้านรางจิก	ทำนา	๕๐	ทำไร่	๕๒	เลี้ยงสัตว์	๒๐
๔	บ้านหนองเขื่อน	ทำนา	๑๐๗	เลี้ยงสัตว์	๓๖	ทำไร่	๒๓
๕	บ้านไร่คง	ทำนา	๒๐	ทำไร่	๑๓	เลี้ยงสัตว์	๑๒
๖	บ้านโป่งแย้	เลี้ยงสัตว์	๑๐๐	ทำนา	๕๖	รับจ้าง	๕๖

๓	บ้านหนองช้างเหยียบ	ทำนา	๒๒๐	ทำไร่	๑๕	ค้าขาย	๖
๘	บ้านโป่งแก่งพัฒนา	ทำนา	๕๕	ทำไร่	๓๐	รับจ้าง	๑๗

- ๓ -

ผลผลิตการปลูกข้าว และปลูกพืชไร่ที่สำคัญ

หมู่ที่	หมู่บ้าน	การปลูกข้าวนปี (ไร่/กก.)		การปลูกข้าวนปี (ไร่/กก.)		การปลูกพืชไร่อื่น (ไร่/กก.)		
		ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	ถั่วเขียว	ข้าวโพด	งาคั่ว
๑	บ้านทุ่งขาม	-	-	-	-	-	๕๐๐	-
๒	บ้านไร่ใหม่พัฒนา	๓๕๐	๓๕๐	-	-	๘๘	๕๐๐	๘๐
๓	บ้านรางจิก	๓๐๐	๓๐๐	๕๐๐	๕๐๐	-	๔๐๐	-
๔	บ้านหนองเขื่อน	๔๐๐	-	-	-	-	๔๐๐	-
๕	บ้านไร่คง	๔๐๐	-	-	-	๕๐	๔๕๐	๑๒๐
๖	บ้านโป่งแย้	๓๐๐	-	-	-	-	๓๓๐	-
๗	บ้านหนองช้างเหยียบ	๓๕๐	๓๕๐	-	-	๓๐๐	๒๐๐	-
๘	บ้านโป่งแก่งพัฒนา	๓๐๐	๓๐๐	-	-	๕๐๐	๔๐๐	-

๒.๔ หน่วยธุรกิจในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา

ลำดับที่	ประเภท	จำนวน
๑	บิมน้ำมันขนาดใหญ่	๑ แห่ง
๒	บิมน้ำมันหลอด	๒ แห่ง
๓	ร้านค้าเบ็ดเตล็ด	๒ แห่ง
๔	ร้านรับซ่อมจักรยานยนต์	๒ แห่ง

๒.๕ ข้อมูลด้านสถานศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย

ลำดับที่	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนเด็กนักเรียน
----------	--------------------	-------------------

		ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านโป่งแย้	-	-	๖๐
๒	บ้านรางจิก	-	-	๔๐

- ๘ -

- โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๕ แห่ง
- โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา (ขยายโอกาส) จำนวน ๑ แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน ๕ แห่ง

๒.๖ ข้อมูลด้านสาธารณสุข

มีสถานอนามัยประจำตำบลจำนวน ๓ แห่ง ประกอบด้วยสถานอนามัยบ้านรางจิก ที่หมู่ ๓ สถานอนามัยบ้านไร่ใหม่พัฒนา หมู่ที่ ๒ และสถานอนามัยบ้านโป่งแย้ หมู่ที่ ๖

จำนวนผู้สูงอายุในบัญชีผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา ที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแล้ว รวมทั้งสิ้นจำนวน ๕๔๘ คน แยกรายละเอียดตามรายหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพแล้ว		
		ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านทุ่งขาม	๑๘	๔๕	๖๓
๒	บ้านไร่ใหม่พัฒนา	๕๑	๔๕	๑๐๐
๓	บ้านรางจิก	๓๕	๔๓	๗๘
๔	บ้านหนองเขื่อน	๓๕	๔๑	๗๖
๕	บ้านไร่ดง	๑๓	๑๔	๒๗
๖	บ้านโป่งแย้	๔๔	๕๗	๑๐๑
๗	บ้านหนองช้างเหยียบ	๑๗	๑๖	๓๓
๘	บ้านโป่งแก้งพัฒนา	๓๐	๔๐	๗๐
รวม		๒๔๓	๓๐๕	๕๔๘

จำนวนผู้พิการในบัญชีผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา แยกเป็นผู้พิการที่ยังไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน ๑๔ คน และผู้พิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพแล้ว จำนวน ๒๐ คน

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนผู้พิการที่ยังไม่ได้เบี้ยยังชีพ			จำนวนผู้พิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพแล้ว		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม

๑	บ้านทุ่งขาม	๒	๒	๔	-	-	-
๒	บ้านไร่ใหม่พัฒนา	-	-	-	๑	๑	๒

- ๕ -

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนผู้พิการที่ยังไม่ได้เบี้ยยังชีพ			จำนวนผู้พิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพแล้ว		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
๓	บ้านรางจิก	-	-	-	๓	๓	๑๔
๔	บ้านหนองเขื่อน	-	-	-	๖	๓	๑๑
๕	บ้านไร่คง	-	-	-	๓	๔	๖
๖	บ้านโป่งแย้	-	๑	๑	๑๖	๖	๒๕
๗	บ้านหนองช้างเหยียบ	-	-	-	๕	๒	๗
๘	บ้านโป่งแก้งพัฒนา	-	-	-	๖	๓	๑๑
รวม		๐	๑	๑	๔๖	๒๓	๖๙

จำนวนผู้ป่วยเอดส์ในบัญชีผู้ป่วยเอดส์ขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา แยกเป็นผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์จำนวน ๔ คน และยังไม่ได้รับเบี้ยยังชีพจำนวน ๓ คน

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนผู้ป่วยเอดส์ที่ยังไม่ได้รับเบี้ยยังชีพ			จำนวนผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับเบี้ยยังชีพแล้ว		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านทุ่งขาม	-	-	-	-	-	-
๒	บ้านไร่ใหม่พัฒนา	-	-	-	-	๒	๒
๓	บ้านรางจิก	๑	๑	๒	-	-	-
๔	บ้านหนองเขื่อน	-	-	-	๑	-	๑
๕	บ้านไร่คง	-	-	-	-	-	-
๖	บ้านโป่งแย้	-	-	-	-	-	-
๗	บ้านหนองช้างเหยียบ	-	-	-	-	-	-
๘	บ้านโป่งแก้งพัฒนา	-	-	-	๑	-	๑
รวม		๑	๑	๒	๒	๒	๔

๒.๓) ข้อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- มีบิณฑบาตรวมชนประจำตำบล จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่ที่หมู่ ๒ บ้านไร่ใหม่พัฒนา

- ๑๐ -

๒.๘ สถาบันทางศาสนา

ประเภท	จำนวน	ชื่อ	สถานที่ตั้ง
วัด	๑ แห่ง	วัดหนองหงส์พัฒนา	หมู่ที่ ๘ บ้านโป่งแก้งพัฒนา
มัสยิด	๑ แห่ง	มัสยิดคารุණาริฟ	หมู่ที่ ๓ บ้านรางจิก

๒.๙ การคมนาคม

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ถนนคอนกรีต		ถนนลาดยาง		ถนนลูกรัง	
		จำนวน (สาย)	ระยะทาง (กม.)	จำนวน (สาย)	ระยะทาง (กม.)	จำนวน (สาย)	ระยะทาง (กม.)
๑	บ้านทุ่งขาม	๑	๐.๖๖๐	-	-	๕	๘.๘๐๐
๒	บ้านไร่ใหม่พัฒนา	๒	๑.๘๕๘	๑	๐.๕๒๐	๖	๗.๗๐๐
๓	บ้านรางจิก	๑	๒.๕๐๐	๑	๐.๗๓๒	๑๑	๕.๗๔๕
๔	บ้านหนองเขื่อน	-	-	๑	๕.๘๕๕	๑๐	๑๒.๑๕๐
๕	บ้านไร่คง	๑	๐.๕๓๓	๑	๐.๕๐๐	๘	๓.๘๐๐
๖	บ้านโป่งแย้	-	-	-	-	๘	๑๒.๔๐๐
๗	บ้านหนองช้างเหยียบ	-	-	๑	๑.๓๔๕	๗	๕.๓๘๐
๘	บ้านโป่งแก้งพัฒนา	๑	๐.๖๕๐	๒	๕.๖๐๐	๖	๗.๐๒๐
รวม		๖	๖.๒๐	๗	๑๔.๖๐	๖๕	๖๓.๐๐

๒.๑๐ การโทรคมนาคม

- มีโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน ๑๔ แห่ง

บทที่ ๓

สถานการณ์เสี่ยงภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวง

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๓.๑ สถิติการเกิดสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพลวง

จากการเก็บข้อมูลเหตุเรื่องราวร้องทุกข์ ของประชาชนในพื้นที่ และการติดตามการเกิดขึ้นของ สาธารณภัยในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนาพบว่า สถานการณ์เสี่ยงภัยในพื้นที่ตำบล ไร่ใหม่พัฒนาประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

ชื่อสาธารณภัย	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑		ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒	
	จำนวน ครั้ง	ประมาณการมูลค่า ความเสียหาย	จำนวน ครั้ง	ประมาณการมูลค่า ความเสียหาย
ภัยแล้ง	๑๔	๔๐๐,๐๐๐	๓๐	๘๐๐,๐๐๐
วาตภัย	๑๓	๑,๒๐๐,๐๐๐	๒๖	๒,๕๐๐,๐๐๐
อุทกภัย	๖	๒๐๐,๐๐๐	๕	๑๕๐,๐๐๐
ไฟฟ้า/ไฟไหม้ข้างทาง				
ภัยหนาว	-	-	-	-
อัคคีภัย	-	-	-	-
แผ่นดินไหว	-	-	-	-
อาคารถล่ม	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-

๓.๒ หลักการประเมินความเสี่ยงภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนาได้ออกแบบ ตารางประเมินปัจจัยความเสี่ยงของ สถานการณ์เสี่ยงภัยได้ ดังนี้

ปัจจัยความเสี่ยง	มาก	ปานกลาง	น้อย
ความถี่หรือ โอกาสที่จะเกิด	ค่าคะแนน = ๓ คือ มี ความถี่การเกิดเกิน ๒ ครั้ง/เดือน	ค่าคะแนน = ๒ คือ มี ความถี่การเกิดระหว่าง ๑-๒ ครั้ง/เดือน	ค่าคะแนน = ๑ คือ มีความถี่ การเกิดน้อยกว่า ๑ ครั้ง/เดือน
ผลกระทบต่อ ชีวิต ร่างกายคน	ค่าคะแนน = ๓ คือ มี การบาดเจ็บสาหัสและ เสียชีวิตหรือมีผู้ได้รับ ผลกระทบเกิน ๕๐๐ คน	ค่าคะแนน = ๒ คือ มีการ บาดเจ็บสาหัสแต่ไม่มีการ เสียชีวิตหรือมีผู้ได้รับ ผลกระทบ ๑๐๐-๕๐๐ คน	ค่าคะแนน = ๑ คือ มีการ บาดเจ็บเพียงเล็กน้อยหรือมีผู้ ได้รับผลกระทบน้อยกว่า ๑๐๐ คน

ความเสียหายต่อทรัพย์สิน	ค่าคะแนน = ๓ คือ มีมูลค่าความเสียหาย เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท	ค่าคะแนน = ๒ คือ มีมูลค่าความเสียหาย ระหว่าง ๑๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท	ค่าคะแนน = ๑ คือ มีมูลค่าความเสียหาย น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท
เฉลี่ยคะแนนสรุปความเสี่ยง	เฉลี่ยคะแนน ๒.๕ ขึ้นไป	เฉลี่ยคะแนน ๑.๕ - ๒.๕	เฉลี่ยคะแนนต่ำกว่า ๑.๕

๓.๓ ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงภัยในพื้นที่

๑. ความเสี่ยงด้านภัยแล้ง

ปัจจัยความเสี่ยง	มาก	ปานกลาง	น้อย
ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิด	๓	-	-
ผลกระทบต่อชีวิต ร่างกายคน	๓	-	-
ความเสียหายต่อทรัพย์สิน	-	๒	-
เฉลี่ยคะแนน	$๘ / ๓ = ๒.๖๖$		
สรุปความเสี่ยง	มีความเสี่ยงในระดับมาก		

๒. ความเสี่ยงด้านวาทภัย

ปัจจัยความเสี่ยง	มาก	ปานกลาง	น้อย
ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิด	-	-	๑
ผลกระทบต่อชีวิต ร่างกายคน	-	๒	-
ความเสียหายต่อทรัพย์สิน	๓	-	-
เฉลี่ยคะแนน	$๖ / ๓ = ๒$		
สรุปความเสี่ยง	มีความเสี่ยงในระดับปานกลาง		

๓. ความเสี่ยงด้านอุทกภัย

ปัจจัยความเสี่ยง	มาก	ปานกลาง	น้อย
ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิด	-	๒	-
ผลกระทบต่อชีวิต ร่างกายคน	-	-	๑
ความเสียหายต่อทรัพย์สิน	-	๒	-
เฉลี่ยคะแนน	$๕ / ๓ = ๑.๖๖$		
สรุปความเสี่ยง	มีความเสี่ยงในระดับปานกลาง		

๔. ความเสี่ยงด้านไฟฟ้าและไฟไหม้ริมทาง

ปัจจัยความเสี่ยง	มาก	ปานกลาง	น้อย
ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิด	-	๒	-
ผลกระทบต่อชีวิต ร่างกายคน	-	-	๑
ความเสียหายต่อทรัพย์สิน	-	๒	-
เฉลี่ยคะแนน	$5 / 3 = ๑.๖๖$		
สรุปความเสี่ยง	มีความเสี่ยงในระดับปานกลาง		

๕. ความเสี่ยงด้านภัยหนาว

ปัจจัยความเสี่ยง	มาก	ปานกลาง	น้อย
ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิด	-	-	๑
ผลกระทบต่อชีวิต ร่างกายคน	-	-	๑
ความเสียหายต่อทรัพย์สิน	-	-	๑
เฉลี่ยคะแนน	$3 / 3 = ๑$		
สรุปความเสี่ยง	มีความเสี่ยงในระดับน้อย		

๖. ความเสี่ยงด้านอัคคีภัย

ปัจจัยความเสี่ยง	มาก	ปานกลาง	น้อย
ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิด	-	-	๑
ผลกระทบต่อชีวิต ร่างกายคน	-	-	๑
ความเสียหายต่อทรัพย์สิน	-	-	๑
เฉลี่ยคะแนน	$3 / 3 = ๑$		
สรุปความเสี่ยง	มีความเสี่ยงในระดับน้อย		

3.4 ประเมินช่วงเวลาที่สามารถเกิดสถานการณ์ความเสี่ยงภัยขึ้นในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา

ชื่อภัยสาธารณะ	ช่วงเวลาที่เกิด	พื้นที่เสี่ยงภัย (เรียงตามลำดับสถานการณ์เสี่ยง)
ภัยแล้ง	มกราคม - เมษายน	หมู่ที่ ๒,๓,๔,๖,๗
วาตภัย	พฤษภาคม - กันยายน	หมู่ที่ ๖,๔,๒,๕
อุทกภัย	พฤษภาคม - สิงหาคม	หมู่ที่ ๒,๓,๔,๖,๗

ไฟฟ้าและไฟไหม้ริมทาง	มกราคม - เมษายน	หมู่ที่ ๒,๓,๔,๖,๗
ภัยหนาว	-	-
อัคคีภัย	-	-
แผ่นดินไหว	-	-
อาคารถล่ม	-	-
อื่นๆ	-	-

การวิเคราะห์ SWOT ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จุดแข็ง (Strength)

๑. มีแผนแม่บทด้านสาธารณภัยในภาพรวมของตำบลครอบคลุมภัยทุกประเภท ใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัยที่ชัดเจน

๒. มีเครือข่ายเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยครบทั้ง ๘ หมู่บ้าน จึงทำให้ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนในแต่ละหมู่บ้านได้อย่างแท้จริง

๓. งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการบูรณาการองค์ความรู้ทรัพยากร ระบบการปฏิบัติงานกับหน่วยงาน/องค์กรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและมีความร่วมมือเรื่องงานสาธารณภัยและข้อมูลระหว่างตำบล

๔. มีเครือข่ายที่สนับสนุนหรือมีการดำเนินกิจกรรมลดภัยพิบัติ

๕. เป้าหมายการให้บริการของงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชัดเจน ได้แก่ ผู้ประสบภัยที่เป็นประชาชนกลุ่มหลักและประชาชนกลุ่มเสี่ยง

๖. มีงบประมาณเกี่ยวกับสาธารณภัยในระดับตำบล ในอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลว่าด้วยเงินรายจ่ายงบกลางเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

จุดอ่อน (Weakness)

๑. งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลไร้ใหม่พัฒนา ยังขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสาธารณภัย

๒. ปัจจุบันเครื่องจักรกลที่งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลไร้ใหม่พัฒนา ยังมีไม่เพียงพอสำหรับภารกิจ

๓. การฝึกอบรมเพิ่มทักษะให้แก่เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านสาธารณภัย ยังดำเนินการได้ในระดับพื้นฐาน

๔. ระบบสารสนเทศของงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบล มีการบูรณาการข้อมูลยังไม่ดี ขาดการสนับสนุนด้านอุปกรณ์/เครื่องมือแฉ่งเตือนภัยต่างๆ รวมทั้งการฝึกอบรมทบทวนยังมีน้อย

โอกาส (Opportunity)

๑. กฎหมายให้กำหนดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานในระดับตำบลในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของตำบล
๒. แนวโน้มสถานการณ์ภัยพิบัติมีความถี่ ชับซ้อนและความรุนแรงเพิ่มขึ้น ทำให้งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับความตระหนักและยอมรับว่ามีความสำคัญ
๓. มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงภาคประชาชน อาสาสมัคร มูลนิธิและชุมชน เป็นเครือข่ายทำงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยครอบคลุมในทุกพื้นที่ของตำบล
๔. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนผลักดันและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา การบริหารจัดการภัยพิบัติอย่างเป็นระบบ
๕. ประชาชนมีความตระหนักในสาธารณภัยมากขึ้น โดยการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสาธารณภัยมากยิ่งขึ้น

อุปสรรค (Threat)

๑. มีหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสาธารณภัย ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในบางภารกิจ
๒. การเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาคีเครือข่ายยังไม่ทั่วถึงรวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีน้อย
๓. สังคมไทยยังขาดวัฒนธรรมด้านความปลอดภัย
๔. การติดตั้งหอกระจายข่าวเพื่อแจ้งเตือนภัยยังไม่ครอบคลุมทุกแห่งในพื้นที่เสี่ยง

ข้อมูลพื้นฐานพื้นที่เสี่ยงภัยตำบลไร่ใหม่พัฒนา
อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวน ครัวเรือน	อาชีพ	พื้นที่ทำ การเกษตร (ไร่)	สิ่งสาธารณประโยชน์						
		ชาย	หญิง	รวม				ถนน	สะพาน	ทำนบ/ ฝาย/ เหมือง	โรงเรียน	ศาสน สถาน	สถานที่ ราชการ	อื่นๆ
๑	บ้านทุ่งขาม	๓๒๘	๓๖๓	๖๙๑	๒๓๑	ทำไร่	๓,๘๑๔	๓	-		๑	๑	-	-
๒	บ้านไร่ใหม่พัฒนา	๔๐๔	๔๕๕	๘๕๙	๒๕๙	ทำไร่	๒,๖๖๙	๑	-		๑	-	๒	-
๓	บ้านรางจิก	๒๘๑	๒๙๖	๕๗๗	๑๙๔	ทำไร่	๒,๐๒๒	๓	-		๑	๑	๒	-
๔	บ้านหนองเขื่อน	๔๐๗	๔๑๒	๘๑๙	๒๓๐	ทำไร่	๑,๘๗๖	๓	-		๑	-	-	-
๕	บ้านไร่คง	๒๐๕	๑๘๕	๓๙๐	๑๑๒	ทำไร่	๑,๗๒๐	๑	-		-	-	-	-
๖	บ้านโป่งแย้	๖๕๕	๖๒๒	๑,๒๗๗	๓๙๗	ทำไร่	๓,๖๖๓	๓	-		๑	-	๒	-
๗	บ้านหนองช้างเหยียบ	๑๒๑	๑๒๙	๒๕๐	๖๗	ทำไร่	๑,๑๙๘	๑	-		-	-	-	-
๘	บ้านโป่งแก้งพัฒนา	๒๖๗	๒๖๙	๕๓๖	๑๖๔	ทำไร่	๔,๑๐๙	๑	-		-	-	-	-
	จำนวนรวม	๒,๖๖๘	๒,๗๓๑	๕,๓๙๙	๑,๖๕๔	-				-	๕	๒	๖	-

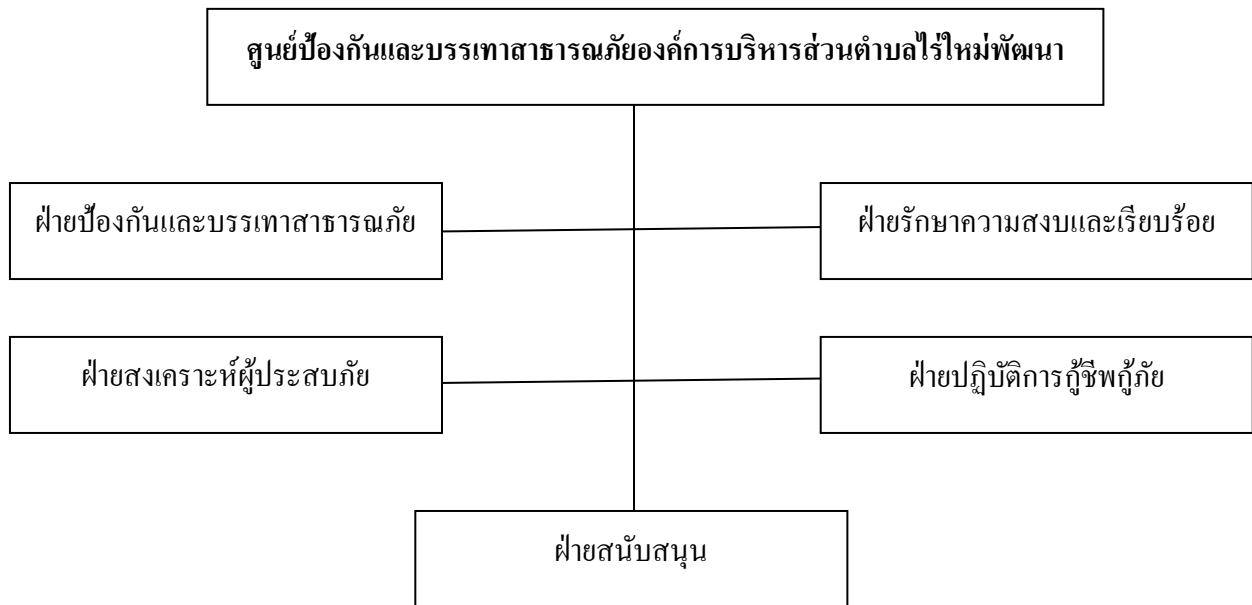
บทที่ ๔

การจัดองค์กรโครงสร้างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนาได้จัดแบ่งโครงการสร้างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยกำหนดไว้เป็นงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในสังกัดของสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ โดยมีการจัดโครงสร้างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๓๑ แบ่งโครงสร้างเป็น ๕ ฝ่ายดังนี้

๔.๑ โครงสร้างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา ประกอบด้วย

โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายออกไปดังนี้

๑) ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีหน้าที่สนับสนุนและจัดเตรียมกำลังสมาชิก อปพร. ในการป้องกันสาธารณภัย ภัยพิบัติ ต่างๆหรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา การจัดเตรียมความพร้อมในการบรรเทาภัย การดำเนินการกู้ภัย บรรเทาภัยให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒) ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย มีหน้าที่ สนับสนุนและจัดเตรียมกำลังสมาชิก อปพร. ในการรักษาความสงบเรียบร้อย การรักษาความปลอดภัย

๓) ฝ่ายส่งเสริมผู้ประสบภัย มีหน้าที่ สนับสนุนและจัดเตรียมกำลังสมาชิก อปพร. ในการช่วยเหลือหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น การเคลื่อนย้ายผู้เจ็บป่วย และการส่งเสริมผู้ประสบภัย

๔) ฝ่ายปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย

มีหน้าที่ เป็นหน่วยเผชิญเหตุ (First Responder Unit) ประจำองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนาหรือประจำศูนย์ อปพร.ปฏิบัติงานกู้ชีพ กู้ภัยเบื้องต้นในกรณีเกิดภัยพิบัติหรืออุบัติเหตุทางถนน ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย และการช่วยเหลือให้การปฐมพยาบาล รวมทั้งเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยได้อย่างปลอดภัยได้อย่างปลอดภัย รวดเร็วและถูกต้องตามหลักวิชาการ สามารถให้การสนับสนุนหน่วยงานในพื้นที่หรือหน่วยงานข้างเคียงที่มีพื้นที่ติดต่อกัน ในการทำงานกู้ชีพได้อย่างรวดเร็ว

๕) ฝ่ายสนับสนุน มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการทุกๆ ฝ่ายในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประกอบด้วย

๕.๑ มิสเตอร์เตือนภัย มีหน้าที่เฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย

๕.๒ งานสื่อสาร มีหน้าที่สื่อสารข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัย

๕.๓ งานกิจกรรม มีหน้าที่การจัดกิจกรรมสนับสนุนต่างๆอย่างต่อเนื่อง

๕.๔ งานสวัสดิการ มีหน้าที่ดูแลช่วยเหลือสมาชิก อปพร.

๕.๕ งานประชาสัมพันธ์ข่าวสาร มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารข้อเท็จจริง

๔.๒ การจัดตั้งองค์กรสำหรับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คณะกรรมการศูนย์อำนวยการป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา ประกอบด้วย

๑) ฝ่ายอำนวยการ ประกอบด้วย

๑. นายกองการบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา	เป็นหัวหน้าศูนย์
๒. กำนันตำบลไร่ใหม่พัฒนา	เป็นรองหัวหน้าศูนย์
๓. ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน ตำบลไร่ใหม่พัฒนา	เป็นผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์
๔. สมาชิกสภา อบต. ไร่ใหม่พัฒนา	เป็นผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์
๕. หัวหน้าสายตรวจตำบลไร่ใหม่พัฒนา	เป็นผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์
๖. เกษตรประจำตำบลไร่ใหม่พัฒนา	เป็นผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์
๗. หัวหน้าสถานีอนามัยบ้านไร่ใหม่พัฒนา	เป็นผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์
๘. ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนในเขตพื้นที่	เป็นผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์
๙. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา	เป็นเลขานุการศูนย์
๑๐. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	เป็นผู้ช่วยเลขานุการศูนย์

มีหน้าที่

๑. เป็นศูนย์กลางในการติดต่อข่าวสารและสถานการณ์ รวมทั้งการประสานงานกับตำบล ,หมู่บ้าน และส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด
๒. รายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข่ายสื่อสารที่สะดวกและรวดเร็วที่สุดเพื่อเสนออำเภอชะอำ ทราบทุกวัน จนกว่าสถานการณ์จะเริ่มคลี่คลายสู่ภาวะปกติ
๓. เป็นศูนย์รับบริจาคการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในเขตตำบลไรไหมพัฒนา
๔. พิจารณาแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาภายหลังจากน้ำลดไว้ล่วงหน้าโดยประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๕. แลกข่าวต่อสื่อมวลชนเพื่อเป็นข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับภาวะน้ำท่วมและดำเนินการช่วยเหลือให้ทราบทุกระยะ

๒) ฝ่ายแจ้งเตือนภัย

มีหน้าที่ติดตามสภาวะอากาศ สถานการณ์น้ำ รายงานผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตำบลไรไหมพัฒนาทราบทุกวัน เพื่อแจ้งเตือนและเผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์อุทกภัยที่ถูกต้องให้ประชาชนทราบ ซึ่งมีคณะทำงานประกอบด้วย

๑. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. บุคลากรสังกัดสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	คณะทำงาน
๓. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน	คณะทำงาน
๔. เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	คณะทำงาน

๓) ฝ่ายบรรเทาทุกข์

๓.๑ หน่วยเคลื่อนที่เร็ว มีหน้าที่จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว เพื่อซ่อมสร้างสิ่งสาธารณะประโยชน์สนับสนุนหมู่บ้าน เสริมสร้างแนวป้องกันน้ำท่วมอพยพราษฎรที่ประสบภัย ประกอบด้วย

หัวหน้าส่วนโยธา	หัวหน้าคณะทำงาน
ช่างโยธา	คณะทำงาน
บุคลากรในส่วนโยธา	คณะทำงาน

๓.๒ หน่วยบรรเทาทุกข์ มีหน้าที่ในการจัดอาหาร น้ำดื่ม ดูแลรักษาสุขภาพความเป็นอยู่ของผู้ประสบอุทกภัย และสัตว์เลี้ยง ประกอบด้วย

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไรไหมพัฒนา	หัวหน้าคณะทำงาน
หัวหน้าส่วนโยธา	คณะทำงาน
หัวหน้าส่วนการคลัง	คณะทำงาน
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	คณะทำงาน
เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	คณะทำงาน

ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน คณะทำงาน

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน คณะทำงาน

๔) ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ มีหน้าที่ฟื้นฟูบูรณะ ซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ ช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยโดยเร็ว ประกอบด้วย

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าคณะทำงาน

เกษตรประจำตำบล คณะทำงาน

พัฒนากรประจำตำบล คณะทำงาน

สาธารณสุขประจำตำบล คณะทำงาน

หัวหน้าส่วนการคลัง คณะทำงาน

หัวหน้าส่วนโยธา คณะทำงาน

๕) ฝ่ายรับบริจาคสิ่งของ และเงินบริจาค มีหน้าที่รับบริจาคสิ่งของ รวมทั้งจัดเก็บรักษาจัดทำบัญชีรับจ่ายสิ่งของให้เป็นไปตามเจตนาของผู้บริจาค ประกอบด้วย

หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าคณะทำงาน

บุคลากรสังกัดส่วนการคลัง คณะทำงาน

๖) ฝ่ายติดตามผล มีหน้าที่ติดตามการปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในเขตท้องที่และมีอำนาจสั่งการแก้ไขปัญหาเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยมีประสิทธิภาพ สัมฤทธิ์ผลมากขึ้น ประกอบด้วย

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน หัวหน้าคณะทำงาน

ช่างโยธา คณะทำงาน

เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คณะทำงาน

เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน คณะทำงาน

เจ้าหน้าที่ธุรการ คณะทำงาน

๔.๓ การจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน กำหนดไว้ในแต่ละหมู่บ้านของพื้นที่ตำบลไว้ใหม่พัฒนามีหน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย แยกรายละเอียดตามรายหมู่บ้าน ดังนี้

๑. หน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑ บ้านทุ่งขาม ประกอบด้วย

๑.๑ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ หัวหน้าคณะทำงาน

๑.๒ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของหมู่บ้าน คณะทำงาน

๑.๓ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะทำงาน

๑.๔ กรรมการหมู่บ้านทุกคน คณะทำงาน

๑.๕ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน คณะทำงาน

๑.๖ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน คณะทำงาน

๒. หน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ ๒ บ้านไร่ใหม่
ประกอบด้วย

๒.๑	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒	หัวหน้าคณะทำงาน
๒.๒	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๒.๓	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	คณะทำงาน
๒.๔	กรรมการหมู่บ้านทุกคน	คณะทำงาน
๒.๕	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	คณะทำงาน
๒.๖	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	คณะทำงาน

๓. หน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ ๓ บ้านรางจิก
ประกอบด้วย

๓.๑	ผู้ใหญ่บ้าน	หัวหน้าคณะทำงาน
๓.๒	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๓.๓	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	คณะทำงาน
๓.๔	กรรมการหมู่บ้านทุกคน	คณะทำงาน
๓.๕	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	คณะทำงาน
๓.๖	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	คณะทำงาน

๔. หน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ ๔ บ้านหนองเขื่อน
ประกอบด้วย

๔.๑	ผู้ใหญ่บ้าน	หัวหน้าคณะทำงาน
๔.๒	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๔.๓	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	คณะทำงาน
๔.๔	กรรมการหมู่บ้านทุกคน	คณะทำงาน
๔.๕	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	คณะทำงาน
๔.๖	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	คณะทำงาน

๕. หน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ ๕ บ้านไร่คง
ประกอบด้วย

๕.๑	ผู้ใหญ่บ้าน	หัวหน้าคณะทำงาน
๕.๒	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๕.๓	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	คณะทำงาน
๕.๔	กรรมการหมู่บ้านทุกคน	คณะทำงาน
๕.๕	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	คณะทำงาน
๕.๖	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	คณะทำงาน

๖. หน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ ๖ บ้านโป่งแย้
ประกอบด้วย

๖.๑	ผู้ใหญ่บ้าน	หัวหน้าคณะทำงาน
๖.๒	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๖.๓	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	คณะทำงาน
๖.๔	กรรมการหมู่บ้านทุกคน	คณะทำงาน
๖.๕	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	คณะทำงาน
๖.๖	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	คณะทำงาน

๗. หน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ ๗ บ้านหนองช้างเหยียบ
ประกอบด้วย

๗.๑	ผู้ใหญ่บ้าน	หัวหน้าคณะทำงาน
๗.๒	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๗.๓	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	คณะทำงาน
๗.๔	กรรมการหมู่บ้านทุกคน	คณะทำงาน
๗.๕	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	คณะทำงาน
๗.๖	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	คณะทำงาน

๘. หน่วยเฉพาะกิจช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ ๘ บ้านโป่งแก้งพัฒนา
ประกอบด้วย

๘.๑	กำนัน	หัวหน้าคณะทำงาน
๘.๒	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๘.๓	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	คณะทำงาน
๘.๔	กรรมการหมู่บ้านทุกคน	คณะทำงาน
๘.๕	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	คณะทำงาน
๘.๖	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	คณะทำงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ไหมพัฒนา ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายด้านการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ตำบลไร่ไหมพัฒนา ไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรหลักในการบูรณาการ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เพื่อเป็นหลักประกันให้ตำบลไร่ไหมพัฒนาเป็นตำบลปลอดภัยและน่าอยู่ ”

พันธกิจ

- ๑) จัดวางแผนระบบป้องกัน เฝ้าระวัง ป้องกันและเตือนภัย จัดทำแผนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย วางระบบมาตรการและกำกับดูแลความปลอดภัยด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาระบบการเฝ้าระวังและการแจ้งเตือนภัย ก่อสร้างและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เตรียมเครื่องจักรกล ยานพาหนะ อุปกรณ์กู้ชีพ/กู้ภัย เตรียมบุคลากรและอาสาสมัคร จัดให้มีการฝึกอบรม ฝึกซ้อม และฝึกปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อเตรียมความพร้อมในทุกพื้นที่
- ๒) ปฏิบัติการเชิงรุกในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้าน โครงสร้าง เพื่อลดความรุนแรงและลดผลกระทบ
- ๓) สั่งการ อำนาจการ และปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ รวดเร็วเป็นธรรมชาติให้ทั่วถึงทุกพื้นที่
- ๔) ปฏิบัติตามนโยบายและยุทธศาสตร์ในการจัดหาและสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะและเครื่องจักรกลที่จำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและช่วยเหลือผู้ประสบภัยสาธารณภัย
- ๕) จัดให้มีการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ประสบภัย สิ่งสาธารณประโยชน์ โครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับ ความเสียหายจากสาธารณภัยและฟื้นฟูสภาพจิตใจรวมทั้งอาชีพของผู้ประสบภัยอย่างรวดเร็วโดยทั่วถึงและเป็นธรรม สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประสบภัย
- ๖) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและบูรณาการระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๗) ปฏิบัติการตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประเมินสถานการณ์ ประเมินความต้องการ รายงานสถานการณ์ อำนาจการปฏิบัติการฉุกเฉินอพยพและช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย และประสานการปฏิบัติการสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ
- ๘) ส่งเสริม พัฒนาการสร้างความตระหนัก และสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยให้ประชาชน ชุมชน และเครือข่ายมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๙) พัฒนาความเข้มแข็งด้านการบริการจัดการสาธารณภัย ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- ๑๐) ช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและบรรเทาเหตุเบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย พัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

เป้าหมาย “ เพื่อให้ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในตำบลไร่ใหม่พัฒนา มีความปลอดภัยจาก
สาธารณภัย ”

- (๑) ป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัยทั้งเชิง โครงสร้างและไม่ใช่โครงสร้าง
- (๒) ลดความเสี่ยงของประชาชนจากภัยพิบัติ
- (๓) สร้างความพร้อมการบริหารจัดการสาธารณภัย
- (๔) บริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพ
- (๕) ประชาชนได้รับความช่วยเหลือ และฟื้นฟูหลังเกิดภัยพิบัติอย่างเป็นธรรมทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
- (๖) โครงสร้างพื้นฐานที่เสียหายได้รับการปรับปรุงและซ่อมบำรุงให้สามารถใช้งานได้
- (๗) ประชาชนผู้ประสบภัยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจในการให้บริการ
- (๘) พัฒนาองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

๗) ขอบเขตสาธารณภัย

สาธารณภัย หมายถึง อัคคีภัย ภัยน้ำท่วม ภัยอุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

ภัยทางอากาศ หมายถึง ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ

การก่อวินาศกรรม หมายถึง การกระทำใดๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวนขัดขวาง หน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติงานใดๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่ ฉบับนี้ กำหนดขอบเขตสาธารณภัยไว้ดังนี้

๘) ด้านสาธารณภัย

(๑) อุทกภัยและดินโคลนถล่ม	(๗) ภัยจากอากาศหนาว
(๒) ภัยจากพายุหมุนเขตร้อน	(๘) ภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน
(๓) ภัยจากอัคคีภัย	(๙) ภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
(๔) ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย	(๑๐) ภัยจากโรคระบาดในมนุษย์
(๕) ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง	(๑๑) ภัยจากโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด
(๖) ภัยแล้ง	(๑๒) ภัยจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ

- ๕) ภัยด้านความมั่นคงของประเทศ
- (๑) ภัยด้านความมั่นคง
 - (๒) ภัยจากการก่อวินาศกรรม
 - (๓) ภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด
 - (๔) ภัยทางอากาศ

บทที่ ๕

การเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

การเตรียมความพร้อม (Preparedness) หมายถึง มาตรการและกิจกรรมที่ดำเนินการล่วงหน้าก่อนเกิดภัย เพื่อเตรียมพร้อมการจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อให้สามารถรับมือกับผลกระทบจากภัยพิบัติได้อย่างทัน่วงทีและมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. ระยะเวลาก่อนเกิดสาธารณภัย เป็นการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้เกิดการป้องกันและลดผลกระทบของภัย (Prevention and Mitigation) และการเตรียมความพร้อม (Preparedness) เพื่อให้การปฏิบัติเมื่อมีเหตุสาธารณภัยเกิดขึ้น ลดอันตรายและความสูญเสียให้มากที่สุด โดยใช้หลักการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management) ซึ่งเป็นหลักการสากลที่ประเทศต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติซึ่งมีกิจกรรมแต่ละด้าน คือ

- การสร้างความตระหนักแก่ชุมชน ให้ร่วมคิด ร่วมกันวางแผนป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย
- การจัดทำมีการประเมินความต่อแหลมเสี่ยงภัย สำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย
- การจัดทำมีแผนเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติสำหรับชุมชน
- การจัดทำมีการฝึกซ้อมแผน
- การจัดเตรียมทรัพยากรกู้ภัยและช่วยชีวิต
- การจัดเตรียมระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน
- การจัดเตรียมสถานที่หลบภัย เส้นทางอพยพ และสำรองอาหาร น้ำดื่ม
- การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ เมื่อคาดว่าจะเกิดสาธารณภัย

๒. ระยะเวลาเกิดภัย เป็นการดำเนินการในสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยการระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อเป็นการระงับภัยหรือลดความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้น กิจกรรมที่สำคัญประกอบด้วย

- การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ เพื่อให้หน่วยงานที่เข้ามาช่วยเหลือ ได้ประสานการดำเนินการกับผู้อำนวยการเหตุการณ์ มีการสั่งการแก้ไขปัญหาอย่างมีเอกภาพ
- การแจ้งเตือนภัย ซึ่งแบ่งเป็นการแจ้งเตือนล่วงหน้าและการเตือนฉุกเฉิน
- การเข้าระงับเหตุบรรเทาภัยให้ยุติโดยเร็ว
- การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย นำส่งสถานพยาบาล
- การจัดทำมีอาหาร น้ำดื่ม เสื้อผ้า ที่พักฉุกเฉิน เวชภัณฑ์
- การติดต่อสื่อสาร
- การอพยพประชาชน
- การปฐมพยาบาล

- การดูแลความปลอดภัยบริเวณสถานที่เกิดภัยพิบัติ และสถานที่รองรับการอพยพ
- การรายงานสถานการณ์

๓. ระยะเวลาหลังจากภัยยุติแล้ว สาธารณภัยหรือภัยพิบัติเมื่อเกิดขึ้นแล้วย่อมสร้างความเสียหายและส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจ รวมถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนซึ่งจำเป็นต้องจัดให้มีการฟื้นฟูและการบูรณะ (Rehabilitation and Reconstruction) ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

- การจัดตั้งหน่วยบรรเทาทุกข์ เช่น ปฐมพยาบาลผู้บาดเจ็บการขนย้ายผู้ประสบภัยและทรัพย์สินไปยังที่ปลอดภัย การเลี้ยงดูผู้ประสบภัยที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในระยะแรก เป็นต้น
- การประเมินความเสียหาย และความช่วยเหลือให้ตรงตามความต้องการผู้ประสบภัย
- การสำรวจสิ่งสาธารณูปโภคที่ชำรุดเสียหาย
- การกำจัดสิ่งปฏิกูล การรื้อถอนทำลายซากปรักหักพัง
- การซ่อมแซมบ้านเรือนราษฎร สิ่งสาธารณประโยชน์ และสาธารณูปโภค ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติโดยเร็ว
- การประชาสัมพันธ์ ฟื้นฟูสภาพจิตใจ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน
- การฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่ การบริการภาครัฐ การจ้างงานและการประกอบอาชีพ

บทที่ ๖

การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียระบบบัญชาการกู้ภัย (Incident Command System : ICS) โดยจัดให้มีศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ เพื่อเป็นศูนย์รวมการระดมทรัพยากรเพื่อบริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพ และบังเกิดประสิทธิภาพ นอกจากนั้นแล้วจะต้องจัดให้มีการในศูนย์บรรเทาภัย ซึ่งจะมีรายละเอียดของกิจกรรม ดังนี้

๖.๑ การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ

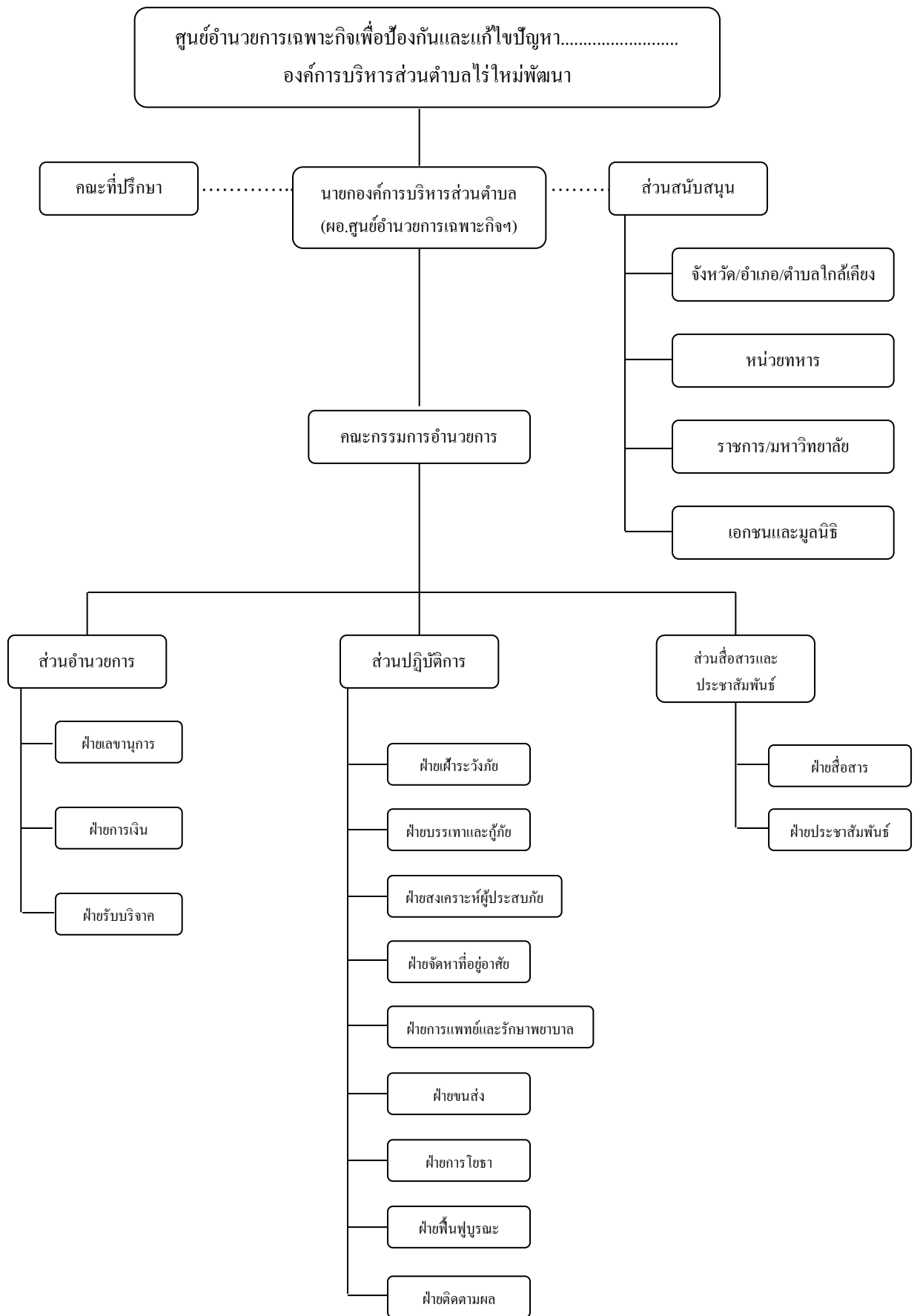
โดยส่วนใหญ่ภัยธรรมชาติ ธรรมชาติสามารถคาดหมายพยากรณ์อากาศได้ว่าจะเกิดภัยพิบัติในห้วงเวลาใด ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับส่วนกลาง คือ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือ ศูนย์แจ้งเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ สามารถวางแผนรับมือกับสาธารณภัย และมีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแต่ละประเภทไว้ และแจ้งให้จังหวัดประสานอำเภอเจ้าเทศบาล เมืองพัทยา และ อบต. ดำเนินการจัดตั้งไว้ล่วงหน้าเช่นกัน

แต่ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เช่น เกิดไฟไหม้ อาคารถล่ม หรือ ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ซึ่งการจะทราบจุดที่เกิดเหตุมีระยะเวลาอันสั้นการเตรียมการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ หรือ ศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาต้องดำเนินการอย่างทันท่วงที ไม่ว่าจะเป็นภัยธรรมชาติหรือภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์การบริหารจัดการภัยทั้งสองกลุ่มนี้ จะต้องจัดให้มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจและใช้หลักการบัญชาการกู้ภัย เพื่อให้ผู้บัญชาการ ณ จุดเกิดเหตุ หรือผู้บัญชาการเหตุการณ์ สามารถเรียกระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในสถานการณ์วิกฤติ จนเหตุการณ์ยุติอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ

การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยา ควรจะต้องคำนึงถึงการจัดศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจของจังหวัดโดยเฉพาะโครงสร้างของฝ่ายหรือส่วนต่าง ๆ ให้สามารถเชื่อมภารกิจกันได้ ซึ่งควรจะเป็นไปตามแผนผัง ดังนี้

แผนผังโครงสร้างสายการบังคับบัญชาของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ

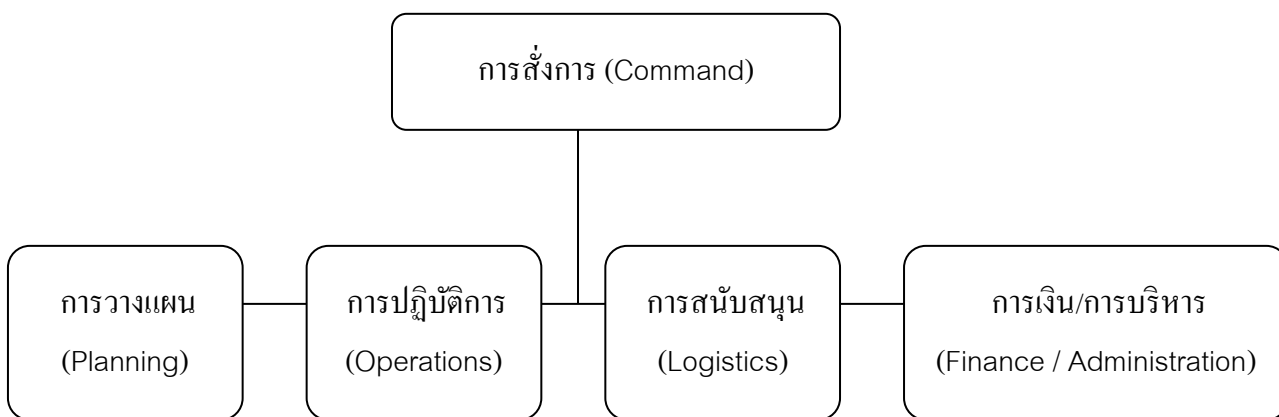
หมายเหตุ : เจ้าหน้าที่บางท่านอาจปฏิบัติหน้าที่ได้หลายฝ่าย

๖.๒ ระบบบัญชาการกู้ภัย (Incident Command System : ICS)

ระบบบัญชาการกู้ภัย คือ ระบบที่ใช้เพื่อการสั่งการ ควบคุม และการประสานความร่วมมือของแต่ละหน่วยงานในสถานการณ์ฉุกเฉินสาธารณะ ระบบนี้เป็นระบบปฏิบัติการเพื่อการระดมทรัพยากรไปยังที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็ว เพื่อการบริหารจัดการเหตุฉุกเฉินให้สามารถปกป้องชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมได้อย่างบรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างระบบบัญชาการกู้ภัย

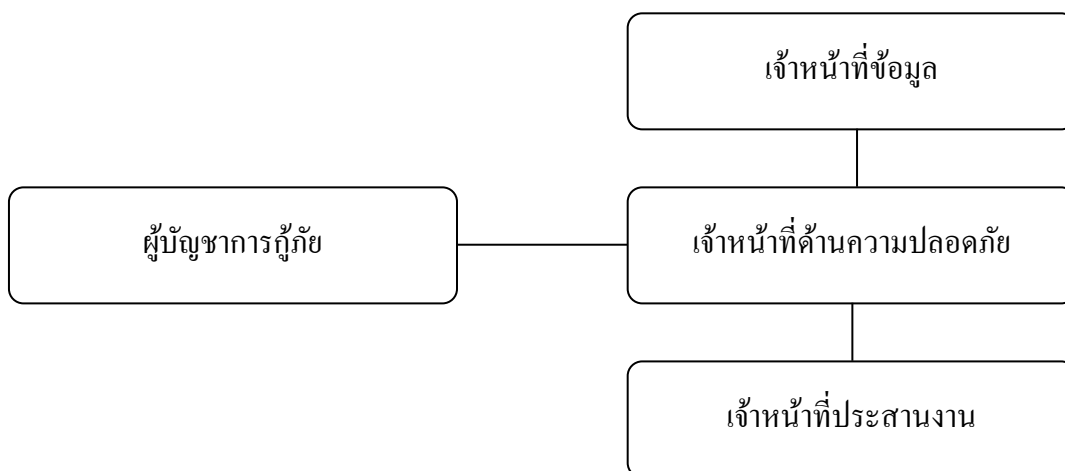
โครงสร้างระบบบัญชาการกู้ภัย (ICS) ประกอบด้วยส่วนประกอบหลัก ๕ ส่วน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ของส่วนประกอบเหล่านั้น ได้ตามแผนผังข้างล่างนี้

องค์ประกอบหลักทั้ง ๕ ข้างต้นนี้ เป็นพื้นฐานที่ระบบ ICS ได้พัฒนาขึ้นและนำมาใช้ระหว่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป หรือในการเตรียมการไว้สำหรับจะเกิดเหตุการณ์ที่สำคัญ หรือเมื่อมีการเผชิญเหตุสาธารณะ

สำหรับเหตุการณ์ขนาดเล็ก องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น อาจใช้บุคคลเพียงคนเดียวเป็นทั้งผู้บัญชาการกู้ภัย และฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งองค์กร ICS สามารถที่จะขยายหรือลดเพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งในทุกลักษณะไม่ว่าจะมีขนาดเล็กหรือใหญ่ และสลับซับซ้อนเพียงใดจะต้องมีผู้บัญชาการกู้ภัยเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการในสถานที่เกิดเหตุ จนกระทั่งอำนาจในการสั่งการถูกมอบหมายแก่บุคคลอื่นที่มีอำนาจเหนือกว่าตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

หากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ลุกลามและมีความยุ่งยากมากยิ่งขึ้น ผู้บัญชาการกู้ภัยอาจแต่งตั้งตัวแทนเพื่อจัดการในภารกิจเฉพาะอย่างตามที่ต้องการซึ่งเมื่อมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแล้ว จะแต่งตั้งตัวแทนเพื่อช่วยเหลือบริหารจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินตามแผนผังดังนี้

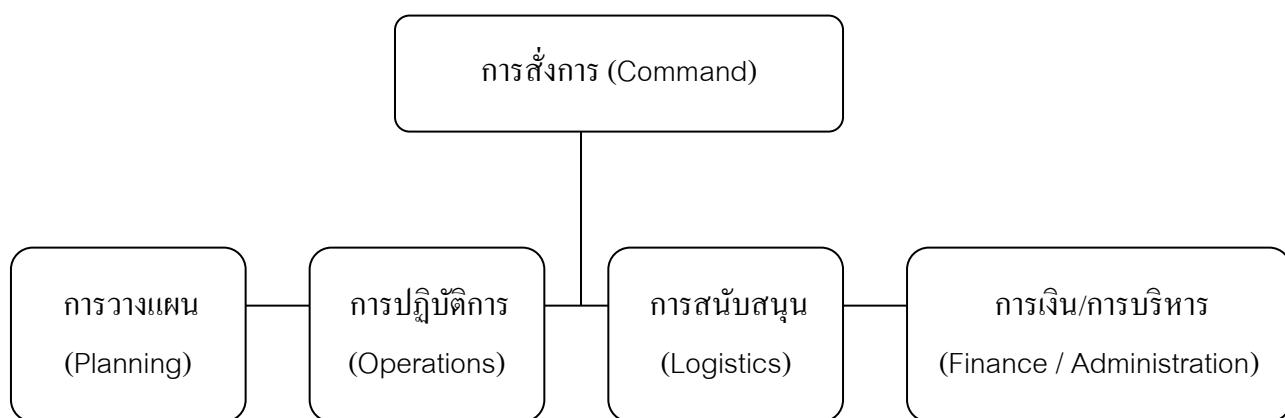

- **เจ้าหน้าที่ข้อมูล (The Information Officer)** มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสื่อทุกชนิด โดยการรวบรวมข้อมูลการเกิดเหตุทั้งสาเหตุการเกิดภัย ความเสียหายที่เกิดขึ้น การช่วยเหลือที่ได้ดำเนินการไปแล้วและสิ่งที่กำลังจะดำเนินการช่วยเหลือเพื่อรายงานผู้บังคับบัญชาและเผยแพร่สู่ประชาชนได้รับทราบสถานการณ์

- **เจ้าหน้าที่ด้านความปลอดภัย (The Safety Officer)** มีหน้าที่รับผิดชอบคอยติดตามสถานการณ์ด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และพัฒนามาตรการเพื่อให้บุคลากรทุกคนมั่นใจในความปลอดภัย

- **เจ้าหน้าที่ประสานงาน (The Liaison Officer)** มีหน้าที่เป็นผู้ติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

เมื่อเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้นมีความยุ่งยากมากขึ้น และหากมีความจำเป็นผู้บัญชาการกู้ภัยสามารถจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเท่าที่จำเป็น เช่น ฝ่ายวางแผน ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายสนับสนุน ฝ่ายการเงิน/การบริหาร

ฝ่ายวางแผน หากเหตุการณ์มีขนาดเล็ก ผู้บัญชาการจะเป็นผู้รับผิดชอบในการวางแผนด้วยตนเอง แต่เมื่อเหตุการณ์มีขนาดใหญ่ขึ้น ผู้บัญชาการกู้ภัยจำเป็นต้องกำหนดให้มีฝ่ายวางแผนโดยเฉพาะ มีหน้าที่รวบรวม ประเมินผล เผยแพร่ และการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งสถานะทรัพยากรที่มีอยู่ในขณะนั้น และมีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับเหตุสาธารณภัยที่เกิดขึ้น ที่ระบุกิจกรรมปฏิบัติการกู้ภัย

ฝ่ายปฏิบัติการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการที่ฝ่ายวางแผนจัดทำขึ้น และมีหน้าที่ดูแลความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ค้นหาและกู้ภัย รายงานสถานการณ์ให้ผู้บัญชาการกู้ภัยทราบและร้องขอหรือจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ผ่านผู้บัญชาการกู้ภัย

ฝ่ายสนับสนุน มีหน้าที่จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก การบริหาร และวัสดุต่าง ๆ รวมถึงบุคลากรที่สามารถใช้เครื่องมืออุปกรณ์ ยานพาหนะเหล่านั้นเมื่อได้รับการร้องขอจากฝ่ายปฏิบัติการหรือตามแผนปฏิบัติการที่ฝ่ายวางแผนกำหนดไว้ หน้าที่ของฝ่ายสนับสนุนจะคอยดูแลให้การสนับสนุนแก่เจ้าหน้าที่กู้ภัยเหล่านี้ ไม่ได้เป็นการบริการให้แก่ประชาชนทั่วไป หรือผู้ประสบภัย

ฝ่ายการเงิน/การบริหาร เป็นฝ่ายที่เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยขนาดใหญ่จะมีหน้าที่ในการคิดคำนวณหาต้นทุนมูลค่าความเสียหาย และการชดใช้ความเสียหายตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในกรณีฉุกเฉิน หรือระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือระเบียบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้การช่วยเหลือสงเคราะห์บรรเทาทุกข์

สิ่งอำนวยความสะดวกในสถานการณ์วิกฤติ

ผู้บัญชาการกู้ภัยสามารถที่จะจัดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกขึ้นได้ ๓ ประเภท ตามความจำเป็นของเหตุการณ์ คือ

๑. จุดสั่งการในที่เกิดเหตุ (Incident Command Post : ICP) ความรับผิดชอบอันดับแรกที่ผู้บัญชาการกู้ภัยจะต้องดำเนินการ คือ “จัดตั้งระบบสั่งการ” โดยต้องกำหนดสายการบังคับบัญชาและการสื่อสารในที่เกิดเหตุที่ชัดเจน วิธีการสำคัญอย่างหนึ่งในการจัดตั้งระบบสั่งการ คือ การกำหนดจุดสั่งการในที่เกิดเหตุ (ICP) ซึ่งในแต่ละสถานการณ์จะมี ICP เพียงจุดเดียวเท่านั้นถึงแม้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าวนั้นอาจจะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยต่าง ๆ หลายหน่วยรวมกันก็ตาม ทั้งนี้การปฏิบัติงานร่วมกันนั้นดำเนินการภายใต้ระบบสั่งการที่เป็นหนึ่งเดียวหรือ Unified Command ในระยะแรกจุดสั่งการในที่เกิดเหตุอาจกำหนดให้อยู่ที่จุดดับเพลิงหรือรถขององค์กรปกครองท้องถิ่น ห่างจากเสียงรบกวนและความสับสนวุ่นวายที่เกิดขึ้นภายนอกพื้นที่ อยู่ในบริเวณที่ใกล้กับจุดเกิดเหตุมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ จุดสั่งการในที่เกิดเหตุควรจะใช้สัญลักษณ์ธงสีเขียวและขาว แสงสะท้อนหรือเครื่องหมายที่ชัดเจนอย่างอื่น

๒. พื้นที่ปฏิบัติการ (Staging Areas) ขณะที่สถานการณ์ขยายตัวเพิ่มขึ้น การใช้ทรัพยากรจึงจำเป็นต้องเพิ่มมากขึ้นด้วย และเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการรวบรวมทรัพยากรหลายชนิดเข้าด้วยกันมากเกินไป และเพื่อให้จัดการทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สั่งการกู้ภัยจะต้องระบุความต้องการสำหรับพื้นที่ปฏิบัติการหนึ่งแห่งหรือหลายแห่งก็ได้

๓. ฐานที่ตั้ง (Bases) ถ้าสถานการณ์อุบัติภัยที่เกิดขึ้นครอบคลุมพื้นที่บริเวณกว้างหรือถ้าผู้บัญชาการกู้ภัยคาดว่าเหตุการณ์จะดำเนินต่อไป การใช้ทรัพยากรจำเป็นต้องใช้จำนวนมากเพื่อหมุนเวียนกันเข้าไปและออกจากภารกิจที่ได้รับมอบหมายผู้บัญชาการกู้ภัยอาจจะจัดตั้งฐานที่ตั้งหรือ Base ขึ้นเพื่อให้บริการพื้นฐานและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับสถานการณ์ โดยทั่วไปฐานที่ตั้งนี้จะใช้ในการจัดหาสถานที่สำหรับจัดวางทรัพยากรที่หยุดบริการชั่วคราว ฐานที่ตั้งนี้เป็นที่ที่ฝ่ายสนับสนุน (Logistics) ตั้งอยู่

โดยปกติในสถานการณ์หนึ่งควรจะมีฐานที่ตั้งเพียงแห่งเดียวเช่นเดียวกับ ICP และพื้นที่ปฏิบัติการอาจมีการตั้งชื่อให้กับฐานที่ตั้งตามสถานที่เกิดเหตุก็ได้เมื่อผู้บัญชาการกู้ภัยกำหนดให้มีฐานที่ตั้ง ผู้บัญชาการจะแต่งตั้งผู้จัดการฐานที่ตั้งขึ้นด้วยเพื่อปฏิบัติหน้าที่ภายใต้สิ่งอำนวยความสะดวกของฝ่ายสนับสนุนขึ้น ผู้จัดการฐานที่ตั้งต้องรายงานโดยตรงต่อผู้บัญชาการกู้ภัย หรือรองผู้บัญชาการแล้วแต่กรณี

สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ (Other Incident Facilities)

ในสถานการณ์บางอย่างอาจจำเป็นต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น

- **แคมป์ (Camp)** คือ พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ภายในพื้นที่เกิดเหตุ แยกต่างหากจากฐานที่ตั้ง เป็นที่จัดหาอุปกรณ์และบุคลากรเพื่อจัดหาอาหาร น้ำ และอุปกรณ์ในการนอนให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานกู้ภัย

- **ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ (Helibases and Helispots)** ลานจอดเฮลิคอปเตอร์นี้ใช้ในกรณีเหตุการณ์อุบัติเหตุที่ต้องมีการปฏิบัติงานทางอากาศ ลานจอดเฮลิคอปเตอร์เป็นที่ตั้งอยู่บริเวณที่เกิดเหตุซึ่งใช้เป็นจุดจอดเฮลิคอปเตอร์ บำรุงรักษา เติมเชื้อเพลิงและติดตั้งอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติงานกู้ภัยในสถานการณ์ที่ซับซ้อนอาจจำเป็นต้องมีจุดจอดเฮลิคอปเตอร์มากกว่าหนึ่งจุดก็ได้

- **จุดรวมผู้ได้รับบาดเจ็บ (Casualty Collection Points)** แม้ว่าจุดรวมผู้ได้รับบาดเจ็บหรือ CCP จะไม่ใช่สิ่งอำนวยความสะดวกในที่เกิดเหตุอย่างเป็นทางการ แต่ก็เป็นสิ่งจำเป็นกรณีที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์เป็นจำนวนมาก จัดตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับบาดเจ็บ และเป็นจุดที่นำส่งโรงพยาบาล และพื้นที่ในการลำเลียงผู้บาดเจ็บไปยังโรงพยาบาล

บทที่ ๗

การอพยพ

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

หากมีสิ่งบอกเหตุว่าจะเกิดภัย ให้คณะอนุกรรมการฝ่ายเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยประกาศแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าทางเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าว หรือไซเรนมือหมุนหรือสัญญาณอื่นใดที่จัดให้มีขึ้นตามที่มีการปรึกษาไว้ล่วงหน้า เช่น กลองเพล ตีเกราะเคาะไม้ หรือนกหวีด เป็นต้น

การเตรียมการอพยพ

๑. ให้หน่วยงานอพยพจัดลำดับความสำคัญของการอพยพ ให้จัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน โดยเริ่มจากผู้ป่วย คนพิการทุพพลภาพ คนชรา เด็ก และสตรี ตามลำดับ
๒. กำหนดจุดนัดหมายประจำชุมชนและพื้นที่รองรับการอพยพไว้โดยแน่นอน
๓. กำหนดเจ้าหน้าที่ดำเนินการอพยพไว้ล่วงหน้า โดยระบุหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ชัดเจน
๔. สำรวจยานพาหนะ น้ำมันเชื้อเพลิง ระบบสื่อสารและอาหาร น้ำดื่มที่จำเป็น
๕. กำหนดระเบียบปฏิบัติในการรักษาความปลอดภัย และความสงบ
๖. แจกจ่ายคู่มือการอพยพ แจกจ่ายให้ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

การอพยพ

ในการอพยพประชาชนให้สมาชิกชุมชน ผู้นำชุมชน และหน่วยอพยพ ปฏิบัติตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

☞ สมาชิกชุมชน

๑. เมื่อได้รับการแจ้งเตือนภัยไม่ว่าจะเป็นการแจ้งเตือนภัยด้วยรูปแบบต่างๆ เช่น จากสถานีวิทยุ โทรทัศน์ ระบบเสียงตามสาย หอกระจายข่าว ไซเรนมือหมุน โทรโข่ง นกหวีด หรืออื่นใดให้สมาชิกไม่ตื่นตระหนก ตั้งสติให้มั่นคง และรับฟังข้อมูลข่าวสารจากทางราชการที่จะมีการประกาศทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ และข้อมูลจากเสียงตามสายที่คณะกรรมการฝ่ายเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย จะเป็นผู้ประกาศ

๒. หัวหน้าครอบครัวแต่ละครอบครัวจะมีบทบาทนำในการอพยพสมาชิกในครอบครัวไปยังจุดปลอดภัยที่ได้กำหนดไว้แล้ว โดยใช้วิธีวิ่งหรือเดินอย่างรวดเร็วโดยทันที ควรหลีกเลี่ยงการใช้ยานพาหนะที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด เช่น รถยนต์ จากนั้นจะต้องตรวจสอบจำนวนสมาชิกครอบครัวว่าอยู่ครบหรือว่าอยู่ที่อื่น ๆ หากไม่ครบให้หาวิธีการติดต่อเพื่อแจ้งเรื่องการเกิดภัยให้ผู้นั้นทราบ และให้แจ้งศูนย์อพยพและประธานกรรมการ หรือกรรมการอพยพของหมู่บ้าน ทราบโดยทันที

๓. เมื่อได้รับข่าวสารการแจ้งเตือน ประชาชนจะต้องเตรียมตัวไว้ให้พร้อมสำหรับการอพยพ โดยจัดเตรียมกระเป๋าที่มีของมีค่า เงินสด เอกสารสำคัญ ของใช้จำเป็นส่วนตัว ยารักษาโรค อาหาร น้ำดื่มเท่าที่จำเป็น รวมทั้งดูแลให้สมาชิกทุกคนในครอบครัวให้อยู่ในความสงบ ก่อนออกจากบ้านเรือนต้องปิดบ้านเรือนให้มิดชิดมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และเดินทางไปรวมกัน ณ จุดนัดหมายประจำชุมชนโดยเร็ว

☞ **ผู้นำชุมชน** จัดระเบียบและจัดลำดับก่อนหลังของการอพยพอย่างเป็นธรรมชาติ พร้อมกับขนย้ายประชาชนไปสู่สถานที่ปลอดภัยโดยให้ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านประสานงานกับหน่วยอพยพอย่างใกล้ชิด

☞ **กรรมการฝ่ายอพยพ** หน่วยอพยพต้องทราบและศึกษาเส้นทางเข้าสู่พื้นที่เป้าหมาย และต้องตรวจสอบสภาพยานพาหนะสำหรับการอพยพให้พร้อมก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้านทุกระยะ และปฏิบัติตามการอพยพตามแผนอพยพที่ได้กำหนดไว้

การจัดระเบียบสถานที่อพยพและการอำนวยความสะดวก

คณะกรรมการฝ่ายสาธารณสุขและฝ่ายรักษาความปลอดภัย เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดระเบียบสถานที่อพยพดังนี้

๑. การทำความสะอาดสถานที่ปลอดภัย
๒. การจัดให้มีสาธารณูปโภคพื้นฐาน
๓. ให้มีการลงทะเบียนผู้อพยพ เพื่อเป็นการตรวจสอบจำนวนผู้ที่ยังติดค้างอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยมี การจัดทำแบบฟอร์มลงทะเบียนไว้เป็นการล่วงหน้า
๔. การจัดระเบียบพื้นที่อพยพให้เป็นสัดส่วนแต่ละครอบครัว หรือแต่ละกลุ่มชุมชน
๕. การจัดระเบียบเวรยามรักษาความปลอดภัย โดยอาจขอกำลังจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ อปพร. หรือจัดจากผู้อพยพ

การดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนของผู้อพยพ

กรรมการฝ่ายอพยพควรประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ เพื่อจัดกำลังสายตรวจ หน่วย อปพร. หรืออาสาสมัครจากประชาชนผู้อพยพ ไปดูแลบ้านเรือนของผู้อพยพเป็นระยะ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ข้อมูลสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบัน ถ้ามีสถานการณ์ล่อแหลมห้ามออกปฏิบัติหน้าที่เด็ดขาด และในกรณีที่สายตรวจออกปฏิบัติภารกิจได้ภายหลังเสร็จภารกิจแล้ว ควรนำข้อมูลกลับมารายงานให้แก่ผู้อพยพโดยเร็ว เพื่อมิให้ผู้อพยพเกิดความกังวลในความปลอดภัยในทรัพย์สินของตน

การอำนวยความสะดวกแก่ผู้อพยพ การปฐมพยาบาล การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บและบริการอาหารน้ำดื่ม

ให้กรรมการฝ่ายอพยพอำนวยความสะดวกด้านปัจจัยสี่ การดูแลรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ การจัดสัดส่วนบริเวณปรุงอาหาร การจัดระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน การจัดระบบการรับของบริจาคให้ทั่วถึง และเป็นธรรมชาติ

การแจ้งความเคลื่อนไหวของสถานการณ์

กรรมการฝ่ายอพยพควรติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์การเกิดภัยอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องจากสื่อทุกทาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมาแจ้งแก่ผู้อพยพทราบทุกระยะ เพื่อให้ผู้อพยพผ่อนคลายความวิตกกังวล และเมื่อมีข่าวสารยืนยันอย่างชัดเจนจากผู้บังคับบัญชาถึงการยกเลิกสถานการณ์ ให้รีบแจ้งผู้อพยพเตรียมพร้อมในการอพยพกลับสู่ที่ตั้งต่อไป

บทที่ ๘
การฟื้นฟูและบูรณะ
๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

การฟื้นฟูและบูรณะเป็นการดำเนินการภายหลังจากสิ้นสุดความช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน จนกระทั่งเริ่มมีการรื้อถอนซากปรักหักพัง และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขึ้นมาอีกครั้ง เพื่อให้ชุมชนกลับไปสู่สภาพก่อนเกิดภัยพิบัติในระยะเวลาอันรวดเร็ว การฟื้นฟูบูรณะแบ่งเป็นแนวทางสำคัญ คือ

๑. การฟื้นฟูสภาพด้านประชากร

สาธารณสุขที่เกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจและสุขภาพร่างกาย ซึ่งการฟื้นฟูจะต้องดำเนินการ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจควบคู่กันไป เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้ดีขึ้น

๒. การฟื้นฟูด้านสังคมและเศรษฐกิจ

เช่น การซ่อมแซมบูรณะที่อยู่อาศัย การจัดหาที่อยู่อาศัยใหม่ การจัดให้มีระบบสาธารณสุขปกติและ สาธารณูปการ การจัดให้มีการสุขาภิบาล สุขอนามัย การจัดให้มีการพัฒนาอาชีพทั้งการช่วยเหลืออาชีพเดิมและ การจัดหาอาชีพใหม่ โดยฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพ การให้บริการของรัฐ การซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม สิ่ง สาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม

๓. การพัฒนาเพื่อป้องกันมิให้สาธารณภัยเกิดขึ้นอีกในอนาคต

ในลักษณะการพัฒนาระบบการป้องกันแบบยั่งยืนและสมดุล เช่น การวางผังเมืองใหม่ การใช้ ประโยชน์ที่ดินที่ชัดเจน การควบคุมการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม การควบคุมการใช้สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ การควบคุมการใช้สารเคมี และวัตถุอันตราย

บทที่ ๕

การประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานอื่น ๆ

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

การป้องกันอุบัติภัยเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทั้งปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรเอกชน นักวิชาการ สื่อสารมวลชน ซึ่งมีบทบาทแตกต่างกันไปตามภารกิจ การนำมาบูรณาการโดยยึดพื้นที่ (Area Base) และ/หรือยึดอำนาจหน้าที่ (Function Base) ในการร่วมมือกันอย่างเป็นเครือข่ายทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับชุมชน จะเป็นกลไกสำคัญในการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ โดยแต่ละภาคส่วนดังนี้

๕.๑ หน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง

๕.๒ ส่วนภูมิภาค (จังหวัด อำเภอ)

๕.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๔ ภาคประชาชน อาสาสมัคร องค์กรสาธารณกุศล และสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ

๕.๕ ภาคธุรกิจเอกชน

๕.๖ นักวิชาการ

๕.๗ สื่อสารมวลชน

๕.๘ องค์กรระหว่างประเทศ

การสื่อสารกับองค์การบริหารส่วนตำบลไร้ใหม่พัฒนา

การติดต่อสื่อสาร การแจ้งเหตุภัยพิบัติ หรือสาธารณภัยสามารถแจ้งเหตุได้ทั้งทางโทรศัพท์และวิทยุสื่อสาร โดยเจ้าหน้าที่และพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำแหน่งได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อพพร.องค์การบริหารส่วนตำบลไร้ใหม่พัฒนา

การติดต่อสื่อสารด้วยโทรศัพท์

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์
๑	นางเครือมาศ หมอนทอง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	๐๘ - ๑๗๘๐ - ๒๑๗๓
๒	นายชวิช ขจรกลิ่น	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	๐๘ - ๑๕๒๑ - ๕๐๗๘
๓	นายสิทธิกร คงสืบชาติ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	๐๘ - ๗๐๖๔ - ๓๔๓๕
๔	นายณรงค์ศักดิ์ โต๊ะเจริญ	หัวหน้าส่วนโยธา	๐๘ - ๑๘๘๐ - ๖๐๕๕
๕	นางสาวศันญา วราสินธุ์	หัวหน้าส่วนการคลัง	๐๘ - ๑๕๘๖ - ๔๓๔๕
๖	นางสาวอวยพร แสงศิลา	หัวหน้าส่วนการศึกษาฯ	๐๘ - ๖๑๒๑ - ๑๔๒๒
๗	นายสมัญญา เพ็ญ	นักพัฒนาชุมชน	๐๘ - ๗๘๒๕ - ๑๔๖๒
๘	จำเอกสุวัช วาสนา	เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๐๘ - ๐๐๔๖ - ๒๘๘๗

การติดต่อสื่อสารด้วยวิทยุสื่อสาร

วิทยุสื่อสารองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา นามเรียกขาน องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา หรือ ศูนย์ไร่ใหม่พัฒนา (๑๖๒.๘๐๐ MHz)

ขั้นตอนและวิธีการสื่อสารของ ศูนย์ อปพร.องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา

๑. แจ้งเหตุสาธารณภัยได้ที่ศูนย์ อปพร.องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา
๒. เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯแจ้งผู้อำนวยการศูนย์ อปพร.องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนาเพื่อสั่งการ
๓. ผู้อำนวยการศูนย์ฯ แจ้งหัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย สั่งการ/หรือแจ้ง สมาชิก อปพร.
๔. หัวหน้าฝ่ายแจ้งสมาชิก อปพร. ปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมาย

บทที่ ๑๐

กระบวนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านสาธารณภัย

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๑๐.๑ การป้องกันและบรรเทาอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

บทนำ

อุทกภัยและดินโคลนถล่ม เป็นภัยที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ โดยทั่วไปฤดูฝนในประเทศไทยจะอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกันยายนของทุกปี ในช่วงนี้หลายพื้นที่จะมีฝนตกชุกและตกติดต่อกันเป็นเวลานาน จนเกิดน้ำไหลบ่ามาตามผิวดินมากกว่าปกติ น้ำปริมาณมากที่ไหลบ่าเข้าท่วมในพื้นที่ต่างๆ หรือชุมชนที่ไม่มีระบบระบายน้ำที่สมบูรณ์ และทำความเสียหายแก่พื้นที่ทำการเกษตรและทรัพย์สินของประชาชน นอกจากนี้ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทั้งการตั้งชุมชน การก่อสร้างต่างๆ การทำการเกษตร การเผาป่า และการตัดไม้ทำลายป่า ล้วนเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้อุทกภัยทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และเป็นสาเหตุให้เกิดดินโคลนถล่มตามมาในบริเวณพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชัน

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับสาธารณภัยและเป็นป้องกันและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นให้น้อยที่สุด องค์กรบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยและดินโคลนถล่ม โดยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๖ และแผนแม่บทการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอุทกภัย วาตภัย และโคลนถล่ม (ระยะ ๕ ปี) เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๑๐.๒ วัตถุประสงค์

๑๐.๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

๑๐.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

๑๐.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่าย ทุกภาคส่วน ในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม ให้ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๑๐.๓ นิยามศัพท์

๑๐.๓.๑ **อุทกภัย** หมายถึง เหตุการณ์ที่มีน้ำท่วมพื้นดินสูงกว่าระดับปกติ ซึ่งมีสาเหตุจากมีปริมาณน้ำฝนมากจนทำให้มีปริมาณน้ำส่วนเกินมาเติมปริมาณน้ำผิวดินที่มีอยู่ตามสภาพปกติ จนเกินขีดความสามารถระบายน้ำของแม่น้ำ ลำคลอง และยังมีสาเหตุมาจากการกระทำของมนุษย์ โดยการปิดกั้นการไหลของน้ำตามธรรมชาติ ทั้งเจตนาและไม่เจตนา จนเป็นอันตรายต่อชีวิตทรัพย์สินของประชาชนและสิ่งแวดล้อม สามารถจำแนกตามลักษณะการเกิดได้ ดังนี้

(๑) น้ำท่วมขัง/น้ำล้นตลิ่ง (Inundation/Over bank flow) เป็นสภาวะน้ำท่วมหรือสภาวะน้ำล้นตลิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากระบบระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป อันเป็นผลจากเกิดฝนตกหนัก บริเวณนั้นๆ ติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน มักเกิดขึ้นในบริเวณ ที่ราบลุ่มริมแม่น้ำและบริเวณชุมชนเมืองใหญ่ๆ น้ำท่วมขังส่วนใหญ่จะเกิดบริเวณท้ายน้ำและแผ่เป็นบริเวณกว้างเนื่องจากไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน

(๒) น้ำท่วมฉับพลัน (Flash Flood) เป็นภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันในพื้นที่ เนื่องจากฝนตกหนักในบริเวณพื้นที่ซึ่งมีความชันมาก และมีคุณสมบัติในการกักเก็บน้ำหรือต้านน้ำน้อย หรืออาจเกิดจากสาเหตุอื่นๆ เช่น เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำพังทลาย น้ำท่วมฉับพลัน มักเกิดขึ้นหลังจาก ฝนตกหนัก และมักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบระหว่างหุบเขา ซึ่งอาจจะไม่มีฝนตกหนักในบริเวณนั้นมาก่อนเลยแต่มีฝนตกหนักมากบริเวณต้นน้ำที่อยู่ห่างออกไป การเกิดน้ำท่วมฉับพลันมีความรุนแรงและเคลื่อนที่ด้วยความเร็วมาก โอกาสที่จะป้องกันและหลบหนีจึงมีน้อย

๑๐.๓.๒ ดินถล่มหรือโคลนถล่ม (Landslide or Mud/Debris Flow) หมายถึง ปรากฏการณ์ที่มวลดินหรือหิน ไถลเลื่อนลงจากพื้นที่สูงสู่พื้นที่ต่ำกว่าภายใต้อิทธิพลแรงโน้มถ่วงของโลก และการมีน้ำเป็นตัวกลางทำให้มวลวัสดุเกิดความไม่มีเสถียรภาพ อัตราการไถลเลื่อนดังกล่าวข้างต้นอาจช้าหรือเร็วขึ้นกับประเภทของวัสดุ ความลาดชัน สภาพสิ่งแวดล้อม และปริมาณน้ำฝน ในบางกรณีแผ่นดินถล่มอาจเกิดจากแผ่นดินไหวหรือภูเขาไฟระเบิด การเคลื่อนตัวของวัสดุดังกล่าวอาจพัดพาต้นไม้ บ้านเรือน รถยนต์ สิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ชำรุด หรือพังทลาย และยังสามารถทำให้ช่องเปิดของสะพานและแม่น้ำล้นล้นอุดตันจนเป็นสาเหตุให้เกิดอุทกภัยขึ้น ได้ในเส้นทางการเคลื่อนตัว ปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน และสิ่งแวดล้อม

๑๐.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดอุทกภัย และดินโคลนถล่ม ดังนี้

๑๐.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทาง ดังนี้

(๑) ประเมินความเสี่ยงภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม โดยการประเมินภัยและความล่อแหลม เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่ม รวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบเพื่อนำไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

(๒) ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพให้เป็นปัจจุบัน

(๓) จัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยและดินโคลนถล่ม ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งในเรื่องมาตราส่วนและรายละเอียดของแผนที่

(๓) เตรียมการด้านโครงสร้าง โดยการสำรวจและก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ หรือเส้นทางเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาปัญหาอุทกภัยและดินโคลนถล่มในพื้นที่รับผิดชอบ

(๔) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๕) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านอุทกภัยและดินโคลนถล่มให้มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน

(๖) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษาและเยาวชน เกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

(๗) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่มครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

(๒) การเตรียมความพร้อมมีแนวทาง ดังนี้

(๑) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย

(๒) ให้ความรู้แก่ชุมชน โดยเน้นการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management: CBDRM)

(๓) จัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอุทกภัยและดินโคลนถล่ม หรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัยและดินโคลนถล่มแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๕) พัฒนาระบบการพยากรณ์ และติดตั้งอุปกรณ์เตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัย พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังเพื่อการเตือนภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

(๖) สำรองปัจจัยที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อรองรับการอพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย

(๗) เตรียมความพร้อมและสำรองพลังงาน

(๘) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรอง ที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสาร ให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา

(๙) จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับผู้ประสบภัยพร้อมสิ่งสาธารณูปโภค ที่จำเป็น

(๑๐) ฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัยและดินโคลนถล่ม

๑๐.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทาง ดังนี้

(๑) เมื่อได้รับข้อมูลการเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่ม ให้จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัยและดินโคลนถล่ม ตามระดับความรุนแรง

(๒) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชน ให้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสິงของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

(๓) กรณีที่จำเป็นต้องประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ประสานไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อแจ้งกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๔) ดำเนินการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในกรณีมีผู้เสียชีวิต โดยประสานกับสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

๑๐.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทาง ดังนี้

(๑) ให้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) จัดหาที่พักอาศัยชั่วคราวและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยด้านสุขภาพอนามัย สภาพจิตใจ

(๓) การจัดการศพผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๓.๑) จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต

(๓.๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรง ระหว่างกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓.๓) การเคลื่อนย้ายศพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับอำเภอ และจังหวัด ควบคุมการเคลื่อนย้ายศพผู้เสียชีวิต โดยการสนับสนุนของสำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานทางหลวงชนบทเพชรบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

(๔) ป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรคที่อาจเกิดขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

(๕) ฟื้นฟูคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูอาชีพของผู้ประสบภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติ

(๖) ฟื้นฟูและจัดการระบบสิ่งแวดล้อมชุมชน ทั้งระบบบำบัดน้ำเสีย สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และบ่อน้ำบาดาลที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและดินถล่ม ให้ใช้การได้ดังเดิม

(๗) ฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ที่ได้รับความเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิม เช่น สถานที่ราชการ โรงเรียน สถานที่ท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเสียหาย รวมทั้งแก้ไขปัญหาภาวะมลพิษต่างๆ

(๘) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ดำเนินการฟื้นฟูบูรณะความเสียหายในเบื้องต้น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๙) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากอุทกภัยและดินโคลนถล่มที่มีต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่มในอนาคต

บทที่ ๑๑

การป้องกันและบรรเทาอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๑๑.๑ บทนำ

อุทกภัยและดินโคลนถล่ม เป็นภัยที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ โดยทั่วไปฤดูฝนในประเทศไทยจะอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกันยายนของทุกปี ในช่วงนี้หลายพื้นที่จะมีฝนตกชุกและตกติดต่อกันเป็นเวลานาน จนเกิดน้ำไหลบ่ามาตามผิวดินมากกว่าปกติ น้ำปริมาณมากที่ไหลบ่าเข้าท่วมในพื้นที่ต่างๆ หรือชุมชนที่ไม่มีระบบระบายน้ำที่สมบูรณ์ และทำความเสียหายแก่พื้นที่ทำการเกษตรและทรัพย์สินของประชาชน นอกจากนี้ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ทั้งการตั้งชุมชน การก่อสร้างต่างๆ การทำการเกษตร การเผาป่า และการตัดไม้ทำลายป่า ล้วนเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้อุทกภัยทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และเป็นสาเหตุให้เกิดดินโคลนถล่มตามมาในบริเวณพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชัน

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับสาธารณภัยและเป็นป้องกันและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นให้น้อยที่สุด องค์กรบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยและดินโคลนถล่ม โดยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๗ และแผนแม่บทการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอุทกภัย วาตภัย และโคลนถล่ม (ระยะ ๕ ปี) เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๑๑.๒ วัตถุประสงค์

๑๑.๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

๑๑.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

๑๑.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่าย ทุกภาคส่วน ในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม ให้ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๑๑.๓ นิยามศัพท์

๑๑.๓.๑ **อุทกภัย** หมายถึง เหตุการณ์ที่มีน้ำท่วมพื้นดินสูงกว่าระดับปกติ ซึ่งมีสาเหตุจาก มีปริมาณน้ำฝนมากจนทำให้มีปริมาณน้ำส่วนเกินมาเติมปริมาณน้ำผิวดินที่มีอยู่ตามสภาพปกติ จนเกินขีดความสามารถการระบายน้ำของแม่น้ำ ลำคลอง และยังมีสาเหตุมาจากการกระทำของมนุษย์ โดยการปิดกั้นการไหลของน้ำตามธรรมชาติ ทั้งเจตนาและไม่เจตนา จนเป็นอันตรายต่อชีวิตทรัพย์สินของประชาชนและสิ่งแวดล้อม สามารถจำแนกตามลักษณะการเกิดได้ ดังนี้

(๑) น้ำท่วมขัง/น้ำล้นตลิ่ง (Inundation/Over bank flow) เป็นสภาวะน้ำท่วมหรือสภาวะน้ำล้นตลิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากระบบระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป อันเป็นผลจากเกิดฝนตกหนัก ณ

(๒) บริเวณนั้นๆ ติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน มักเกิดขึ้นในบริเวณ ที่ราบลุ่มริมแม่น้ำและบริเวณชุมชนเมืองใหญ่ๆ น้ำท่วมขังส่วนใหญ่จะเกิดบริเวณท้ายน้ำและแผ่เป็นบริเวณกว้างเนื่องจากไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน

(๓) น้ำท่วมฉับพลัน (Flash Flood) เป็นภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันในพื้นที่ เนื่องจากฝนตกหนักในบริเวณพื้นที่ซึ่งมีความชันมาก และมีคุณสมบัติในการกักเก็บน้ำหรือต้านน้ำน้อย หรืออาจเกิดจากสาเหตุอื่นๆ เช่น เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำพังทลาย น้ำท่วมฉับพลัน มักเกิดขึ้นหลังจาก ฝนตกหนัก และมักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบระหว่างหุบเขา ซึ่งอาจจะไม่มีฝนตกหนักในบริเวณนั้นมาก่อนเลยแต่มีฝนตกหนักมากบริเวณต้นน้ำที่อยู่ห่างออกไป การเกิดน้ำท่วมฉับพลันมีความรุนแรงและเคลื่อนที่ด้วยความเร็วมาก โอกาสที่จะป้องกันและหลบหนีจึงมีน้อย

๑๑.๓.๒ ดินถล่มหรือโคลนถล่ม (Landslide or Mud/Debris Flow) หมายถึง ปรากฏการณ์ที่มวลดินหรือหิน ไถลเลื่อนลงจากพื้นที่สูงสู่พื้นที่ต่ำกว่าภายใต้อิทธิพลแรงโน้มถ่วงของโลก และการมีน้ำเป็นตัวกลางทำให้มวลวัสดุเกิดความไม่มีเสถียรภาพ อัตราการไถลเลื่อนดังกล่าวข้างต้นอาจช้าหรือเร็วขึ้นกับประเภทของวัสดุ ความลาดชัน สภาพสิ่งแวดล้อม และปริมาณน้ำฝน ในบางกรณีแผ่นดินถล่มอาจเกิดจากแผ่นดินไหวหรือภูเขาไฟระเบิด การเคลื่อนตัวของวัสดุดังกล่าวอาจพัดพาต้นไม้ บ้านเรือน รถยนต์ สิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ซ้ำรูด หรือพังทลาย และยังอาจทำให้ช่องเปิดของสะพานและแม่น้ำลำคลองอุดตันจนเป็นสาเหตุให้เกิดอุทกภัยขึ้นได้ในเส้นทางของการเคลื่อนตัว ปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน และสิ่งแวดล้อม

๑๑.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดอุทกภัย และดินโคลนถล่ม ดังนี้

๑๑.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทาง ดังนี้

(๑.๑) ประเมินความเสี่ยงจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม โดยการประเมินภัยและความล่อแหลม เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่ม รวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบเพื่อนำไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการภัยจากอุทกภัยและดินโคลน

(๑.๒) ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพให้เป็นปัจจุบัน

(๑.๓) จัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยและดินโคลนถล่ม ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งในเรื่องมาตราส่วนและรายละเอียดของแผนที่

(๑.๔) เตรียมการด้านโครงสร้าง โดยการสำรวจและก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำ หรือเส้นทางเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาปัญหาอุทกภัยและดินโคลนถล่มในพื้นที่รับผิดชอบ

(๑.๕) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๑.๖) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านอุทกภัยและดินโคลนถล่มให้มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน

(๑.๗) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษาและเยาวชน เกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

(๑.๘) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่มครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทาง ดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย

(๒.๒) ให้ความรู้แก่ชุมชน โดยเน้นการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management: CBDRM)

(๒.๓) จัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอุทกภัยและดินโคลนถล่ม หรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒.๔) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและดินโคลนถล่มแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒.๕) พัฒนาระบบการพยากรณ์ และติดตั้งอุปกรณ์เตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัย พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังเพื่อการเตือนภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

(๒.๖) สำรองปัจจัยที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อรองรับการอพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย

(๒.๗) เตรียมความพร้อมและสำรองพลังงาน

(๒.๘) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรอง ที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสาร ให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา

(๒.๙) จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับผู้ประสบภัยพร้อมสิ่งสาธารณูปโภคที่จำเป็น

(๒.๑๐) ฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและดินโคลนถล่ม

๑๑.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทาง ดังนี้

(๑) เมื่อได้รับข้อมูลการเกิดอุทกภัยและดินโคลนถล่ม ให้จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและดินโคลนถล่ม ตามระดับความรุนแรง

(๒) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชน ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสีของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

(๓) กรณีที่จำเป็นต้องประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศให้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ประสานไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อแจ้งกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๔) ดำเนินการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในกรณีมีผู้เสียชีวิต โดยประสานกับสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

๑๑.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทาง ดังนี้

(๑) ให้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) จัดหาที่พักอาศัยชั่วคราวและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยด้านสุขภาพอนามัย สภาพจิตใจ

(๓) การจัดการศพผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๓.๑) จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต

(๓.๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรง ระหว่างกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓.๓) การเคลื่อนย้ายศพ องค์การบริหารส่วนตำบล ไร่ใหม่พัฒนา ร่วมกับอำเภอ และจังหวัด ควบคุมการเคลื่อนย้ายศพผู้เสียชีวิต โดยการสนับสนุนของสำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานทางหลวงชนบท เพชรบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

(๔) ป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรคที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

(๕) ฟื้นฟูคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูอาชีพของผู้ประสบภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติ

(๖) ฟื้นฟูและจัดการระบบสิ่งแวดล้อมชุมชน ทั้งระบบบำบัดน้ำเสีย สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และบ่อน้ำบาดาลที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและดินถล่ม ให้ใช้การได้ดังเดิม

(๗) ฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ที่ได้รับความเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิม เช่น สถานที่ราชการ โรงเรียน สถานที่ท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเสียหาย รวมทั้งแก้ไขปัญหาภาวะมลพิษต่างๆ

(๘) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูบูรณะความเสียหายในเบื้องต้น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๙) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากอุทกภัยและดินโคลนถล่มที่มีต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการภัยจากอุทกภัยและดินโคลนถล่มในอนาคต

บทที่ ๑๒

การป้องกันและบรรเทาภัยจากพายุหมุนเขตร้อน

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๑๒.๑ บทนำ

พายุหมุนเขตร้อนเป็นภัยธรรมชาติที่มีความรุนแรงมากและส่งผลกระทบเป็นบริเวณกว้าง เป็นปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง เนื่องจากประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพายุที่เคลื่อนตัวจากฝั่งมหาสมุทร แปซิฟิกเข้าสู่ประเทศไทยจะมีทั้งผลดีและผลเสียต่อประเทศไทย โดยพายุที่เคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทยโดยตรง เช่น พื้นที่ในภาคใต้จะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างมาก โดยภัยจากพายุขึ้นอยู่กับความแรงของพายุ กล่าวคือ พายุไต้ฝุ่นจะก่อให้เกิดความเสียหายมากที่สุด รองลงมาคือพายุโซนร้อนและพายุดีเปรสชัน ตามลำดับ

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา ก็เป็นพื้นที่หนึ่งได้รับผลกระทบ ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันความเสียหายและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากพายุหมุนเขตร้อน โดยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๕๖ และแผนแม่บทการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอุทกภัย วาตภัย และโคลนถล่ม (ระยะ ๕ ปี) เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๑๒.๒ วัตถุประสงค์

๑๒.๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากภัยพายุหมุนเขตร้อน

๑๒.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

๑๒.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากภัยพายุหมุนเขตร้อนให้ชัดเจนบูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๑๒.๓ นิยามศัพท์

๑๒.๓.๑ พายุหมุนเขตร้อน (Tropical Cyclone) หมายถึง พายุหมุนที่เกิดขึ้นในน่านน้ำ เขตร้อน มีความกดอากาศที่ศูนย์กลางของพายุต่ำมาก และมีลมพัดเวียนเป็นรูปก้นหอยเข้าหาศูนย์กลางของพายุในชั้นบรรยากาศระดับล่างแบบทวนเข็มนาฬิกา โดยสามารถแบ่งชนิดของพายุตามความแรงของลมที่พัดเวียนเข้าหาศูนย์กลางเป็น ๓ ระดับ คือ

(๑) พายุดีเปรสชัน เมื่อมีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางไม่ถึง ๖๓ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(๒) พายุโซนร้อนหรือพายุไซโคลน มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลาง ๖๓-๑๑๗ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(๓) พายุไต้ฝุ่นหรือพายุไซโคลนกำลังแรง เป็นพายุที่มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางมากกว่า

๑๑๗ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ชื่อพายุที่เรียกแตกต่างกันนั้น ขึ้นอยู่กับแหล่งที่เกิดของพายุ กล่าวคือในมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันออก รวมทั้งทะเลจีนใต้ จะเรียกพายุโซนร้อนและไต้ฝุ่น ส่วนในมหาสมุทรอินเดียเหนือรวมทั้งอ่าวเบงกอลและทะเลอันดามันจะเรียกพายุไซโคลน พายุเหล่านี้ทำให้เกิดสาธารณภัยได้หลายประเภทพร้อมกัน ทั้งวาตภัย อุทกภัย และคลื่นพายุซัดฝั่ง ลมที่พัดแรงเป็นอันตรายต่อชีวิตและทำลายสิ่งทรัพย์สินตามแนวเส้นทางเดินของพายุและพื้นที่ใกล้เคียง ลมแรงดังกล่าวยังก่อให้เกิดคลื่นลมในทะเลที่มีความสูงเป็นอันตรายต่อการเดินเรือ และถ้าพายุที่มีความแรงลมมากกว่า ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง จะมีโอกาสสูงที่จะก่อให้เกิดคลื่นพายุซัดฝั่ง (Storm Surge) ที่เป็นอันตรายต่อชีวิตและกิจกรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบตามแนวชายฝั่งทะเลได้

๑๒.๓.๒ วาตภัยจากพายุหมุนเขตร้อน หมายถึง ความเสียหายของอาคารบ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นบริเวณกว้างจากความแรงของลมที่พัดเวียนเข้าหาศูนย์กลางของพายุ ภัยดังกล่าวเกิดขึ้นตามแนวเส้นทางเดินของพายุ โดยปกติจะมีความกว้าง ๕๐-๑๐๐ กิโลเมตร ขึ้นอยู่กับขนาดและความแรงของพายุแต่ละลูก โดยความเสียหายจะมีมากที่สุดบริเวณใกล้แนวศูนย์กลางที่พายุเคลื่อนผ่าน

๑๒.๓.๓ คลื่นซัดชายฝั่ง (Storm Surge) คือ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกับพายุหมุนเขตร้อน ที่มีความแรงลมมากกว่า ๑๐๐ กิโลเมตร ระดับน้ำที่สูงขึ้นจากความกดอากาศที่ลดต่ำลงบริเวณใกล้ศูนย์กลางของพายุพร้อมกับคลื่นลมแรงจัดที่พัดเข้าหาฝั่ง ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ราบชายฝั่งทะเลใกล้ศูนย์กลางของพายุ โดยเฉพาะพื้นที่ชายฝั่งที่เป็นด้านรับลม ระดับความรุนแรงของความเสียหายจะขึ้นอยู่กับความแรงลมของพายุ สภาพภูมิประเทศ และขนาดของชุมชน

๑๒.๓.๔ พายุฤดูร้อน (Thunderstorms) ส่วนมากจะเกิดระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน โดยเกิดในช่วงที่มีลักษณะอากาศร้อนอบอ้าวติดต่อกันหลายวัน และเมื่อมีอากาศเย็นจากความกดอากาศสูงในประเทศจีนพัดมาปะทะกับอากาศร้อน จะทำให้อากาศร้อนขึ้นที่เบากว่าลอยตัวขึ้นเหนืออากาศเย็นอย่างรวดเร็ว เกิดเป็นเมฆและพายุฟ้าคะนองที่มียอดเมฆสูงมาก (เมฆคิวมูโลนิมบัส) เกิดพายุฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ฟ้าผ่า และมักมีลูกเห็บตกตามมาด้วย พายุฤดูร้อนมักเกิดขึ้นและสิ้นสุดลงในช่วงเวลาสั้นๆ ไม่เกินหนึ่งชั่วโมง และครอบคลุมบริเวณพื้นที่ไม่เกิน ๒๐-๓๐ กิโลเมตร แต่จะมีลมกระโชกแรงที่เริ่มสร้างความเสียหาย เมื่อมีความแรงลมตั้งแต่ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงขึ้นไป

๑๒.๓.๕ ลูกเห็บ (Hail) เป็นก้อนน้ำลักษณะเหมือนน้ำแข็งรูปร่างไม่แน่นอน เกิดจากละอองหยาดฝนซึ่งเย็นแบบยิ่งยวดในเมฆฝน (ยังอยู่ในสภาพของเหลวที่อุณหภูมิต่ำกว่าจุดเยือกแข็ง) ปะทะกับวัตถุแข็ง เช่น ฝนฝู่หรือ ก้อนลูกเห็บที่เกาะตัวอยู่ก่อนแล้ว จนเกิดการแข็งตัวเกาะรอบวัตถุอื่นๆ และกลายเป็นก้อนลูกเห็บ ซึ่งมักเกิดขึ้นพร้อมกับพายุฤดูร้อน

๑๒.๓.๖ วาตภัยจากพายุฤดูร้อน หมายถึง ความเสียหายของอาคารบ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นบริเวณแคบๆ จากลมกระโชกแรงที่เกิดจากพายุฝนฟ้าคะนองหรือลูกเห็บมักเกิดในระยะเวลาสั้นๆ ซึ่งบ่อยครั้งมีความเร็วลมเกินกว่า ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

๑๒.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางการบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดภัยจาก พายุหมุนเขตร้อนได้ ดังนี้

๑๒.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทางดังนี้

(๑.๑) ประเมินความเสี่ยงภัยจากพายุหมุนเขตร้อน โดยการประเมินภัยและความอ่อนแอ เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดพายุหมุนเขตร้อน รวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบเพื่อนำไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการภัยจากพายุหมุนเขตร้อน

(๑.๒) ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย และจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยจากพายุหมุนเขตร้อน รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพให้เป็นปัจจุบัน

(๑.๓) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งาน ได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๑.๔) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพายุหมุนเขตร้อนให้มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน

(๑.๕) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน เกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยจากพายุหมุนเขตร้อน

(๑.๖) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดพายุหมุนเขตร้อนครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งและฝึกอบรบอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย อาสาสมัครกู้ชีพ

(๒.๒) ให้ความรู้แก่ชุมชน โดยเน้นการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management: CBDRM)

(๒.๓) จัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพายุหมุนเขตร้อน

(๒.๔) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายุพายุหมุนเขตร้อนแบบบูรณาการ ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒.๕) พัฒนาระบบการพยากรณ์และติดตั้งอุปกรณ์เตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงพร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังเพื่อการเตือนภัยจากพายุหมุนเขตร้อน

(๒.๖) จัดเตรียมเครื่องจักร เครื่องมือ ยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อนำไปใช้ได้ทันทีในกรณีที่เกิดภัย

(๒.๓) ดำรงปัจจัยสี่ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อรองรับการอพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย

(๒.๔) เตรียมความพร้อมและสำรองพลังงาน

(๒.๕) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรองที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสารให้เพียงพอและใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง

(๒.๖) จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับผู้ประสบภัย พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคที่จำเป็น

๑๒.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทาง ดังนี้

(๑) เมื่อได้รับข้อมูลการเกิดพายุหมุนเขตร้อน ให้จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาพายุหมุนเขตร้อนตามระดับความรุนแรง พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ฯ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ

(๒) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชน ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสินของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

(๓) กรณีที่จำเป็นต้องประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ประสานไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อแจ้งกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๔) ดำเนินการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในกรณีมีผู้เสียชีวิตโดยประสานกับสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

๑๒.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทาง ดังนี้

(๑) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) จัดหาที่พักอาศัยชั่วคราว และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยด้านสุขภาพอนามัย สภาพจิตใจ

(๓) การจัดการศพผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๓.๑) จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต

(๓.๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรง ระหว่างกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓.๓) การเคลื่อนย้ายศพ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา ร่วมกับอำเภอ และจังหวัด ควบคุมการเคลื่อนย้ายศพผู้เสียชีวิต โดยการสนับสนุนของสำนักงานขนส่งจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานทางหลวงชนบทเพชรบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

(๔) ป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรคที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

(๕) พื้นฟูคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูอาชีพของผู้ประสบภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติ

(๖) พื้นฟูและจัดการระบบสิ่งแวดล้อมชุมชน ทั้งระบบบำบัดน้ำเสีย สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และบ่อน้ำบาดาลที่ได้รับผลกระทบจากพายุหมุนเขตร้อนให้ใช้การได้ดังเดิม

(๗) พื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ที่ได้รับความเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิม เช่น สถานที่ราชการ โรงเรียน สถานที่ท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเสียหาย รวมทั้งแก้ไขปัญหาภาวะมลพิษต่างๆ

(๘) ให้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูบูรณะ ความเสียหายในเบื้องต้นโดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม

(๙) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากพายุหมุนเขตร้อนที่มีต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการภัยจากพายุหมุนเขตร้อนในอนาคต

บทที่ ๑๓

การป้องกันและบรรเทาภัยจากอัคคีภัย

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๑๓.๑ บทนำ

อัคคีภัย เป็นสาธารณภัยประเภทหนึ่งที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและสามารถเผาผลาญทรัพย์สินให้วอดวายได้ในชั่วระยะเวลาไม่กี่ชั่วโมง ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน และเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งสาเหตุการเกิดอัคคีภัยส่วนใหญ่เกิดจากความประมาท ขาดความระมัดระวัง หรือความพลั้งเผลอ สถานที่ที่เกิดอัคคีภัยมักเป็นที่อยู่อาศัยและชุมชนที่หนาแน่น หรือมีความแออัดของประชาชน อาคารสูง โรงงานอุตสาหกรรม ศูนย์การค้า และโรงแรมสรรพ ซึ่งสถานที่เหล่านี้มักจะมีการใช้พลังงานไฟฟ้า พลังงานเชื้อเพลิง พลังงานความร้อน และอื่นๆ ที่เอื้อต่อการเกิดอัคคีภัย โดยเฉพาะในฤดูที่มีอากาศร้อนและแห้งแล้งระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคม มักมีอัคคีภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้ง

ดังนั้น การป้องกันและระงับอัคคีภัย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะช่วยลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และของรัฐที่อาจจะเกิดขึ้นให้น้อยที่สุด องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากอัคคีภัย โดยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๖ แผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการภายใต้แผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑๓.๒ วัตถุประสงค์

๑๓.๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากอัคคีภัย

๑๓.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

๑๓.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่าย ทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากอัคคีภัยให้ชัดเจน บูรณาการและมีประสิทธิภาพ

๑๓.๓ นิยามศัพท์

๑๓.๓.๑ อัคคีภัย หมายถึง ภัยอันตรายอันเกิดจากไฟที่ขาดการควบคุมดูแล ทำให้เกิดการติดต่อดูกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิงเกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง สภาวะของไฟจะรุนแรงมากขึ้น ถ้าการลุกไหม้ที่มีเชื้อเพลิงหนุ่เนื่อง หรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมาความวร้อนแรงก็จะมากยิ่งขึ้น

๑๓.๓.๒ เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยในพื้นที่ต่างๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๓.๓.๓ เจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมายถึง

(๑) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๒) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี

(๓) ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดสำหรับในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๑๓.๓.๔ อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

๑๓.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยอภิศักภัยดังนี้

๑๓.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทางดังนี้

(๑.๑) สำรวจ ตรวจสอบอาคาร ชุมชน บั๊มน้ำมัน บั๊มแก๊ส คลังน้ำมัน ฯลฯ สถานประกอบการต่างๆ ที่มีสภาพความเสี่ยงต่อการเกิดอภิศักภัยได้ง่าย พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดประเภทอาคารเสี่ยงภัยในพื้นที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการป้องกันอภิศักภัย

(๑.๒) ประเมินความเสี่ยงภัยจากอภิศักภัย โดยการประเมินภัยและความล่อแหลมเพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดอภิศักภัย รวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบเพื่อนำไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการอภิศักภัย

(๑.๓) ตรวจสอบ ปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย จัดทำแผนที่เสี่ยงอภิศักภัย และส่งเสริมให้บ้านเรือน อาคาร สถานประกอบการ ฯลฯ ติดตั้งอุปกรณ์เตือนอภิศักภัย (Smoke Detector)

(๑.๔) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักรเครื่องมือ เช่น รถยนต์ดับเพลิง แหล่งน้ำ อุปกรณ์กู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๑.๕) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยเมื่อเกิดอภิศักภัย

(๑.๖) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดอภิศักภัยครั้งสำคัญเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย

(๒.๒) จัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอภิศักภัยหรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(๒.๓) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์แบบบูรณาการให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒.๔) ติดตั้งอุปกรณ์เตือนภัยในสถานที่ที่มีสภาพความเสี่ยงต่อการเกิดอภิศักภัย

(๒.๕) จัดเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการป้องกันและระงับอัคคีภัย เช่น รถยนต์ดับเพลิง แหล่งน้ำ อุปกรณ์กู้ชีพกู้ภัย เพื่อเตรียมไว้นำไปใช้ในกรณีที่เกิดภัย

(๒.๖) ดำรงปัจจัยสี่ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อรองรับการอพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย

(๒.๗) เตรียมความพร้อมและสำรองพลังงาน

(๒.๘) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรองที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสารให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา

(๒.๑๐) ฝึกซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในพื้นที่เสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

๑๓.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

(๑) จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาอัคคีภัย พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ

(๒) ดำเนินการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในกรณีมีผู้เสียชีวิต โดยประสานกับสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

๑๓.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) จัดหาที่พักชั่วคราวให้ผู้อพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านสุขภาพ อนามัย สภาพจิตใจ การฟื้นฟูคุณภาพชีวิต และการฟื้นฟูอาชีพ

(๓) ให้เจ้าพนักงานสอบสวน ในท้องที่สืบสวนสอบสวนถึงสาเหตุการเกิดเพลิงไหม้ โดยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๔) การจัดการศพผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๔.๑) จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต

(๔.๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรง ระหว่างกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๔.๓) การเคลื่อนย้ายศพ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา ร่วมกับอำเภอ และจังหวัด ควบคุมการเคลื่อนย้ายศพผู้เสียชีวิต โดยการสนับสนุนของสำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพชรบุรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

(๕) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้นโดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม

(๖) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชน ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาลิงของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

(๗) กรณีบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้อาคารตั้งแต่ ๓๐ หลังคาเรือนขึ้นไปหรือมีเนื้อที่ตั้งแต่ ๑ ไร่ขึ้นไป รวมทั้งบริเวณที่อยู่ติดต่อกายในระยะ ๓๐ เมตร โดยรอบบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ ซึ่งถือเป็น “เขตเพลิงไหม้” ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดำเนินการดังนี้

(๗.๑) ประกาศแสดงเขตเพลิงไหม้ อนุญาตการบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา และบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ โดยมีแผนที่สังเขปแสดงเขตเพลิงไหม้ พร้อมทั้งระบุให้ทราบถึงการกระทำอันต้องห้ามตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๗.๒) ภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ ห้ามมิให้ผู้ใดก่อสร้าง ครอบงำ รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตเพลิงไหม้

(๗.๓) พิจารณาว่าสมควรจะมีการปรับปรุงเขตเพลิงไหม้หรือไม่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรมและการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอความเห็น พร้อมด้วยแผนที่สังเขปแสดงแนวเขตเพลิงไหม้ต่อคณะกรรมการควบคุมอาคาร ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อให้คณะกรรมการควบคุมอาคารพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ต่อไป

(๘) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากอัคคีภัยที่มีต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการภัยจากอัคคีภัยในอนาคต

บทที่ ๑๔

การป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๑๔.๑ บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีการนำวิทยาการและเทคโนโลยี รวมทั้งสารเคมีและวัตถุอันตรายมาใช้ในด้านต่าง ๆ ทั้งในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม การศึกษาวิจัย และอื่นๆ เป็นจำนวนมากอย่างแพร่หลาย ซึ่งผลของการนำมาใช้โดยขาดความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนขาดความระมัดระวังในเรื่องความปลอดภัย ไม่ว่าจะเป็นการผลิต การเก็บรักษา การบรรจุ และการขนส่ง อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และนำมาซึ่งความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนสิ่งแวดล้อมได้

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อการเตรียมความพร้อมในการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจากสารเคมีและวัตถุอันตราย โดยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๑ – ๒๕๕๖ และแผนยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข และแผนเตรียมความพร้อมตอบโต้เหตุฉุกเฉินสารเคมี/วัตถุอันตราย ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การจัดการสารเคมีแห่งชาติ

๑๔.๒ วัตถุประสงค์

๑๔.๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจาก สารเคมีและวัตถุอันตราย

๑๔.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

๑๔.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน ในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ให้ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๑๔.๓ นิยามศัพท์

๑๔.๓.๑ ภัยที่เกิดจากสารเคมีและวัตถุอันตราย หมายถึง ภัยที่เกิดจากสารเคมีและวัตถุอันตรายรั่วไหล เพลิงไหม้และการระเบิด ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานที่ที่มีการเก็บ การใช้ การบรรจุ และการขนส่ง ทั้งที่เคลื่อนที่ได้และไม่

๑๔.๓.๒ สารเคมีและวัตถุอันตราย หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) วัตถุที่ระเบิดได้ หมายถึง เป็นสารที่เกิดการระเบิดได้ เมื่อได้รับความร้อน เปลวไฟ ถูกกระแทกหรือจุดระเบิด เช่น กระจุนปืน ดินระเบิด ดินปืน ตัวจุดระเบิดพลู แก๊ป ประทัด ดอกไม้ไฟ เป็นต้น

(๒) ก๊าซ หมายถึง ก๊าซที่สามารถติดไฟได้ง่ายเมื่อได้รับความร้อน หรือ เปลวไฟ เช่น ก๊าซหุงต้ม ก๊าซไฮโดรเจน ก๊าซบิวเทน เป็นต้น หรือก๊าซที่เมื่อสูดดมกลิ่นหรือสัมผัสผิวหนังแล้ว ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและอาจเสียชีวิตได้ เช่น ก๊าซคลอรีน ก๊าซแอมโมเนีย เป็นต้น หรือ ก๊าซที่ถูกอัดไว้ในถังด้วยความดันสูง เมื่อถูกกระแทกอย่างแรงอาจเกิดระเบิดได้ เช่น ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซออกซิเจน เป็นต้น

(๓) ของเหลวไวไฟ หมายถึง ของเหลวที่สามารถติดไฟได้ง่ายเมื่อได้รับความร้อนหรือเปลวไฟ เช่น บิวเทน เมทิลแอลกอฮอล์ เอทิลแอลกอฮอล์ น้ำมัน เป็นต้น

(๔) ของแข็งไวไฟ หมายถึง สารที่ลุกไหม้ได้ง่ายเมื่อได้รับความร้อนหรือ เปลวไฟ เช่น ไม้ขีดไฟ กำมะถัน ฟอสฟอรัส ดิกไนต์ เป็นต้น หรือสารที่เมื่อถูกน้ำหรือความชื้นจะทำให้เกิดก๊าซไวไฟ ซึ่งลุกไหม้ได้ เช่น แคลเซียมคาร์ไบด์ โซเดียม เป็นต้น

(๕) สารออกซิไดซ์และสารเปอร์ออกไซด์อินทรีย์ หมายถึง สารที่ตัวเองไม่เกิดการลุกไหม้ แต่ช่วยให้สารอื่นลุกไหม้ได้โดยสลายตัวให้ก๊าซออกซิเจนออกมา เช่น ปุ๋ยแอมโมเนียมไนเตรท ต่างทับทิม เป็นต้น หรือ สารที่สลายตัวแล้วให้ก๊าซออกซิเจน ซึ่งจะทำให้ตัวเองและสารอื่นเกิดการลุกไหม้ เช่น อะเซทิลเปอร์ออกไซด์ เป็นต้น

(๖) สารมีพิษและสารติดเชื้อโรค หมายถึง สารที่เมื่อกิน สัมผัสกับผิวหนัง หรือสูดดมหายใจรับ สารนี้แล้ว เป็นอันตรายต่อร่างกายและอาจทำให้เสียชีวิตได้ เช่น พรอท ตะกั่ว แคลเมียม ยาฆ่าแมลง หรือสารที่ปนเปื้อนกับอาหารแล้วกินเข้าไปจะเป็นอันตราย เช่น สารละลายพลาสติก หรือสารติดเชื้อ ใต้แก่ เชื้อจุลินทรีย์ เป็นต้น

(๗) วัสดุแก๊สมันตรังสี หมายถึง ธาตุหรือสารประกอบใด ๆ ที่มีองค์ประกอบส่วนหนึ่ง มีโครงสร้างภายในอะตอมไม่คงตัว และสลายตัวโดยการปลดปล่อยรังสีออกมา เช่น โคบอลต์ - ๖๐ เรเดียม - ๒๒๖ เป็นต้น

(๘) สารกัดกร่อน หมายถึง สารที่มีคุณสมบัติในการทำลายเนื้อเยื่อของร่างกาย เช่น กรด ต่าง เป็นต้น

(๙) สารหรือวัตถุอื่นที่อาจเป็นอันตรายได้ หมายถึง สารที่ไม่ได้จัดอยู่ในประเภทใดใน ๘ ประเภทข้างต้นแต่สามารถก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่น สารคลอโรฟลูออโรคาร์บอน (CFC) เป็นต้น

นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงอาวุธเคมีและอาวุธชีวภาพด้วย

อาวุธเคมี หมายถึง สิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายสิ่งรวมกัน ดังต่อไปนี้

(๑) สารเคมีพิษและสารที่ใช้ผลิตสารเคมีพิษ เว้นแต่กรณีที่มีเจตนา เพื่อความมุ่งประสงค์ที่ไม่ได้ห้ามไว้ภายใต้อนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี ทรายใดที่ชนิดและปริมาณของสารเคมีเหล่านั้นสอดคล้องกับความมุ่งประสงค์ที่ไม่ได้ห้ามไว้ ภายใต้อนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี

(๒) ยุทธปัจจัยและอุปกรณ์ที่ออกแบบโดยเฉพาะเพื่อก่อให้เกิดความตายหรืออันตรายอื่น โดยอาศัยคุณสมบัติที่เป็นพิษของสารเคมีเหล่านั้นที่ระบุไว้ใน (๑) ซึ่งอาจถูกปล่อยออกมาเมื่อมีการใช้ยุทธปัจจัยและอุปกรณ์ดังกล่าว

(๓) เครื่องมือใดที่ออกแบบโดยเฉพาะเพื่อใช้เกี่ยวเนื่อง โดยตรงกับการใช้ยุทธปัจจัยและอุปกรณ์ที่ได้ระบุไว้ใน (๒)

สารเคมีพิษ หมายถึง สารเคมีใดที่โดยปฏิบัติการเคมีของสารเคมีนั้นมีผลต่อกระบวนการของชีวิต ซึ่งสามารถก่อให้เกิดความตาย การไร้ความสามารถชั่วคราว หรืออันตรายถาวรต่อมนุษย์และสัตว์ ทั้งนี้รวมถึง

สารเคมีเช่นว่าทั้งปวง โดยไม่คำนึงถึงต้นกำเนิดหรือวิธีการผลิตสารเคมีนั้น และไม่คำนึงว่าสารเหล่านี้ถูกผลิตขึ้นในสถานที่ผลิต ในยุทธปัจจัยหรือที่อื่น

สารที่ใช้ผลิตสารเคมีพิษ หมายถึง ตัวทำปฏิกิริยาเคมีใดซึ่งมีส่วนในขั้นตอนใดในการผลิตสารเคมีพิษไม่ว่าโดยวิธีใดก็ตาม ทั้งนี้รวมถึงองค์ประกอบหลักใดของระบบเคมีที่มีองค์ประกอบทวิภาคหรือพหุภาค

องค์ประกอบหลักของระบบเคมีที่มีองค์ประกอบทวิภาคหรือพหุภาค หมายถึง สารที่ใช้ผลิตสารเคมีพิษซึ่งมีบทบาทสำคัญที่สุดในการกำหนดคุณสมบัติที่เป็นพิษของผลิตภัณฑ์สุดท้าย และทำปฏิกิริยาอย่างรวดเร็วกับสารเคมีอื่นในระบบเคมีที่มีองค์ประกอบทวิภาคหรือพหุภาค

อาวุธชีวภาพ หมายถึง ยุทธภัณฑ์ที่ใช้ส่ง แพร่ หรือกระจายสารชีวภาพและสัตว์พาหะ ทั้งนี้หมายถึงรวมถึงสารชีวภาพซึ่งมุ่งหมายสำหรับใช้ยุทธภัณฑ์ดังกล่าวเป็นเครื่องส่ง แพร่ หรือ กระจายด้วย ไม่ว่าสารนั้นจะบรรจุอยู่ในยุทธภัณฑ์แล้วหรือยังไม่ได้บรรจุ

ความมุ่งประสงค์ที่ไม่ได้ห้ามไว้ภายใต้อนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี หมายถึง

(๑) ความมุ่งประสงค์ด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การวิจัย การแพทย์ เกษัตริกรรม หรือความมุ่งประสงค์อื่นในทางสันติ

(๒) ความมุ่งประสงค์ด้านการป้องกัน คือ เป็นความมุ่งประสงค์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการป้องกันสารเคมีพิษ และการป้องกันอาวุธเคมี

(๓) ความมุ่งประสงค์ทางทหารที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการใช้อาวุธเคมี และไม่ได้ขึ้นอยู่กับการใช้คุณสมบัติที่เป็นพิษของสารเคมีเป็นวิธีหนึ่งในการสงคราม

(๔) การบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงความมุ่งประสงค์เพื่อควบคุมการจราจรภายในประเทศ

๑๔.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ดังนี้

๑๔.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทางดังนี้

(๑.๑) ประเมินความเสี่ยงภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย โดยการประเมินภัยและความล่อแหลมเพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย รวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบเพื่อนำไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

(๑.๒) ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยสารเคมีและวัตถุอันตราย รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพให้เป็นปัจจุบัน

(๑.๓) จัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัย ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งในเรื่องมาตราส่วนและรายละเอียดของแผนที่

(๑.๔) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การกู้ชีพ กู้ภัย เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งาน ได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๑.๕) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านสารเคมีและวัตถุอันตราย ให้มีความ เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน

(๑.๖) เสริมสร้างความรู้ และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน เกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

(๑.๗) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายครั้ง สำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย

(๒.๒) ให้ความรู้แก่ชุมชน โดยเน้นการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management: CBDRM)

(๒.๓) จัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวัตถุอันตรายและสารเคมี หรือเจ้าหน้าที่จาก หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(๒.๔) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายแบบ บูรณาการให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ แผนแม่บท และหรือแผนอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้อง

(๒.๕) ดำรงปัจจัยสี่ที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อรองรับการอพยพและให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย

(๒.๖) จัดเตรียมเครื่องจักร เครื่องมือ ยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการป้องกันภัย จากสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อให้นำไปใช้ได้ทันทีในกรณีที่เกิดภัย

(๒.๗) เตรียมความพร้อมและสำรองพลังงานให้เพียงพอสำหรับการใช้งานหากเกิดสาธารณภัย

(๒.๘) จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับผู้ประสบภัยพร้อมสิ่งสาธารณูปโภคที่จำเป็น

(๒.๙) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรอง ที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสารให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา

(๒.๑๐) ฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

๑๔.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

(๑) ผู้ประสบเหตุ ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือหน่วยงานที่ได้รับทราบเหตุ แจ้งหรือรายงานไปยังกอง อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ที่เกิดเหตุนั้นๆ

(๒) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรณีที่ได้รับแจ้งเหตุการณ์ที่เป็นภัยอันเกี่ยวข้องกับสารเคมีและวัตถุอันตรายให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๒.๑) ให้สั่งชุดเจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติงานทันทีตามแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

(๒.๒) ปิดกั้นมิให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ประสบภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย พร้อมทั้งจัดระบบรักษาความสงบเรียบร้อย จัดระเบียบจราจรบริเวณพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ใกล้เคียง

(๒.๓) รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บัญชาการชั้นเหนือขึ้นไปทราบ

(๒.๔) จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย เพื่อเป็นศูนย์ในการบัญชาการและอำนวยการปฏิบัติและจัดให้เจ้าหน้าที่เข้าประจำศูนย์ทันที และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ

(๒.๕) ในกรณีที่ไม่อยู่ในสภาพที่แน่ชัดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อสารเคมีและวัตถุอันตราย ในบริเวณที่เกิดเหตุให้แจ้งประสานกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือกรมควบคุมมลพิษ หรือ กรมธุรกิจพลังงาน กรณีที่เกี่ยวข้องกับวัสดุแก๊สอันตราย ให้ประสานกับสำนักงานปรมานูเพื่อสันติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและสามารถป้องกันและบรรเทาภัยได้ตรงตามลักษณะของสารเคมีและวัตถุอันตรายแต่ละประเภท

(๒.๕) ประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนผู้อาศัยอยู่ในบริเวณสถานที่เกิดเหตุการณ์หรือบริเวณที่อาจได้รับผลกระทบข้างเคียงทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งอพยพออกจากพื้นที่ในกรณีจำเป็น และวิธีการป้องกันตัวสำหรับผู้อยู่ในบริเวณที่อาจได้รับอันตราย เพื่อให้ป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย หากจำเป็นให้ประกาศเป็นเขตอันตรายห้ามมิให้ผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปบริเวณดังกล่าว

(๓) ดำเนินการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในกรณีมีผู้เสียชีวิต โดยประสานกับสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

๑๔.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสารเคมีและวัตถุอันตรายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าไปยังบริเวณที่เสียหาย และตรวจสอบว่ามีผลกระทบข้างเคียงหรือมีสารเคมีและวัตถุอันตรายตกค้างหรือไม่ เพื่อดำเนินการแก้ไขให้บริเวณที่เกิดเหตุและบริเวณข้างเคียงเกิดความปลอดภัย

(๒) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจรับผิดชอบ ดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๓) จัดหาที่พักชั่วคราว และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านสุขภาพ อนามัย สภาพจิตใจ การช่วยเหลือและฟื้นฟูสัตว์ป่าและสัตว์เลี้ยงที่ได้รับผลกระทบจากภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายด้วย

(๔) การจัดการศพผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๔.๑) จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต

(๔.๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรง ระหว่างกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๔.๓) การเคลื่อนย้ายศพ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่มะปรางค์พัฒนา ร่วมกับอำเภอ และจังหวัด ควบคุมการเคลื่อนย้ายศพผู้เสียชีวิต โดยการสนับสนุนสำนักงานขนส่งจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มูลนิธิ และหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

(๕) ป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรคที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

(๖) พื้นฟูคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูอาชีพของผู้ประสบภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติ

(๗) พื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ที่ได้รับความเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิม เช่น สถานที่ราชการ โรงเรียน สถานที่ท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเสียหาย รวมทั้งแก้ไขปัญหาภาวะมลพิษต่างๆ

(๘) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูบูรณะ ความเสียหายในเบื้องต้น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๙) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากสารเคมีและวัตถุอันตรายที่มีต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายในอนาคต

บทที่ ๑๕

การป้องกันและบรรเทาภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๑๕.๑ บทนำ

ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้เกิดภัยจากการคมนาคมและขนส่ง ซึ่งกลายเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐเป็นอย่างมาก และมีแนวโน้มทำให้เกิดสาธารณภัยที่ซับซ้อนอื่นๆ เช่น ภัยจากการขนส่งสารเคมีและวัตถุอันตราย การรั่วไหลของน้ำมันหรือสารอันตรายลงสู่แหล่งน้ำ และภัยจากระบบขนส่งขนาดใหญ่ จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อม และกำหนดมาตรการการจัดการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่จะเกิดกับสาธารณชนให้มีน้อยที่สุด

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา ได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากคมนาคม โดยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๖ และแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๕ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนอย่างเป็นระบบ นำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑๕.๒ วัตถุประสงค์

๑๕.๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

๑๕.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

๑๕.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน ในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินของภัยจากการคมนาคมและขนส่งให้ชัดเจน บูรณาการและมีประสิทธิภาพ

๑๕.๓ นิยามศัพท์

ภัยจากการคมนาคมขนส่ง หมายถึง ภัยจากอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ภัยจากระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ ภัยจากระบบการขนส่งสารเคมี และวัตถุอันตราย และภัยจากการรั่วไหลของน้ำมันและวัตถุอันตรายในแหล่งน้ำ รวมถึงการเททิ้งน้ำมันหรือของเสียในแม่น้ำหรือทะเล

๑๕.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมความพร้อมรับสถานการณ์การเกิดภัยจากการคมนาคมและขนส่งได้ ดังนี้

๑๕.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทางดังนี้

(๑.๑) ประเมินความเสี่ยงภัยจากการคมนาคมและขนส่ง โดยการประเมินภัยและความล่อแหลม เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดภัยจากการคมนาคมและขนส่ง รวมทั้งศึกษาผลกระทบที่มีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและลดผลกระทบของภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

(๑.๒) จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยระบบเส้นทางที่เกิดอุบัติเหตุซ้ำซาก เส้นทางอันตรายที่มีการขนส่งสารเคมีและวัตถุมีพิษ ให้เป็นปัจจุบัน

(๑.๓) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งาน ได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๑.๔) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารอุบัติเหตุจราจร และปรับปรุงข้อมูลข่าวสารด้านการคมนาคมและขนส่ง โดยมีศูนย์กลางในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่างๆ เช่น ข้อมูลด้านการจัดการขนน้ำมันในแหล่งน้ำ เป็นต้น

(๑.๕) เสริมสร้างความรู้ และความตระหนัก แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน เกี่ยวกับการป้องกัน และปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัย จากการคมนาคมขนส่ง รวมทั้งผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น

(๑.๖) ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและครอบคลุมในเรื่องการแก้ไขปัญหาด้านอุบัติเหตุอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ถึงบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรืออบทบัญญัติที่กำหนดไว้

(๑.๗) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดภัยจากการคมนาคมและขนส่งครั้งสำคัญเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นและวิธีปฏิบัติในการป้องกันเบื้องต้นเผยแพร่ไปสู่ชุมชน

(๒.๒) จัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวัตถุอันตรายและสารเคมี ในกรณีที่มีการรั่วไหลสารเคมีและวัตถุอันตรายจากการขนส่ง

(๒.๓) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากการคมนาคมและขนส่งตามสภาพความเสี่ยงภัย เช่น จังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อชายฝั่งทะเลให้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน เป็นต้น

(๒.๔) จัดเตรียมเครื่องจักร เครื่องมือ ยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการป้องกันภัยจากการคมนาคมและขนส่ง เพื่อให้นำไปใช้ได้ทันทีในกรณีที่เกิดภัย

๑๕.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองเพื่อเป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) การจัดการศพผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๓.๑) จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต

(๓.๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรงระหว่าง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓.๓) การเคลื่อนย้ายศพ องค์การบริหารส่วนตำบล ไรไหมพัฒนา ร่วมกับอำเภอ และจังหวัด ควบคุมการย้ายศพผู้เสียชีวิต โดยการสนับสนุนของสำนักงานขนส่งจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

(๔) ดำเนินการพินัยที่ตักล้างต่าง ๆ ให้หมดสิ้นไป โดยประสานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเพชรบุรี

(๕) ช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประกอบการรายใหญ่และรายย่อยที่ได้รับผลกระทบ โดยประสานกับสำนักงานคลัง สำนักงานอุตสาหกรรม และสถาบันการเงิน

(๖) พนักงานสอบสวนเขตท้องที่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนถึงสาเหตุการเกิดภัยตามอำนาจหน้าที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๗) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูบูรณะ ความเสียหายในเบื้องต้น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๘) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากภัยจากการคมนาคมและขนส่งที่มีต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการภัยจากการคมนาคมและขนส่งในอนาคต

บทที่ ๑๖

การป้องกันและบรรเทาภัยแล้ง

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๑๖.๑ บทนำ

ลักษณะสภาพอากาศของประเทศไทยช่วงระหว่างเดือนธันวาคม ถึงเดือนพฤษภาคม โดยทั่วไปจะเกิดความแห้งแล้งและมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงขึ้น โดยจะขึ้นสูงสุดในเดือนเมษายน ซึ่งอาจจะมีอุณหภูมิสูงสุดถึง ๔๐ - ๔๓ องศาเซลเซียส เป็นผลให้มีอากาศร้อนอบอ้าวและร้อนจัดเกือบทุกพื้นที่ของประเทศ ประกอบกับมีปริมาณน้ำฝนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าปกติจนทำให้หลายพื้นที่ของประเทศไทยต้องประสบกับความแห้งแล้ง ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร

ปัจจุบันในบางพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่มะพร้าวพัฒนา มีพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้งอย่างต่อเนื่องและยาวนานเป็นประจำทุกปี ดังนั้น เพื่อเป็นต้องเตรียมการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วนเพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป องค์การบริหารส่วนตำบลไร่มะพร้าวพัฒนา จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาภัยแล้ง โดยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๑๖.๒ วัตถุประสงค์

๑๖.๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากภัยแล้ง

๑๖.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

๑๖.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ภัยแล้งให้ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๑๖.๓ นิยามศัพท์

ภัยแล้ง หมายถึง ความแห้งแล้งของลมฟ้าอากาศ อันเกิดจากการที่มีปริมาณฝนน้อยหรือฝนไม่ตกเป็นระยะเวลานานและครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ พืชพันธุ์ไม้ต่างๆ ขาดน้ำไม่สามารถเจริญเติบโตได้ตามปกติ เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวาง รุนแรงต่อประชาชน

๑๖.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลไร่มะพร้าวพัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดภัยแล้ง ดังนี้

๖.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทาง ดังนี้

(๑.๑) ประเมินความเสี่ยงภัยแล้ง โดยการประเมินภัยและความอ่อนแอ เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดภัยแล้งและผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสาธารณชน ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและบรรเทาภัยแล้ง

(๑.๒) ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย และจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง รวมทั้งข้อมูลแหล่งน้ำ

(๑.๓) จัดทำข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องมือ เครื่องจักร เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภัยแล้ง

(๑.๔) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านภัยแล้ง ให้มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน

(๑.๕) พัฒนาระบบพยากรณ์และเฝ้าระวังเพื่อการเตือนภัยจากภัยแล้ง

(๑.๖) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชนเกี่ยวกับการเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง ประกอบด้วย กำหนดมาตรการประหยัดการใช้น้ำ การลดปริมาณการปลูกพืชที่ต้องใช้น้ำมากในฤดูแล้ง เป็นต้น

(๑.๗) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) การเกิดภัยแล้งครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทาง ดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

(๒.๒) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง รวมทั้งการกำหนดมาตรการประหยัดน้ำแบบบูรณาการ ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒.๓) เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือ ยานพาหนะวัสดุอุปกรณ์ ที่จำเป็นเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย

(๒.๔) จัดทำแผนส่งเสริมการปลูกพืชฤดูแล้งให้สอดคล้องกับแผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้อย่างต่อเนื่อง

(๒.๕) วางแผนจัดเตรียมพันธุ์พืช ปุ๋ย และอื่นๆ ที่จำเป็น เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรเมื่อผลผลิตการเกษตรได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง

๑๖.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทาง ดังนี้

(๑) เมื่อได้รับข้อมูลการเกิดภัยแล้ง ให้จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ตามระดับความรุนแรง พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ

(๒) ประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อประหยัดการใช้น้ำอุปโภคบริโภค และเพื่อการเกษตร

(๓) กรณีที่จำเป็นต้องประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ประสานไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อแจ้งกระทรวงการต่างประเทศซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑๖.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ดำเนินการสำรวจความเสียหายและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) ฟื้นฟูคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูอาชีพของผู้ประสบภัย

(๓) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ดำเนินการฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยประสานกับ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

(๔) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากภัยแล้งที่มีต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการภัยแล้งในอนาคต

บทที่ ๑๗

การป้องกันและบรรเทาภัยจากอากาศหนาว

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๑๗.๑ บทนำ

ภัยจากอากาศหนาวเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ มักเกิดทั่วไปในประเทศไทยช่วงระหว่าง เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เนื่องจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มปกคลุม และนำความหนาวเย็นมาสู่ประเทศไทย และเป็นช่วงเปลี่ยนจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาวส่งผลให้อากาศแปรปรวน อาจเริ่มมีอากาศเย็นหรือยังมีฝนฟ้าคะนองในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบกับความกดอากาศสูงกำลังแรงจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน แผ่อิทธิพลลงมาปกคลุมพื้นที่ของประเทศไทย ทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีสภาพอากาศหนาวจัด ส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา ได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากอากาศหนาว เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๑๗.๒ วัตถุประสงค์

๑๗.๒.๑ เพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากภัยจากอากาศหนาว

๑๗.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

๑๗.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากอากาศหนาวให้ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๑๗.๓ นิยามศัพท์

ภัยหนาว หมายถึง ภัยที่เกิดจากสภาพอากาศที่มีความหนาวจัด อุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส และลดลงต่อเนื่องจนประชาชนได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงและกว้างขวาง มักเกิดขึ้นระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ความกดอากาศสูงจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย

๑๗.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมพร้อมรับสถานการณ์ภัยจากอากาศหนาว ดังนี้

๑๗.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทาง ดังนี้

(๑.๑) การประเมินความเสี่ยงภัยอากาศหนาว โดยการประเมินภัยและความอ่อนแอ เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดภัยจากอากาศหนาว และผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสาธารณสุขชน ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยอากาศหนาว

(๑.๒) ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย และจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยจากอากาศยาน

(๑.๓) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องกันหนาว และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เพื่อเตรียมพร้อมใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๑.๔) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านภัยจากอากาศยาน ให้มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน

(๑.๕) พัฒนาระบบพยากรณ์ และเฝ้าระวังโดยการจัดเจ้าหน้าที่ติดตามสภาพอากาศและแจ้งเตือนให้เตรียมการป้องกันจากภัยจากอากาศยาน

(๑.๖) เสริมสร้างความรู้ และความตระหนัก แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน เกี่ยวกับการป้องกันและปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยจากภัยจากอากาศยาน

(๑.๗) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดภัยจากอากาศยานครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทาง ดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

(๒.๒) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากอากาศยานแบบบูรณาการ ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒.๓) เตรียมความพร้อมและสำรองวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย

๑๗.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

(๑) เมื่อได้รับข้อมูลการเกิดภัยจากอากาศยาน จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากอากาศยานตามระดับความรุนแรง พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ฯ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ

(๒) ประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อป้องกันตนเองได้ถูกต้อง

(๓) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชน ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสินของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

(๔) ดำเนินการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลกรณีมีผู้เสียชีวิต โดยประสานกับสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

๑๗.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ดำรวจความเสียหายและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) การจัดการศพผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัด และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒.๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรงระหว่างกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒.๓) การเคลื่อนย้ายศพ โดยประสานกับอำเภอ และจังหวัด ควบคุมเคลื่อนย้ายศพผู้เสียชีวิต โดยการสนับสนุนของสำนักงานขนส่งจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

(๓) ป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุม โรคที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ประสานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

(๔) ฟื้นฟูคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูอาชีพของผู้ประสบภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถานีกาชาดที่ ๘ เพชรบุรี และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

(๕) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้นโดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๖) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากอวกาศหนาว ที่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลการบริหารจัดการภัยจากอวกาศหนาว ในอนาคต

บทที่ ๑๘

การป้องกันและบรรเทาภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๑๘.๑ บทนำ

ภัยจากไฟฟ้าและหมอกควันที่เกิดขึ้นในประเทศไทย มักพบในช่วงระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคม เนื่องจากสภาพอากาศแห้งและอุณหภูมิเฉลี่ยโดยทั่วไปสูงขึ้น ทำให้ความชื้นที่สะสมอยู่ในบริเวณพื้นที่ป่าไม้ลดลง มีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดไฟฟ้าได้มากขึ้น ประกอบกับการกระทำของมนุษย์ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยจงใจหรือความประมาทก็ตาม ได้ก่อให้เกิดปัญหาจากไฟฟ้าและหมอกควันครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้างทั้งในเมืองและชนบท นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้รับผลกระทบจากหมอกควันและไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้านที่ส่งผลกระทบต่อสร้างความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนใช้เป็นแนวทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๑๘.๒ วัตถุประสงค์

๑๘.๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากไฟฟ้าและหมอกควัน

๑๘.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

๑๘.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่าย ทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากไฟฟ้าและหมอกควัน ให้ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๑๘.๓ นิยามศัพท์

๑๘.๓.๑ ไฟฟ้า หมายความว่า ไฟที่เกิดจากสาเหตุใดก็ตาม แล้วลุกลามไปได้โดยอิสระปราศจากการควบคุม ทั้งนี้ไม่ว่าไฟนั้นจะเกิดขึ้นในป่าธรรมชาติหรือสวนป่า

๑๘.๓.๒ หมอกควัน คือปรากฏการณ์ที่ฝุ่น ควัน และอนุภาคแขวนลอยในอากาศ รวมตัวกันในสภาวะที่อากาศปิด

๑๘.๓.๓ การเผาในที่โล่ง หมายความว่า ไฟไหม้ การเผาไหม้ หรือไฟลุกไหม้ใดๆ หรือการเผาวัสดุใดๆ ที่เกิดขึ้นในที่เปิดโล่ง โดยที่ฝุ่น ควัน ก๊าซ และสารพิษอื่นจากการเผาไหม้ สามารถแพร่กระจายไปได้ในบรรยากาศ

๑๘.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดไฟฟ้าและหมอกควัน ดังนี้

๑๘.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทางดังนี้

(๑.๑) ประเมินความเสี่ยงภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน รวมทั้งการเผาในที่โล่ง โดยการประเมินภัยและความล่าช้า เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดไฟฟ้าและหมอกควัน รวมทั้งการเผาในที่โล่ง และศึกษาวิธีลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อกำหนดมาตรการ ที่เหมาะสมในการป้องกันและลดผลกระทบจากไฟฟ้าและหมอกควัน

(๑.๒) ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพให้เป็นปัจจุบัน

(๑.๓) จัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัย ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งในเรื่องมาตราส่วนและรายละเอียดของแผนที่

(๑.๔) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งาน ได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๑.๕) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านไฟฟ้าและหมอกควัน รวมทั้งการเผาในที่โล่ง ให้มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน

(๑.๖) เสริมสร้างความรู้ และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน เกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน รวมทั้งการเผาในที่โล่ง

(๑.๗) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดไฟฟ้าและหมอกควัน รวมทั้งการเผาในที่โล่งครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย

(๒.๒) ให้ความรู้แก่ชุมชน โดยเน้นหลักการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management: CBDRM)

(๒.๓) พัฒนาระบบการพยากรณ์และเฝ้าระวังเพื่อการเตือนภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน รวมทั้งการเผาในที่โล่ง

(๒.๔) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน รวมทั้งกำหนดมาตรการควบคุมการเผาในที่โล่ง แบบบูรณาการ ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ แผนแม่บท และหรือแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๒.๕) จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับผู้ประสบภัยพร้อมสิ่งสาธารณูปโภคที่จำเป็น

(๒.๖) ดำรงปัจจัยสี่ที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อรองรับการอพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย

(๒.๗) เตรียมความพร้อมและสำรองพลังงาน

(๒.๘) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก และระบบสื่อสารสำรองที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์สื่อสาร ให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา เมื่อเกิดเหตุการณ์ ไฟป่าและหมอกควัน รวมทั้งการเผาในที่โล่ง

(๒.๙) ฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากไฟป่าและหมอกควัน

๑๘.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

(๑) เมื่อได้รับข้อมูลการเกิดไฟป่าและหมอกควัน จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากไฟป่าและหมอกควัน พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ

(๒) กรณีที่จำเป็นต้องประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ประสานไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อแจ้งกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๓) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชน ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสิ่งของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

(๔) ตรวจสอบพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล โดยประสานกับ สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

๑๘.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ดำเนินการประเมินความเสียหาย และความต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) จัดหาที่พักชั่วคราวให้ผู้อพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านสุขภาพ อนามัย สภาพจิตใจ การฟื้นฟูคุณภาพชีวิต และการฟื้นฟูอาชีพ

(๓) ให้เจ้าพนักงานสอบสวนเขตท้องที่สืบสวนสอบสวนถึงสาเหตุการเกิดเพลิงไหม้ โดยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๔) การจัดการศพผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๔.๑) จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต

(๔.๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรง ระหว่างกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๔.๓) การเคลื่อนย้ายศพ โดยประสานร่วมกับอำเภอ และจังหวัด ควบคุมการเคลื่อนย้ายศพผู้เสียชีวิต โดยการสนับสนุนของสำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

(๕) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้นโดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม

(๖) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชน ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสิ่งของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

(๗) กรณีบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้อาคารตั้งแต่ ๓๐ หลังคาเรือนขึ้นไปหรือมีเนื้อที่ตั้งแต่ ๑ ไร่ขึ้นไป รวมทั้งบริเวณที่อยู่ติดต่อกภายในระยะ ๓๐ เมตร โดยรอบบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ ซึ่งถือเป็น “เขตเพลิงไหม้” ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดำเนินการดังนี้

(๗.๑) ประกาศแสดงเขตเพลิงไหม้ อนุญาตการบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา และบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ โดยมีแผนที่สังเขปแสดงเขตเพลิงไหม้ พร้อมทั้งระบุให้ทราบถึงการกระทำอันต้องห้ามตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๗.๒) ภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ ห้ามมิให้ผู้ใดก่อสร้างดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตเพลิงไหม้

(๗.๓) พิจารณาว่าสมควรจะมีการปรับปรุงเขตเพลิงไหม้หรือไม่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรมและการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเสนอความเห็น พร้อมด้วยแผนที่สังเขปแสดงแนวเขตเพลิงไหม้ต่อคณะกรรมการควบคุมอาคาร ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อให้คณะกรรมการควบคุมอาคารพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ต่อไป

(๘) พื้นที่พื้นที่ที่ประสบภัยและโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิมและสามารถใช้งานได้อย่างถาวร โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี สำนักงานส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

(๘) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ดำเนินการฟื้นฟูบูรณะ ความเสียหายในเบื้องต้น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม

(๑๐) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากไฟฟ้าและหมอกควันที่มีต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการภัยจากไฟฟ้าและหมอกควันในอนาคต

บทที่ ๑๕

การป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๑๕.๑ บทนำ

แผ่นดินไหวเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เกิดจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลก และมักเกิดตรงบริเวณขอบของแผ่นเปลือกโลก เนื่องจากชั้นหินหลอมละลายที่อยู่ภายในเปลือกโลกได้รับพลังงานความร้อนจากแกนโลก และลอยตัวผลักดันเปลือกโลกตอบนตลอดเวลา เปลือกโลกแต่ละชั้นจะมีการเคลื่อนที่ในทิศทางต่างๆ กัน ทำให้บริเวณขอบของชั้นเปลือกโลกส่วนที่ชนกันเสียดสีกันหรือแยกจากกัน หากบริเวณขอบของชั้นเปลือกโลกใดๆ ผ่านหรืออยู่ใกล้กับประเทศใด ก็จะมีความเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหวสูง เช่น ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เป็นต้น นอกจากนี้ภูเขาไฟระเบิดก็เป็นต้นเหตุให้เกิดแผ่นดินไหวได้

สำหรับประเทศไทยมีเหตุการณ์แผ่นดินไหวหลายครั้ง โดยเกิดบริเวณแนวรอยเลื่อนในภาคตะวันตกและภาคเหนือ และสร้างความเสียหายต่อสิ่งก่อสร้างโดยเฉพาะอาคารและบ้านพักอาศัย แต่ก็ยังไม่มีรายงานว่าเคยเกิดแผ่นดินไหวขนาดใหญ่ในประเทศไทย อย่างไรก็ตามหากเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่จากแหล่งกำเนิดแผ่นดินไหวที่มีศูนย์กลางอยู่ในทะเลอันดามัน หรือทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน หรือสภาพพม่าอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อจังหวัดทางภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันตก และกรุงเทพมหานคร ได้

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๑๕.๒ วัตถุประสงค์

๑๕.๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาจเกิดจากภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๑๕.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่ที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

๑๕.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มให้ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๑๕.๓ นิยามศัพท์

๑๕.๓.๑ แผ่นดินไหว คือ การสั่นสะเทือนของพื้นดิน อันมีสาเหตุหลักมาจากการขยับเคลื่อนตัวของเปลือกโลก การสั่นสะเทือนนี้อาจมีระดับความรุนแรงขั้นต่ำที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ แต่บางครั้งก็อาจมีระดับความรุนแรงในขั้นที่เป็นอันตรายจนก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงได้

๑๕.๓.๒ อาคารถล่ม คือ อาคารและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ตึก บ้าน โรง เรือน ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน ที่ได้รับความเสียหายจากการโยกไหวตัวรุนแรง ซึ่งเป็นผลมาจากแผ่นดินไหวและอาจทำให้เกิดความเสียหายหรือพังทลายลงมาได้

๑๕.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมพร้อมรับสถานการณ์แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ดังนี้

๑๕.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทางดังนี้

(๑.๑) การประเมินความเสี่ยงภัยและศึกษาผลกระทบจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม โดยการประเมินภัยและความล่อแหลม เพื่อประเมิน โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดแผ่นดินไหว รวมถึงศึกษาผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อพื้นที่ เชื้อนขนาดใหญ่ อาคาร และสิ่งปลูกสร้างทรัพย์สิน และสิ่งแวดลอม เพื่อนำข้อมูลไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและลดผลกระทบจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มในอนาคต

(๑.๒) ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย และจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพ ให้เป็นปัจจุบัน

(๑.๓) เตรียมการด้าน โครงสร้าง โดยการสำรวจ และก่อสร้าง หรือปรับปรุงแก้ไข อาคารที่ก่อสร้างไว้แล้ว และอาคารที่จะก่อสร้างใหม่ให้มีโครงสร้างที่มั่นคงแข็งแรง ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมให้สามารถป้องกันแรงสั่นสะเทือนที่มีผลต่ออาคารตามความเหมาะสม หากพบอาคารที่มีการก่อสร้างหรือดัดแปลงไม่ถูกต้องตามแบบแปลนให้แจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามระเบียบของทางราชการเพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

(๑.๔) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักร ยานพาหนะ เครื่องมือ และอุปกรณ์การกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งาน ได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๑.๕) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่มให้มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน โดยประสานกับ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สถานีอุตุนิยมวิทยา และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

(๑.๖) เสริมสร้างความรู้ และความตระหนักแก่ ประชาชน นักเรียน เยาวชน และเกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

(๑.๗) ดัดตั้งอุปกรณ์เตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัย พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังเพื่อการเตือนภัยหน่วยงานหลัก

(๑.๘) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดแผ่นดินไหวและอาคารถล่มครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

- (๒.๑) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย
- (๒.๒) ให้ความรู้แก่ชุมชน โดยเน้นการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management: CBDRM)
- (๒.๓) จัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
- (๒.๔) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายกภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ แผนแม่บท หรือแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๒.๕) เตรียมความพร้อมอุปกรณ์เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์ และสำรองปัจจัยที่จำเป็นเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิด
- (๒.๖) สำรองปัจจัยที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อรองรับการอพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย
- (๒.๗) เตรียมความพร้อมและสำรองพลังงาน
- (๒.๘) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรองที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสาร ให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา
- (๒.๙) จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับผู้ประสบภัย พร้อมสิ่งสาธารณูปโภคที่จำเป็น
- (๒.๑๐) ฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายกภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๑๕.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

- (๑) เมื่อได้รับข้อมูลการเกิดแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ตามระดับความรุนแรง พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ
- (๒) ดำเนินการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลกรณีมีผู้เสียชีวิต โดยประสานกับ สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ
- (๓) กรณีจำเป็นต้องประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ประสานไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อแจ้งกระทรวงการต่างประเทศดำเนินในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
- (๔) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชน ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสินของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

๑๕.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ตรวจสอบความเสียหายและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) จัดสถานที่พักอาศัยชั่วคราว และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยด้านสุขภาพอนามัย สภาพจิตใจ หน่วยงานหลัก

(๓) การจัดการศพผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๓.๑) จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี

(๓.๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรง ระหว่างกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓.๓) การเคลื่อนย้ายศพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับอำเภอ และจังหวัด ควบคุมการเคลื่อนย้ายศพผู้เสียชีวิต โดยการสนับสนุนของสำนักงานขนส่งจังหวัด มณฑลทหารบกที่ ๑๕ หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ๑๓ เพชรบุรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มูลนิธิ และหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

(๔) ป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรคที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยประสานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

(๕) ฟื้นฟูคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูอาชีพของผู้ประสบภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานแรงงานและสวัสดิการจังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี และสถานีกาชาดที่ ๘ เพชรบุรี

(๖) ฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสาธารณูปโภคที่ได้รับความเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิมและสามารถใช้งานได้อย่างถาวรโดยเร็ว โดยประสานกับอำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สำนักบำรุงทางเพชรบุรี สำนักทางหลวงชนบทเพชรบุรี โครงการชลประทาน การไฟฟ้า - ประปาส่วนภูมิภาค

(๗) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูบูรณะ ความเสียหายในเบื้องต้น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม หน่วยงานหลัก ได้แก่ จังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๘) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ที่มีต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มในอนาคต

บทที่ ๒๐

การป้องกันและบรรเทาภัยจากโรคระบาดในมนุษย์

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๒๐.๑ บทนำ

โรคระบาดในมนุษย์ เป็นภัยประเภทหนึ่งที่มีเกิดขึ้นในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งแบบฉับพลัน และมีการระบาดที่รวดเร็ว รุนแรง สามารถแพร่กระจายจากพื้นที่หนึ่งไปสู่พื้นที่อื่น ๆ หรือประเทศอื่นได้โดยง่าย เนื่องจากปัจจุบันการคมนาคมเจริญก้าวหน้า สามารถขนส่งหรือเคลื่อนย้ายวัตถุสิ่งของหรือการเดินทางของมนุษย์ได้อย่างรวดเร็วและมีช่องทางการเดินทางหลายรูปแบบ ซึ่งหากมีการระบาดเกิดขึ้นจะเป็นอันตรายต่อสาธารณสุขอย่างมาก ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ถ้าไม่มีมาตรการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขที่มีประสิทธิภาพเพียงพอจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ โดยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓-๒๕๕๖ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วน ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานแบบบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม

๒๐.๒ วัตถุประสงค์

๒๐.๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากโรคระบาดในมนุษย์

๒๐.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

๒๐.๒.๒ เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่าย ทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากโรคระบาดในมนุษย์ให้ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๒๐.๓ นิยามศัพท์

โรคระบาดในมนุษย์ คือ เป็นการจำแนกโรคอย่างหนึ่งซึ่งปรากฏการณ์ใหม่ขึ้นในประชากรกลุ่มหนึ่งในระยะเวลาหนึ่ง ในอัตราที่สูงขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ไว้ โดยเทียบกับประวัติการเกิดโรคในอดีต โรคนั้นอาจเป็นโรคติดต่อทางสัมผัสหรือไม่ก็ได้ ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ในพื้นที่เกิดโรคระบาดและพื้นที่ใกล้เคียง

๒๐.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดโรคระบาดในมนุษย์ ดังนี้

๒๐.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทาง ดังนี้

(๑.๑) ประเมินความเสี่ยงจากโรคระบาดในมนุษย์ โดยการประเมินภัยและความต่อแหลมเพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดโรคระบาดในมนุษย์ และผลกระทบจากการเกิดโรคระบาดในมนุษย์ เพื่อกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการภัยจากโรคระบาดในมนุษย์และผลกระทบที่เกิดขึ้นให้เหมาะสม

(๑.๒) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการช่วยเหลือ เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๑.๓) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้าน โรคระบาดในมนุษย์ ให้มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน

(๑.๔) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชนเกี่ยวกับการป้องกันและปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ให้สามารถดูแลตนเอง และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ตลอดช่วงการระบาดใหญ่

(๑.๕) พัฒนาทีมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญและพยาบาลดูแลผู้ป่วยวิกฤต เพื่อให้เป็นที่ปรึกษาแก่ทีมแพทย์ในระดับพื้นที่ โดยประสานกับ อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล และสำนักงานสาธารณสุข

(๑.๖) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ครั้งสำคัญเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการใน โดยประสานกับ อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล และสำนักงานสาธารณสุข

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทาง ดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) โดยประสานกับ อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล และสำนักงานสาธารณสุข

(๒.๒) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคระบาดในมนุษย์ รวมทั้งกำหนดมาตรการควบคุมการระบาดแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยประสานกับ อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล และสำนักงานสาธารณสุข

(๒.๓) จัดหาวัคซีนไขหวัดใหญ่ที่เป็นสายพันธุ์ระบาดใหม่ ยาต้านไวรัส และเวชภัณฑ์แก่สถานบริการ และศูนย์ปฏิบัติการให้เพียงพอ โดยประสานกับ อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล และสำนักงานสาธารณสุข

(๒.๔) เตรียมความพร้อมในการดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วยในสถานบริการทั้งภาครัฐและเอกชนในทุกกระดับ รวมถึงการจัดตั้งโรงพยาบาลสนาม เมื่อสถานบริการมีผู้ป่วยเป็นจำนวนมาก โดยประสานกับ อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล และสำนักงานสาธารณสุข

(๒.๕) จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตรวจคัดกรอง โดยพัฒนาศักยภาพ ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศให้ได้ตามมาตรฐานสากล โดยประสานกับ สำนักงานสาธารณสุข

(๒.๖) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรองที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสาร ให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลาเมื่อเกิดเหตุโรคระบาดในมนุษย์

(๒.๗) ฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ โดยประสานกับ อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล และสำนักงานสาธารณสุข

๒๐.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

(๑) เมื่อได้รับแจ้งเหตุโรคระบาดในมนุษย์ หรือได้รับข้อมูลการเกิดโรคระบาดในมนุษย์ ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคระบาดในมนุษย์ตามระดับความรุนแรง พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ และประสานกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ ดำเนินการ ดังนี้

(๑.๑) จัดทีมเจ้าหน้าที่เฝ้าระวัง และรณรงค์ค้นหาโรคเชิงรุก เพื่อดำเนินการควบคุมและป้องกันการระบาดในพื้นที่ให้ยุติโดยเร็ว

(๑.๒) จัดตั้งทีมปฏิบัติการฯ หรือทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็ว (Surveillance and Rapid Response Team: SRRT) เพื่อติดตามสถานการณ์

(๑.๓) อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล ดำเนินการเฝ้าระวังโรค คัดกรองผู้ป่วย

(๑.๔) ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็ว (Surveillance and Rapid Response Team: SRRT) ปฏิบัติภารกิจตามแผนปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินอย่างเคร่งครัด และค้นหา คัดกรอง คัดแยก ผู้ประสพภัย

(๒) ให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้เจ็บป่วยตามความเหมาะสม โดยประสานกับ อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล สำนักงานสาธารณสุข และสถานีกาชาดที่ ๘ เพชรบุรี

(๓) ประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เกิดโรคระบาดหรือบริเวณที่อาจได้รับผลกระทบข้างเคียงทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และวิธีการป้องกันตัวสำหรับผู้อยู่ในบริเวณพื้นที่ที่อาจได้รับอันตราย เพื่อป้องกันตนเองได้ถูกต้องและปลอดภัยจากโรคระบาดในมนุษย์

(๔) กรณีที่จำเป็นต้องประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ประสานไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อแจ้งกระทรวงการต่างประเทศซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๕) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชน ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ฯ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสิ่งของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

(๖) ดำเนินการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลกรณีมีผู้เสียชีวิต โดยประสานกับสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

๒๐.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ฯ สืบหาความเสียหายและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) ประชาสัมพันธ์ สร้างขวัญและกำลังใจ รวมทั้งฟื้นฟูสภาพจิตใจประชาชนที่ ประสบภัยให้กลับสู่ภาวะปกติ หน่วยงานหลัก โดยประสานกับ อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล และสำนักงานสาธารณสุข

(๓) การจัดการศพผู้เสียชีวิต มีแนวทางดังนี้

(๓.๑) จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพและพื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ศพผู้เสียชีวิต โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัด และสำนักงานสาธารณสุข

(๓.๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรงระหว่างกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓.๓) การเคลื่อนย้ายศพ องค์การบริหารส่วนตำบล ไร่ไหมพัฒนาร่วมกับอำเภอ และจังหวัด ควบคุมการเคลื่อนย้ายศพผู้เสียชีวิต โดยการสนับสนุนของสำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานทางหลวงชนบท สำนักงานสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

(๔) ป้องกัน เฝ้าระวัง และควบคุม โรคที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยประสานกับ อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล และสำนักงานสาธารณสุข

(๕) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ฯ ดำเนินการฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ก่อน กรณีที่เกินขีดความสามารถให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยในกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๖) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากโรคระบาดในมนุษย์ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตของประชาชนอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลการบริหารจัดการภัยจากโรคระบาดในมนุษย์ในอนาคต โดยประสานกับ อสม. สถานีอนามัยประจำตำบล และสำนักงานสาธารณสุข

บทที่ ๒๑

การป้องกันและบรรเทาภัยจากโรคแมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๒๑.๑ บทนำ

โรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืช เป็นสาธารณภัยที่เกิดกับพืชและผลผลิตการเกษตร จะเกิดระบาดเมื่อสภาพธรรมชาติมีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโต ซึ่งเกิดจากความผิดปกติของระบบนิเวศ เช่น มีการปลูกพืชพันธุ์เดียวกัน ระยะการเจริญเติบโตใกล้เคียงกัน มีอาหารของศัตรูพืชตลอดปี หรือศัตรูธรรมชาติที่ควบคุมประชากรของศัตรูพืชถูกกำจัดโดยสารกำจัดศัตรูพืช สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงจากภาวะโลกร้อน เป็นต้น ในปัจจุบันภัยที่เกิดจากโรคแมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาดมีความสลับซับซ้อน ขยายขอบเขตมากขึ้นเป็นลำดับ สร้างความเสียหายให้กับผลผลิตทางการเกษตรซึ่งเป็นรายได้สำคัญของประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากโรคแมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด โดยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓-๒๕๕๗ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนใช้เป็นแนวทางปฏิบัติแบบบูรณาการได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒๑.๒ วัตถุประสงค์

๑๒.๒.๑ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาภัยที่เกิดจากโรค แมลง สัตว์ศัตรูพืชระบาด

๑๒.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิมได้โดยเร็ว

๑๒.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อม ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๒๑.๓ นิยามศัพท์

๒๑.๓.๑ พืช หมายความว่า พันธุ์พืชทุกชนิดทั้งพืชบก พืชน้ำ และพืชประเภทอื่นรวมทั้งส่วนหนึ่งส่วนใดของพืช เช่น ต้น ตา ตอ แขนง หน่อ กิ่ง ใบ ราก เหง้า หัว ดอก ผล เมล็ด เชื้อ และสปอร์ของเห็ด ไม่ว่าที่ยังทำพันธุ์ได้ หรือตายแล้ว และให้หมายความรวมถึงตัวห้ำ ตัวเบียน ตัวไหม ไข่ไหม รังไหม ผีเสื้อ และจุลินทรีย์ด้วย

๒๑.๓.๒ ศัตรูพืช หมายความว่า สิ่งซึ่งเป็นอันตรายแก่พืช เช่น เชื้อ โรคพืช แมลง สัตว์ หรือพืชที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่พืช

๒๑.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด ดังนี้

๒๑.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทางดังนี้

(๑.๑) ประเมินความเสี่ยงภัยจากโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด โดยการประเมินภัยและความล่าแหลม เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด รวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบเพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการภัยจากโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี

(๑.๒) จัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย และแผนที่พื้นที่เสี่ยงภัยจากโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด ให้เป็นปัจจุบัน โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี

(๑.๓) จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เพาะปลูกพืช โดยประสานกับ อำเภอ

(๑.๔) จัดทำฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร ยาเคมี สารเคมี เคมีวัตถุ เครื่องจักรกล เครื่องมือ และอุปกรณ์ เพื่อให้พร้อมใช้งาน ได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน

(๑.๕) พัฒนาระบบการพยากรณ์และเฝ้าระวังโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี

(๑.๖) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ประชาชนและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการป้องกันโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด และการปฏิบัติอย่างถูกต้อง โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี

(๑.๗) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดภัยจากโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด ครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี

(๑.๘) วิจัยและพัฒนาระบบการป้องกันและกำจัดโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด โดยประสานกับ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตร และสถาบันการศึกษา

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) จัดเตรียมบุคลากร อบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันและกำจัดโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด เพื่อให้พร้อมเผชิญสถานการณ์ภัยจากโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี

(๒.๒) จัดเตรียมยาเคมี สารเคมี เคมีวัตถุ สำหรับป้องกันและกำจัดโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด, เครื่องมืออุปกรณ์ ยานพาหนะ เชื้อเพลิงและพลังงานต่าง ๆ สำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย โดยกำหนดให้มีบัญชีควบคุม สถานที่จัดเก็บและผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี

(๒.๓) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด แบบบูรณาการในทุกระดับ ให้สอดคล้องกับแผนแม่บท และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัด เพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี

(๒.๔) จัดตั้งคลินิกเกษตร แนะนำวิธีกำจัด โรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาดที่เหมาะสมปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

(๒.๕) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสาร ให้เพียงพอและใช้งาน ได้ตลอดเวลาเมื่อเกิดเหตุ

๒๑.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

เมื่อมีผู้ประสบเหตุ หรือผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือหน่วยงานที่ได้รับทราบเหตุ ให้แจ้งหรือรายงานกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่เกิดเหตุ และให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้รับแจ้งเหตุดำเนินการดังนี้

(๑) จัดตั้งศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาจากโรคแมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาดตามระดับความรุนแรง เพื่อเป็นศูนย์ในการบัญชาการและการอำนวยความสะดวกปฏิบัติ และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ

(๒) กรณีที่มีความจำเป็นต้องประสานขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ประสานไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อแจ้งกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตามกรอบความร่วมมือ

๒๑.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ รับผิดชอบ ประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๒) ให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้าแก่ผู้ประสบภัย หน่วยงานหลัก โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัด เพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี

(๓) ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ดำเนินการฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีที่ความเสียหายเกินขีดความสามารถ ให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๒

(๔) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากโรค แมลง สัตว์ ศัตรูพืชระบาด ที่มีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการในอนาคต โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี

บทที่ ๒๒

การป้องกันและบรรเทาภัยจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๒๒.๑ บทนำ

อาชีพเลี้ยงสัตว์และทำการประมง มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไม่น้อยกว่าการประกอบอาชีพด้านการเกษตรอื่นๆ เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตอาหารของประชาชน สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและสร้างรายได้ให้ประเทศด้วยมูลค่าการส่งออกเป็นจำนวนมากในแต่ละปีเช่น เนื้อไก่แช่แข็งและกุ้งแช่แข็ง เป็นต้น และเมื่อเกิดโรคระบาดขึ้นในสัตว์ปีก เช่น การระบาดของโรคไข้หวัดนกหรือโรคไข้หวัดใหญ่ในสัตว์ปีก (Avian Influenza) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ภาครัฐได้ดำเนินการแก้ไขโดยการทำลายสัตว์ปีกติดเชื้อ รวมทั้งสัตว์ปีกของเกษตรกรที่ตายเองรวม ๖๐.๘๑๑ ล้านตัว ได้ส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพของเกษตรกร กระทบต่อรายได้จากการส่งออกเนื้อไก่แช่แข็งไปสู่ตลาดโลก และโรคไข้หวัดใหญ่ในสัตว์ปีกมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นโรคประจำถิ่น และเกิดการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์หรือกลายพันธุ์จนทำให้เกิดการระบาดไปสู่คนและได้มีผู้เสียชีวิตจากการติดเชื้อจากโรคไข้หวัดใหญ่ในสัตว์ปีกแล้วหลายราย

ส่วนการระบาดของโรคระบาดสัตว์น้ำ ขณะนี้ยังไม่มีการระบาดกว้างขวางเหมือนสัตว์ปีก แต่หากเกิดโรคระบาดสัตว์น้ำขึ้น จะแพร่ระบาดไปสู่ฟาร์มอื่นๆ และแหล่งน้ำอื่นๆ ได้อย่างรวดเร็ว และอาจขยายวงกว้างกระทบต่ออุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และอาชีพการประมง สร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศได้เช่นกัน

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา จึงได้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ โดยสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ – ๒๕๕๗ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานแบบบูรณาการได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒๒.๒ วัตถุประสงค์

๒๒.๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อรายได้ของประชาชนที่เกิดจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ

๒๒.๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูผู้ประสบภัยให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

๒๒.๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรเครือข่าย ทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำให้ชัดเจน บูรณาการ และมีประสิทธิภาพ

๒๒.๓ นิยามศัพท์

๒๒.๓.๑ สัตว์ หมายความว่า

(๑) ช้าง ม้า โค กระบือ ลา ล่อ แพะ แกะ สุกร สุนัข แมว กระจง ชะนี และให้หมายความรวมถึงน้ำเชื้อสำหรับผสมพันธุ์สัตว์เหล่านี้

(๒) สัตว์ปีก จำพวกนก ไก่ เป็ด ห่าน และให้หมายความรวมถึงไข่สำหรับใช้ทำพันธุ์ด้วย และ

(๓) สัตว์ชนิดอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดสัตว์ชนิดอื่นตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๔๕๕

๒๒.๓.๒ สัตว์ป่า หมายความว่า สัตว์ทุกชนิด ไม่ว่าสัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์ปีก แมลง หรือแมง ซึ่งโดยสภาพธรรมชาติย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในป่าหรือในน้ำ และให้หมายความรวมถึงไข่ของสัตว์ป่าเหล่านั้นทุกชนิดด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงสัตว์พาหนะที่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะแล้ว และสัตว์พาหนะที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์พาหนะดังกล่าว

๒๒.๓.๓ ซากสัตว์ หมายความว่า ร่างกายหรือส่วนของร่างกายสัตว์ที่ตายแล้ว และยังไม่ได้แปรสภาพเป็นอาหารสุก หรือสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูป และให้หมายความรวมถึงงา เขา ขน ที่ได้ตัดออกจากสัตว์ขณะมีชีวิต และ ยังไม่ได้แปรสภาพเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูปด้วย

๒๒.๓.๔ สัตว์น้ำ หมายความว่า สัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำหรือมีวงจรชีวิตส่วนหนึ่งอยู่ในน้ำหรืออาศัยอยู่ในบริเวณที่น้ำท่วมถึง เช่น ปลา กุ้ง ปู แมงดาทะเล หอย เต่า กระ ตะพาบน้ำ จระเข้ รวมทั้งไข่ของสัตว์น้ำนั้น สัตว์น้ำจำพวกเลี้ยงลูกด้วยนม ปลิงทะเล ฟองน้ำ หินปะการัง กัลปังหา และสาหร่ายทะเล ทั้งนี้ รวมทั้งซากหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์น้ำเหล่านั้น และหมายความรวมถึง พันธุ์ไม้น้ำ ตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีการะบุชื่อ

๒๒.๓.๕ เกษตรกรประมง หมายความว่า เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งทุกชนิด โดยต้องเป็นผู้มีรายชื่ออยู่ในทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัด

๒๒.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ โดยให้อธิบดีแผนยุทธศาสตร์ป้องกัน แก้ไข และเตรียมพร้อมรับปัญหาโรคไข้หวัดนกและการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ๓ (พ.ศ.๒๕๕๔ – ๒๕๕๖) ของกระทรวงสาธารณสุขและดำเนินการตามแนวทางดังนี้

๒๒.๔.๑ ก่อนเกิดภัย ประกอบด้วย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทางดังนี้

(๑.๑) ประเมินความเสี่ยงจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ โดยการประเมินภัยและความล่าช้า เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดผลกระทบจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำที่มีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำให้เหมาะสม โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี

(๑.๒) จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เกษตรกรประมง ผู้เพาะพันธุ์สัตว์ป่า และสวนสัตว์สาธารณะ โดยประสานกับ อำเภอ และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

(๑.๓) จัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยโรคระบาดสัตว์ และพื้นที่เกิดภัยจากโรคระบาดสัตว์ในอดีต โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี

(๑.๔) จัดทำฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เวชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล เครื่องมือ และอุปกรณ์ เพื่อให้พร้อมใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี

(๑.๕) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่เกษตรกรและประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ และการปฏิบัติอย่างถูกต้อง โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

(๑.๖) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดภัยจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ ครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) จัดเตรียมบุคลากร อบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันและกำจัดโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ เพื่อให้พร้อมเผชิญสถานการณ์ภัยจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี

(๒.๒) จัดเตรียมวัคซีน เวชภัณฑ์ ยาเคมี เคมีภัณฑ์สำหรับป้องกันและกำจัดโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ เครื่องมืออุปกรณ์ ยานพาหนะสำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อเกิดภัย โดยกำหนดให้มีบัญชีควบคุม สถานที่จัดเก็บและผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี

(๒.๓) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากโรคระบาดสัตว์และ สัตว์น้ำแบบบูรณาการในทุกระดับให้สอดคล้องกับแผนแม่บท และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี

(๒.๔) มีการจัดการระบบปศุสัตว์ที่ปลอดโรคทั้งในสัตว์ปีกเศรษฐกิจ และสัตว์ปีกพื้นเมือง ไก่ชน และเป็ดไล่ทุ่ง และควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ปลอดภัยจากเชื้อโรค โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

(๒.๕) ควบคุมสัตว์จรจัด สัตว์ไม่มีเจ้าของ สัตว์เร่ร่อน และสัตว์อพยพย้ายถิ่นตามฤดูกาล รวมทั้งสำรวจแหล่งปศุสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ แหล่งจำหน่ายสัตว์ แหล่งจำหน่ายซากสัตว์โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี

(๒.๖) ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ ตรวจสอบภาวะโรคระบาดสัตว์ และกำจัดโรคระบาดสัตว์ รวมทั้งควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ป่า และซากของสัตว์ป่า โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี

(๒.๗) พัฒนาระบบการเฝ้าระวังโรคให้สามารถตรวจพบการเกิดโรคและโรคติดต่อในสัตว์ และสัตว์น้ำอย่างฉับไว และติดตามการเปลี่ยนแปลงของปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี

(๒.๘) จัดเตรียมพื้นที่สำหรับกำจัดซากสัตว์ และพื้นที่ฝังกลบซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี

(๒.๙) จัดตั้งคลินิกสัตว์ คลินิกประมง ดูแลสุขภาพสัตว์และสัตว์น้ำ รักษาพยาบาลสัตว์ป่วย แนะนำวิธีกำจัดโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำที่เหมาะสม ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

(๒.๑๐) จัดเตรียมระบบสื่อสารสาธารณะสำหรับประชาชนในภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข โดยประสานกับ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัดเพชรบุรี

(๒.๑๑) ฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๓ สาขาเพชรบุรี ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

๒๒.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

(๑) ผู้ประสบเหตุ ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือหน่วยงานที่ได้รับทราบเหตุ ให้แจ้งหรือรายงานกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุขึ้นทราบ และเมื่อกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับแจ้งเหตุแล้วดำเนินการจัดตั้งศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำตามระดับความรุนแรง และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ

(๒) กรณีที่มีความจำเป็นต้องประสานขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ประสานไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อแจ้งกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตามกรอบความร่วมมือ

๒๒.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้าแก่ผู้ประสบภัย โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

(๒) ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สำรวจความเสียหายและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินเสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๓) ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีที่ความเสียหายเกินขีดความสามารถ ให้พิจารณาช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๑ และหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๒

(๔) ประชาสัมพันธ์ สร้างขวัญและกำลังใจ รวมทั้งฟื้นฟูสภาพจิตใจประชาชนที่ ประสบภัยให้กลับสู่ภาวะปกติ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัด

(๕) จัดให้มีการศึกษาผลกระทบจากโรคระบาดสัตว์และสัตว์น้ำ ที่มีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการในอนาคต โดยประสานกับสำนักงานปศุสัตว์ สำนักงานประมง และสถาบันการศึกษา

บทที่ ๒๓

การป้องกันและบรรเทาภัยด้านความมั่นคง

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๒๓.๑ บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ด้านความมั่นคงเริ่มเปลี่ยนแปลงไป ไม่มีภัยคุกคามจากการใช้กำลังทหารดังเช่นในอดีต ความเสี่ยงภัยประเภทนี้จึงมีแนวโน้มลดน้อยลง แต่อย่างไรก็ตาม พื้นที่บางส่วนของประเทศไทยก็ยังคงถูกคุกคามจากภัยที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสถานการณ์การแข่งขันทางการค้า การเศรษฐกิจ การแข่งขันทรัพยากรธรรมชาติ และปัญหาสังคมที่เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและสังคมปรับตัวไม่ทัน อาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง หรือเกิดภัยคุกคามความมั่นคงซึ่งนำความทุกข์ยากมาสู่ประชาชนได้ในอนาคต ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติการของฝ่ายพลเรือน และส่งเสริมการปฏิบัติของฝ่ายทหารให้เป็นเอกภาพในสถานการณ์ที่เกิดภัยอันตรายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง จึงได้จัดทำแผนนี้ขึ้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในทุกด้านไว้ตลอดเวลา ตั้งแต่ในภาวะปกติ

๒๓.๒ วัตถุประสงค์

๒๓.๒.๑ เพื่อจัดระบบการป้องกันภัยของฝ่ายพลเรือนที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงให้สามารถปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการปฏิบัติของฝ่ายทหาร

๒๓.๒.๒ เพื่อรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอันเนื่องมาจากภัยด้านความมั่นคง

๒๓.๓ นิยามศัพท์

๒๓.๓.๑ ภัยด้านความมั่นคง หมายถึง ภัยที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

๒๓.๓.๒ ภาวะปกติ หมายถึง ภาวะที่ประเทศปราศจากภัยจากการกระทำของศัตรูภายในประเทศ หรือภัยจากการรุกรานจากภายนอกประเทศ

๒๓.๓.๓ ภาวะไม่ปกติ หมายถึง ภาวะในระหว่างเวลาที่ประเทศมีภัยจากการกระทำของศัตรูอย่างรุนแรงภายในประเทศ หรือจากการรุกรานจากภายนอกประเทศ จนถึงขั้นที่ต้องมีการระดมสรรพกำลังของชาติ และรวมถึงการรบ การสงคราม

๒๓.๓.๔ การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร หมายถึง การดำเนินการเพื่อป้องกัน ควบคุม แก้ไข และฟื้นฟูสถานการณ์ใด ที่เป็นภัยหรืออาจเป็นภัยอันเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ก่อให้เกิดความไม่สงบสุข ทำลายหรือทำความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ ให้กลับสู่สภาวะปกติเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ

๒๓.๓.๕ สถานการณ์ฉุกเฉิน หมายถึง สถานการณ์อันกระทบหรืออาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ หรืออาจทำให้ประเทศหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของประเทศตกอยู่ในภาวะคับขันหรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา การรบหรือการสงคราม ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการเร่งด่วนเพื่อรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต ผลประโยชน์ของชาติ การปฏิบัติตามกฎหมาย ความปลอดภัยของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน การคุ้มครองสิทธิ

เสรีภาพ ความสงบเรียบร้อยหรือประโยชน์ส่วนรวม หรือการป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาความเสียหายจากภัยพิบัติ
สาธารณะอันมีมาอย่างฉุกเฉินและร้ายแรง

๒๓.๔ ขอบเขตการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยด้านความมั่นคง

การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยด้านความมั่นคง ประกอบด้วย

๒๓.๔.๑ การป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรม

๒๓.๔.๒ การป้องกันและบรรเทาภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด

๒๓.๔.๓ การป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศ

๒๓.๔.๔ การป้องกันและระงับการชุมนุมประท้วงและการจลาจล

๒๓.๕ หลักการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยด้านความมั่นคง

๒๓.๕.๑ องค์กรปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับเป็นองค์กรปฏิบัติหลักฝ่ายพลเรือน ร่วมกับส่วน
ราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรสนับสนุน เพื่อประสาน
การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยด้านความมั่นคงให้สอดคล้อง เป็นระบบ และรวดเร็วเพื่อให้สามารถป้องกัน
และบรรเทาอันตรายในชีวิตและทรัพย์สิน และเพื่อช่วยให้การปกครองและการบริหารของรัฐดำเนินไปได้อย่าง
ต่อเนื่องและประชาชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีขวัญและกำลังใจ

๒๓.๕.๒ การประเมินสถานการณ์

ภัยด้านความมั่นคงเป็นภัยที่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและอาจคาดการณ์ได้ยาก จึงต้องมีการเฝ้าระวัง
ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ผลกระทบจากภัยด้านความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
และต่อเนื่อง แล้วรายงานสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามสายการบังคับบัญชาทราบโดยเร็ว

๒๓.๕.๓ การปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยด้านความมั่นคง

(๑) ระยะก่อนเกิดภัย

(๑.๑) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ใหม่พัฒนา
ประสานกับฝ่ายทหารจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาภัยด้านความมั่นคง

(๑.๒) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ ติดตามสถานการณ์ รวบรวม
ข่าวสาร ข้อมูลข่าวกรอง ประเมินสถานการณ์ภัยคุกคามด้านความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้นและวางแผนเตรียมการต่างๆ
เพื่อให้มีความพร้อมรองรับสถานการณ์ตลอดเวลา ซึ่งได้แก่ การเตรียมบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ
และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ การจัดระบบการปฏิบัติการและดำเนินการอย่างอื่นเพื่อให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติ
เมื่อเกิดภัย

(๒) ขณะเกิดภัย

เมื่อได้รับแจ้งเตือนจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องถึงภัยที่จะเกิด กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประสานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการระงับและบรรเทาภัย เพื่อป้องกันอันตรายหรือลดอันตรายที่มีต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ ตลอดจนดำเนินการให้ภัยที่เกิดขึ้นยุติโดยเร็วตามขั้นตอนดังนี้

(๒.๑) จัดตั้งศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ อำนาจการ ประสานงาน ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินสถานการณ์ร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา โดยจัดให้มีระบบสื่อสารและระบบเตือนภัยที่ รวดเร็ว มีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานฝ่ายพลเรือนกับฝ่ายทหาร และระหว่างหน่วยงานฝ่ายพลเรือนกับ ประชาชน พร้อมทั้งให้มีระบบการติดต่อสื่อสารสำรองที่เชื่อถือได้ควบคู่กันไป

(๒.๒) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปรับประกาศแจ้งเตือนภัยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ ได้หลบภัย หรือเตรียมการป้องกันเพื่อลดอันตรายและความเสียหาย หากจำเป็นและสมควร ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่สั่ง การให้ดำเนินการตามแผนที่ได้เตรียมไว้

(๒.๓) จัดกำลังพนักงานฝ่ายปกครองร่วมกับตำรวจ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน อาสาสมัคร ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ราษฎรอาสาสมัคร และกำลังประชาชนอื่นๆ รวมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ เข้าปฏิบัติการเพื่อ สนับสนุนการป้องกัน เผ่าตรวจ สกัดกั้น และระงับเหตุขั้นต้นมิให้ขยายความรุนแรง

(๒.๔) เพิ่มขีดความสามารถในด้านการข่าวกรองอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีแหล่งข่าว การลาดตระเวน การตั้งด่านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดตามความเหมาะสมทั่วพื้นที่ โดยการนำกลุ่มพลังประชาชนใน พื้นที่เข้าร่วมดำเนินการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารตำรวจการสืบสวนและติดตามพฤติกรรมความ เคลื่อนไหวของภัยคุกคามทั้งต่อบุคคลและสถานที่

(๒.๕) ปฏิบัติการจิตวิทยาเพื่อต่อต้านการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้ามเพื่อบำรุงขวัญ เสริมสร้างพลังความร่วมมือให้สอดคล้องกับแผนของหน่วยรบในพื้นที่

(๒.๖) ในกรณีที่ปรากฏเหตุการณ์อันกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร แต่ยังไม่มีความจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน และ เหตุการณ์นั้นมีแนวโน้มที่จะมีอยู่ต่อไปเป็นเวลานาน รวมทั้งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐหลาย หน่วยงานในการแก้ไขปัญหาและคณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักร (กอ.รมน.) เป็นผู้รับผิดชอบในการแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ที่กระทบต่อความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักรนั้นภายในพื้นที่และระยะเวลาที่กำหนด การปฏิบัติการใดๆ ของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแต่ละระดับในพื้นที่และระยะเวลานั้นให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร

(๒.๗) กรณีที่ปรากฏว่ามีสถานการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้นและนายกรัฐมนตรีเห็นสมควรใช้กำลัง เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารร่วมป้องกัน แก้ไข ปราบปราม ระงับยับยั้ง ฟื้นฟู หรือช่วยเหลือประชาชน และประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อบังคับใช้ทั่วราชอาณาจักร หรือใน บางเขต บางท้องที่ การปฏิบัติการใดๆ ของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่ละระดับให้เป็นไป

ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยมีสำนักงานสภาพัฒนาการศก (สมช.) เป็นหน่วยประสานงานหลัก

(๒.๘) ในภาวะสงครามหรือเมื่อมีการประกาศใช้กฎอัยการศึก ตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ การปฏิบัติการต่างๆ ของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ให้ ขึ้นการควบคุมทางยุทธการต่อศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง เพื่ออำนาจการให้เกิดประโยชน์แก่การ ปฏิบัติการทางทหาร รวมทั้งดำเนินการระดมสรรพกำลังเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารหรือเมื่อได้รับการ ร้องขอ

(๓) หลังเกิดภัย

เมื่อภัยพิบัติหรือใกล้จะเกิดภัย ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจจะต้องเริ่มดำเนินการฟื้นฟูบูรณะ เพื่อให้ สถานการณ์กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว ตลอดจนเพื่อให้ความช่วยเหลือขั้นต้นแก่ราษฎรผู้ประสบภัยให้สามารถ ดำรงชีพต่อไปได้ สำหรับในกรณีการประชุมประหวังหรือก่อนการจลาจล ให้วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริงที่เกิดขึ้น ทั้งทางกว้างและทางลึก เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาขึ้นอีกในอนาคต

๒๓.๕.๔ การขอรับการสนับสนุน

เมื่อมีภัยเกิดขึ้น ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจดำเนินการตามแผนที่วางไว้ หากเกินกำลังความสามารถ ให้ ดำเนินการขอความช่วยเหลือจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชั้นเหนือขึ้นไป หรือกอง อำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ใกล้เคียง หรือหน่วยทหารที่อยู่ในเขตพื้นที่ รวมทั้งหน่วย สนับสนุนอื่นๆ ได้ตามความจำเป็นของสถานการณ์

๒๓.๕.๖ การติดต่อสื่อสาร

การปฏิบัติด้านการติดต่อสื่อสาร ให้เป็นไป (ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในบทที่ ๕) และศูนย์อำนาจการ เฉพาะกิจพิจารณาใช้ประโยชน์จากระบบการติดต่อสื่อสารขององค์กรเอกชนและประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นองค์กร สนับสนุนเข้าเสริมระบบของทางราชการให้มากที่สุดด้วย

๒๓.๖ การพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง

ในภาวะไม่ปกติ หรือยามสงคราม หรือเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศซึ่งต้อง เผชิญกับฝ่ายตรงข้ามหรือข้าศึก ประชาชนจะมีความหวาดกลัวต่อภัยสงคราม ขาดขวัญและกำลังใจ ไม่มีความ มั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ลักษณะเช่นนี้หากรัฐปล่อยปละละเลย ก็จะยิ่งทวีผลกระทบต่อความ มั่นคงของชาติให้มากยิ่งขึ้น

ดังนั้น นอกจากการดำเนินการป้องกันประเทศในยามสงครามโดยใช้มาตรการทางทหารเพื่อตอบโต้และ ขัดขวางการเข้าโจมตีของข้าศึก รวมทั้งการบุกโจมตีทำลายล้างกองกำลังของข้าศึกแล้ว ภาครัฐยังมีภารกิจอีกส่วน หนึ่ง ได้แก่ การปฏิบัติการในพื้นที่ส่วนหลัง ซึ่งเป็นการปฏิบัติการต่างๆ เพื่อให้กิจกรรมในพื้นที่ส่วนหลังสามารถ ดำเนินไปได้อย่างสอดคล้องและต่อเนื่อง รวมถึงการควบคุมความเสียหายเป็นพื้นที่ซึ่งดำเนินการ โดยทุกหน่วย ทั้งฝ่ายทหารและฝ่ายพลเรือนเพื่อป้องกันบรรเทาอันตราย รักษาขวัญและกำลังใจของประชาชน

๒๓.๖.๑ วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อป้องกัน ระวังภัยคุกคามและความไม่สงบเรียบร้อยที่เกิดจากการกระทำของฝ่ายตรงข้าม การขัดขวาง ทำลายการปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้ามหรือข้าศึก รวมไปถึงการป้องกันและบรรเทาภัยจากการโจมตีทางอากาศ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชน

(๒) เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการเคลื่อนย้ายกำลังของฝ่ายทหารให้ดำเนินการได้โดยสะดวก ดำรงความมั่นคงเนื่องในการป้องกันประเทศ ปราศจากการรบกวนและขัดขวางของฝ่ายตรงข้ามหรือข้าศึก

(๓) เพื่อปกป้องและคุ้มครองทรัพยากร มิให้ความเสียหายขยายขอบเขตออกไป รวมทั้งการบรรเทาทุกข์ภายหลังเหตุการณ์ได้ผ่านพ้นไปแล้ว

๒๓.๖.๒ นิยามศัพท์

(๑) พื้นที่ส่วนหลัง หมายถึง พื้นที่ของประเทศส่วนที่ฝ่ายทหารกำหนดไว้ว่ามีใช่เป็นพื้นที่การรบหลัก

(๒) การปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง หมายถึง การปฏิบัติการต่างๆ ในเขตพื้นที่และการดำเนินการทั้งปวงในเขตพื้นที่หลังแนวการรบ เพื่อป้องกันและระงับการก่อความไม่สงบเรียบร้อย การป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศ การสนับสนุนการปฏิบัติของฝ่ายทหาร การป้องกันและขัดขวางการกระทำของข้าศึกหรือฝ่ายตรงข้าม ตลอดจนการระงับและบรรเทาภัยที่เกิดขึ้น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในเขตพื้นที่ในภาวะไม่ปกติหรือยามสงคราม

๒๓.๖.๓ องค์กรปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง

(๑) องค์กรหลัก

การปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลังดำเนินการโดยกองทัพบก (กองทัพภาคที่ ๑) มณฑลทหารบกที่ ๑๕ จังหวัดทหารบก และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี โดยการชักซ้อมการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง ตลอดจนการฝึกซ้อมร่วมกับฝ่ายทหาร ในการประสานขอรับการสนับสนุนจากฝ่ายทหารได้ตามความจำเป็นของสถานการณ์ และดำเนินการตามหน้าที่รับผิดชอบของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับต่างๆ

(๒) องค์กรสนับสนุนการปฏิบัติ ได้แก่

(๒.๑) กระทรวงกลาโหม ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑) ให้การสนับสนุนและร่วมมือในด้านยานพาหนะ พนักงานประจำยานพาหนะ ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่อใช้ในการขนย้ายและบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัย

๒) ให้การสนับสนุนกำลังพล ยานพาหนะ เครื่องมือสื่อสาร เครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการอพยพประชาชนและส่วนราชการ

๓) ให้การสนับสนุนในการดำเนินการรักษาความปลอดภัยในเขตพื้นที่นั้นๆ

(๒.๒) ส่วนราชการทุกกระทรวง กรม และหน่วยงานต่างๆ ในเขตพื้นที่ที่มีหน้าที่ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมในส่วนที่เกี่ยวข้อง และให้การสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

(๒.๓) องค์กรเอกชน มีหน้าที่ให้การสนับสนุนตามที่ได้รับการร้องขอ

(๒.๔) ประชาชนในเขตพื้นที่ มีหน้าที่ให้การสนับสนุนตามที่ได้รับการร้องขอ

๒๓.๖.๔ การปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง

เมื่อประเทศไทยถูกรุกรานจากฝ่ายตรงข้าม หรือจำเป็นต้องปฏิบัติการทางทหารต่อฝ่ายตรงข้าม และเมื่อฝ่ายทหารกำหนดเขตพื้นที่ส่วนหลังให้ดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนบูรณะ พื้นฟูความเสียหายที่เกิดขึ้น และเข้าควบคุมสถานการณ์ของพื้นที่ส่วนหลังให้เข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

(๑) ก่อนเกิดภัย

การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่พัฒนา ประสานกับ มณฑลทหารบกที่ ๑๕ ดำเนินการดังนี้

(๑.๑) จัดทำแผนปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง เพื่อเป็นเครื่องมือปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาภัยในภาวะไม่ปกติหรือยามสงคราม โดยแผนปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๓ เขต ดังนี้

ก. **เขตราชการ** ใช้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำสถานที่ราชการเป็นเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการมอบหมายตามแผนปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลังที่รับผิดชอบเขตราชการ ทำหน้าที่พิทักษ์ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยเขตสถานที่ราชการ โดยทำหน้าที่เป็นกำลังสายตรวจ จุดตรวจ การรักษาเส้นทางคมนาคม การจัดระบบจราจร การระงับการแตกตื่นเสียขวัญของเจ้าหน้าที่และประชาชน ตลอดจนการบำรุงขวัญเจ้าหน้าที่และประชาชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

ข. **เขตเมือง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ใช้สมาชิกหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตเมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในขั้นต้น และให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการมอบหมายตามแผนปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลังที่รับผิดชอบเขตเมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่พิทักษ์ชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยพื้นที่เขตเมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทำหน้าที่เป็นกำลังสายตรวจ จุดตรวจ การรักษาเส้นทางคมนาคม การจัดระบบจราจร การระงับการแตกตื่นเสียขวัญของประชาชนตลอดจนการบำรุงขวัญของประชาชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

ค. **เขตอุตสาหกรรม** ใช้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำสถานที่ในเขตอุตสาหกรรมเป็นเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในขั้นต้น และให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการมอบหมายตามแผนปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลังที่รับผิดชอบเขตอุตสาหกรรมทำหน้าที่พิทักษ์ชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยพื้นที่เขตอุตสาหกรรม เป็นกำลังสายตรวจ การจัดตั้ง จุดตรวจ การรักษาเส้นทางคมนาคม จัดระบบจราจร การระงับการแตกตื่นเสียขวัญของประชาชน ตลอดจนการบำรุงขวัญของประชาชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(๑.๑) จัดเตรียมกำลังเจ้าหน้าที่เพื่อการปฏิบัติงานในยามฉุกเฉิน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หน่วยอาสาสมัครรูปแบบอื่นๆ และกำลังประชาชนในพื้นที่

(๑.๒) ตรวจสอบพื้นที่รับผิดชอบซึ่งล่อแหลมต่อการปฏิบัติการของข้าศึกและวางกำลังรักษาความปลอดภัยพื้นที่ไว้

(๑.๓) เตรียมการระวัง ป้องกันและแจ้งเตือนล่วงหน้า เพื่อช่วยในการบังคับบัญชาสั่งการ โดยให้มีระบบการข่าวกรอง การตั้งด่านตรวจ การเฝ้าตรวจพื้นที่ เป็นต้น

(๑.๔) ฝึกทดสอบความพร้อมของกำลังพลตั้งแต่ยามปกติ และให้มีการเพิ่มกำลังประจำถิ่น กำลังอาสาสมัครที่จำเป็นให้เพียงพอ แล้วจัดแบ่งหน้าที่ให้เหมาะสม

(๑.๕) สำรวจความต้องการเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น ได้แก่ ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการดับเพลิง เครื่องอุปโภคบริโภค เป็นต้น และจัดทำบัญชีไว้เพื่อใช้ในการปฏิบัติการ

(๒) ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ใหม่พัฒนาทำหน้าที่หลัก ในการสั่งการหน่วยงานฝ่ายพลเรือนในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อประสานการปฏิบัติกับฝ่ายทหารและรับผิดชอบการรายงานเหตุการณ์ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรีทราบ

(๒.๒) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ใหม่พัฒนาปฏิบัติตามคำสั่งการของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชั้นเหนือขึ้นไปและดำเนินการ ดังนี้

(๒.๒.๑) ป้องกันสถานที่ตั้งของหน่วยให้ปลอดภัยจากการทำลาย การจลาจล การสอดแนม การหาข่าวโดยฝ่ายข้าศึก

(๒.๒.๒) รักษาความปลอดภัยให้กับตำบล หมู่บ้าน เพื่อให้ปลอดภัยจากการทำลายชีวิตและทรัพย์สิน

(๒.๒.๓) ขัดขวางต่อต้านการปฏิบัติการทางการรบของฝ่ายข้าศึก

(๒.๒.๔) รายงานผลต่อกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ และหากมีความจำเป็นเร่งด่วน ให้รายงานไปยังกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทราบในเวลาเดียวกัน

(๒.๓) กรณีที่หน่วยปฏิบัติมีข่าวสารข้อมูลที่สำคัญในทางยุทธการ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาทราบ รวมทั้งทำหน้าที่ประสานงานด้านการข่าวกับหน่วยงานอื่น

(๒.๔) การพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง ต้องให้ความสำคัญกับพื้นที่เขตราชการ เขตอุตสาหกรรม เขตเมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามลำดับ

(๒.๕) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลังที่กำหนด หากเกินขีดความสามารถ ให้ติดต่อขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและ

(๒.๖) บรรเทาสาธารณภัยขั้นเหนือขึ้นไป หรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเขตพื้นที่ติดต่อกันหรือใกล้เคียง

(๒.๗) การอพยพประชาชนและส่วนราชการ ให้ดำเนินการไปตามแผนการอพยพประชาชนและ ส่วนราชการ

(๒.๘) การดำเนินการทางยุทธการในยามที่เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินร้ายแรงและจำเป็นต้องใช้ มาตรการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ขึ้นการควบคุมทาง ยุทธการกับฝ่ายทหาร เมื่อมีการประกาศจากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือเมื่อมีการ ประกาศกฎอัยการศึก

(๓) หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๓.๑) สำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นกับชีวิตของเจ้าหน้าที่และประชาชนเป็นลำดับแรก แล้วให้ การรักษาพยาบาลขั้นต้นเพื่อช่วยชีวิต และส่งเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลต่อไป

(๓.๒) จัดหน่วยกู้ภัยที่มีความชำนาญการกู้ภัยด้านอาวุธ สารเคมี และวัตถุอันตรายเข้าไปในพื้นที่ ที่เกิดการสู้รบ และพื้นที่ที่ยังไม่มีความปลอดภัย เพื่อเก็บกู้วัตถุระเบิด สารเคมี และวัตถุอันตรายอย่างอื่น

(๓.๓) สำรวจความเสียหาย จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย และทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็น หลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู

(๓.๔) ซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างที่สามารถใช้งานได้ และรื้อถอนสิ่งก่อสร้างที่เป็นซากปรักหักพังอัน อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน

(๓.๕) ฟื้นฟูสภาพจิตใจของประชาชน และช่วยเหลือด้านการประกอบอาชีพตามความเหมาะสม

บทที่ ๒๔

การป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรม

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๒๔.๑ บทนำ

สถานการณ์ภายในประเทศไทยปัจจุบันยังมีการก่อวินาศกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยมีสาเหตุจากความขัดแย้งทางอุดมการณ์ การขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างประเทศ ปัญหาเศรษฐกิจ การปฏิบัติการกองโจร เป็นต้น

๒๔.๒ วัตถุประสงค์

๒๔.๒.๑ เป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและกำหนดแนวทางในการประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยปฏิบัติการ หน่วยร่วมปฏิบัติการ และหน่วยสนับสนุน เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาการก่อวินาศกรรมที่เกิดขึ้นมาได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๒๔.๒.๒ เป็นการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นมา

๒๔.๒.๓ เพื่อพิทักษ์ชีวิตของประชาชนและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐในเขตท้องถิ่น ให้ปลอดภัยจากการก่อวินาศกรรม

๒๔.๓ นิยามศัพท์

๒๔.๓.๑ การก่อวินาศกรรม หมายถึง การกระทำใดๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวน ขัดขวาง หน่วงเหนี่ยว ระบบการปฏิบัติงานใดๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

๒๔.๓.๒ การก่อการร้าย หมายถึง การกระทำใดๆ ที่สร้างความปั่นป่วนให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือเพื่อขู่เข็ญหรือบีบบังคับรัฐบาล หรือองค์การระหว่างประเทศให้กระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินที่สำคัญ

๒๔.๓.๓ การก่อการร้ายสากล ได้แก่ การปฏิบัติการของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มุ่งหวังผลตามเงื่อนไขข้อเรียกร้องทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งส่วนใหญ่จะปฏิบัติการล่วงล้ำเขตแดน หรือเกี่ยวพันกับชาติอื่น การกระทำนั้นอาจเป็นไปโดยเอกเทศ ปราศจากการสนับสนุนจากรัฐใดๆ หรือมีรัฐใดรัฐหนึ่งสนับสนุนรู้เห็นก็ได้ เมื่อเกิดขึ้นย่อมมีผลกระทบ โดยตรงต่อผลประโยชน์ของชาติ พันธกรณีระหว่างประเทศ นโยบายของชาติทั้งด้านการเมืองและการป้องกันประเทศ การเศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยา ชื่อเสียงและเกียรติภูมิของชาติ

๒๔.๔ การปฏิบัติ

ภารกิจการป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรมที่สำคัญที่สุด คือ การป้องกันหรือระงับมิให้การก่อวินาศกรรมประสบความสำเร็จ โดยอาศัยมาตรการหลักด้านการข่าว จิตวิทยา การจับกุมและปราบปรามผู้ก่อวินาศกรรม รวมทั้งการร่วมมือระหว่างส่วนราชการต่างๆ และประชาชนทั่วไป โดยกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ มีหน้าที่อำนาจการ ควบคุม ประสานงาน สนับสนุน ป้องกัน ต่อต้าน ระงับ และลดอันตราย ตลอดจนบรรเทาสาธารณภัยจากการก่อวินาศกรรมในพื้นที่ เพื่อพิทักษ์รักษาชีวิตร่างกายของ

ประชาชนและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ ตลอดจนการฟื้นฟูบูรณะส่วนเสียหายให้สามารถใช้งานได้เร็วที่สุด

๒๔.๕ ขั้นตอนการปฏิบัติ

๒๔.๕.๑ ก่อนเกิดภัย

การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

(๑) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ใหม่พัฒนา จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรม โดยคำนึงถึงสภาพความเสียหายของบุคคลและสถานที่ที่ยามปกติและในภาวะไม่ปกติ โดยแผนปฏิบัติการป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรม แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

(๑.๑) การป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรมสถานที่สำคัญ ได้แก่ การป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรมสถานที่ราชการและสถานประกอบการของเอกชนที่สำคัญ เช่น สถานศึกษา โรงพยาบาล ศาสนสถาน ธนาคาร สถานีรถไฟ ท่าเรือ สถานีขนส่ง ศูนย์การค้า โรงผลิตไฟฟ้า สถานีชุมสายโทรศัพท์ สิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ต่างๆ เช่น ถนน ทางยกระดับ รางรถไฟ อุโมงค์รถไฟ สะพาน ท่อส่งก๊าซ คลังน้ำมัน เขื่อน ยานพาหนะ เช่น เครื่องบินโดยสาร รถไฟ เรือบรรทุกสินค้า และสถานที่สำคัญอื่นๆ โดยแบ่งเขตในการป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรมสถานที่สำคัญออกเป็น ๒ เขต ดังนี้

(๑.๑.๑) เขตสถานที่ราชการ พื้นที่ในความรับผิดชอบ และทรัพย์สินของทางราชการ เป็นหน้าที่ของทุกส่วนราชการในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และรักษาความปลอดภัย รวมทั้งดูแลความสงบเรียบร้อยตามสายงานปกติ

(๑.๑.๒) เขตสถานประกอบการของเอกชน และทรัพย์สินของเอกชนใช้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำสถานประกอบการของเอกชนและสมาชิกหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตพื้นที่ เป็นเจ้าหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยในขั้นต้น

(๑.๒) การป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรมบุคคลสำคัญ

บุคคลสำคัญ หมายถึง บุคคลสำคัญทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศที่เข้ามาในเขตพื้นที่ ดังนั้นในการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่จะต้องมีการติดต่อประสานงานและปฏิบัติร่วมกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ ทั้งจากส่วนกลางและต่างประเทศ โดยการวางแผนและประสานงานร่วมกัน

(๒) จัดตั้งหน่วยเผชิญเหตุในการป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรม ได้แก่ ฝ่ายปฏิบัติการของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ซึ่งเป็นหน้าที่ของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะต้องจัดเตรียมไว้ให้เป็นเอกภาพ โดยจัดการฝึกอบรมเพื่อให้สามารถทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องการหาข่าวและการปฏิบัติการป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรม ซึ่งสามารถจัดส่งไปปฏิบัติงานได้ทันที

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ สามารถขอรับการสนับสนุนหน่วยปฏิบัติการป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรมจากหน่วยงานที่มีขีดความสามารถ มาให้ความช่วยเหลือได้ตามความเหมาะสมและจำเป็นของสถานการณ์

(๑) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ได้แก่ เครื่องมือสื่อสาร อุปกรณ์การตรวจค้น อุปกรณ์เก็บกู้วัตถุระเบิด อุปกรณ์เตือนภัย รถดับเพลิง รถพยาบาลพร้อมชุดแพทย์ฉุกเฉิน ยานพาหนะ รวมทั้งอุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องมีความทันสมัยและสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

(๒) จัดระบบการรักษาความปลอดภัย จะต้องมีการวางแผนและจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของบุคคลและสถานที่สำคัญ โดยจัดระบบควบคุมบุคคล การตรวจสอบสิ่งของ ยานพาหนะ และสิ่งอื่นๆ ที่จะเข้าถึง ส่งถึง หรือเข้าใกล้ตัวบุคคลสำคัญหรือสถานที่สำคัญ

(๓) รักษาความสงบเรียบร้อย โดยให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ จัดวางระเบียบและระบบการปฏิบัติงาน โดยแบ่งมอบเขตพื้นที่ตามแผนปฏิบัติการป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรม จัดระบบการสื่อสารและการรายงาน ตลอดจนกำหนดผู้รับผิดชอบและมอบหมายหน้าที่ไว้ตั้งแต่ยามปกติ และในการปฏิบัติให้องค์กรปฏิบัติการหลักดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ และให้องค์กรสนับสนุนให้ความช่วยเหลือในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือตามที่องค์กรปฏิบัติการหลักร้องขอ

๒๔.๕.๒ ขณะเกิดภัย

(๑) การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

(๑.๑) ขั้นที่ ๑ ขั้นการควบคุมเหตุการณ์

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เมื่อได้รับแจ้งเหตุ ให้จัดเจ้าหน้าที่ไปพิสูจน์ทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ สถานที่เกิดเหตุ และรายงานข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชาในเบื้องต้น ได้แก่

(๑.๑) วัน เวลา และสถานที่เกิดเหตุ

(๑.๒) ผู้ที่คาดว่ามีส่วนเกี่ยวข้องในเหตุการณ์

(๑.๓) ลักษณะการก่อวินาศกรรม

(๑.๔) จำนวนและประเภทของเครื่องมือหรืออาวุธที่เกี่ยวข้อง

(๑.๕) ความเสียหายเบื้องต้น

ให้หน่วยงานปฏิบัติรายงานข้อมูลไปยังกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กรณีที่เป็นการก่อการร้าย ให้รายงานไปยังสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อทราบและประสานการปฏิบัติต่อไป

หน่วยปฏิบัติ มีหน้าที่จัดส่งหน่วยเผชิญเหตุในการป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรมเข้าเผชิญเหตุพร้อมปิดล้อมสถานที่เกิดเหตุ โดยกำหนดพื้นที่วงในขึ้นเพื่อตรึงกำลังผู้ก่อเหตุ และพื้นที่วงนอกเพื่อกันประชาชนที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป พร้อมรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบทุกระยะ เพื่ออำนาจการต่อไป

(๑.๒) ขั้นที่ ๒ ขั้นการยับยั้งเหตุการณ์

หน่วยปฏิบัติรับผิดชอบในการจัดกำลังเข้าระงับเหตุรุนแรง เมื่อยังไม่เกิดเหตุรุนแรงให้ดำเนินการเจรจาต่อรอง การระงับเหตุรุนแรง กรณีเกินขีดความสามารถให้ติดต่อขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชั้นเหนือขึ้นไป หรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าช่วยเหลือตามความเหมาะสม

(๑.๓) ขั้นที่ ๓ ขั้นการปราบปราม

ในกรณีที่ไม่สามารถระงับเหตุรุนแรงได้ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ จะประสานงานกับรัฐบาลเพื่อกำหนดมาตรการควบคุมสถานการณ์ตามความเหมาะสม

(๒) กรณีที่หน่วยปฏิบัติสามารถควบคุมสถานการณ์ไว้ได้แล้ว

ให้จัดระบบการรักษาความปลอดภัยสถานที่ เพื่อป้องกันการแทรกแซงของบุคคลที่สามที่อาจฉวยโอกาสสร้างความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น และดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมพื้นที่ไว้

(๓) การเผชิญเหตุการณ์การก่อวินาศกรรม

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่นำแผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากอัคคีภัย แผนการป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และแผนการป้องกันและบรรเทาภัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาปฏิบัติไปพร้อมกัน

(๔) หน่วยสนับสนุนการปฏิบัติ

เมื่อได้รับการร้องขอ ให้ส่งหน่วยสนับสนุนพร้อมเครื่องมือเครื่องใช้ไปสนับสนุนยังพื้นที่ที่เกิดเหตุ โดยรายงานต่อผู้อำนาจการในเขตพื้นที่ หรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการอำนาจการในเหตุการณ์ ณ ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนาจการ หรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการอำนาจการในเหตุการณ์ แล้วรายงานการปฏิบัติ ให้ทราบทุกระยะ

๒๔.๕.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ให้มีการรักษาพยาบาลและบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินเพื่อช่วยชีวิตเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ประสบภัย และจัดส่งไปรับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลต่อไป

(๒) ให้หน่วยกำลังที่มีความชำนาญการทางสารเคมีและวัตถุอันตราย อาวุธ และวัตถุระเบิด นำกำลังเข้าตรวจสอบเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสำหรับการฟื้นฟูบูรณะ

(๓) ให้หน่วยฟื้นฟูบูรณะสำรวจความเสียหายด้านสิ่งก่อสร้างอาคารสถานที่ต่างๆ ให้เกิดความปลอดภัย โดยใช้มาตรการซ่อมแซมเป็นลำดับแรก กรณีที่ไม่สามารถซ่อมแซมให้ดำเนินการรื้อถอน

(๔) ฟื้นฟูสภาพจิตใจของประชาชนผู้ประสบภัยจนกว่าเข้าสู่ภาวะปกติ

ในกรณีเป็นการก่อการร้ายในลักษณะการก่อวินาศกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ เป็นองค์กรรับผิดชอบและอำนาจการแก้ไขตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ในนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๕๕

ในกรณีการก่อการร้ายสากล ให้คณะกรรมการนโยบายและอำนาจการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (นอก.) เป็นองค์กรระดับนโยบาย และอำนาจการประสานการปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ในนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๕๕ และแผนต่อต้านการก่อการร้ายสากลแห่งชาติ (ตช. ๔๖๑) และให้คณะกรรมการอำนาจการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (อกรส.) รวมทั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่ช่วยเหลือปฏิบัติงาน โดยให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล (ศตก.) เป็นองค์กรประสานการปฏิบัติและกำกับดูแลหน่วยปฏิบัติการพิเศษ ในกรณีที่เป็นเพื่อประโยชน์ในการควบคุมสถานการณ์ รัฐบาลอาจประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเฉพาะพื้นที่โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๘

บทที่ ๒๕

การป้องกันและบรรเทาภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๒๕.๑ บทนำ

ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยมีความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้พื้นที่ตามแนวชายแดนกลายเป็นพื้นที่สงคราม แม้ว่าสงครามจะยุติแล้วแต่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวยังต้องเผชิญกับอันตรายจากทุ่นระเบิดและกับระเบิดที่ตกค้างจากการสู้รบในอดีต เป็นผลให้มีผู้เสียชีวิตและพิการทุพพลภาพจำนวนมาก ปัจจุบันยังคงมีรายงานการพบผู้เสียชีวิตจากทุ่นระเบิดและกับระเบิด นอกจากนี้ หากเกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านขึ้นอีก ประชาชนจะยังคงประสบภัยจากทุ่นระเบิดและกับระเบิดอีก จึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางในการป้องกันภัยดังกล่าวไว้

๒๕.๒ วัตถุประสงค์

๒๕.๒.๑ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมการป้องกันและประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากภัยทุ่นระเบิดกับระเบิด

๒๕.๒.๒ เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังการเกิดภัย

๒๕.๓ นิยามศัพท์

๒๕.๓.๑ ทุ่นระเบิด หมายถึง วัตถุระเบิดที่ใช้วาง ฝัง ทิ้ง หรือโปรย ซึ่งถูกออกแบบเพื่อทำลายหรือทำความเสียหายแก่บุคคล และยานพาหนะ และจะทำงานเมื่อได้รับแรงกด กระทบ หรือตามลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่ต้องการ

๒๕.๓.๒ กับระเบิด หมายถึง วัตถุระเบิดที่มีกลไกในการจุดระเบิดประกอบไว้อย่างปกปิด เพื่อให้เกิดการระเบิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคล

๒๕.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของค์การบริหารส่วนตำบลไรใหม่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด ดังนี้

๒๕.๔.๑ ก่อนเกิดภัย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทางดังนี้

(๑.๑) ประเมินความเสี่ยงจากภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด โดยการประเมินภัยและความล่อแหลมเพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด และผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อประชาชนและทรัพย์สิน หน่วยงานหลัก ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ และกองทัพไทย

(๑.๒) จัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย และแผนที่เสี่ยงภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด ให้เป็นปัจจุบัน โดยประสานกับ อำเภอ ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ จังหวัดเพชรบุรี กองทัพอากาศ และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

(๑.๓) จัดทำฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เวชภัณฑ์ เครื่องจักรกล เครื่องมือ อุปกรณ์ และยานพาหนะ เพื่อให้พร้อมใช้งาน ได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะ

(๑.๔) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิดและการปฏิบัติอย่างถูกต้อง โดยประสานกับ ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ จังหวัดเพชรบุรี กองทัพอากาศ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๑.๕) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสื่อประชาสัมพันธ์ทุกแขนง ในการเผยแพร่ข้อมูลและนำเสนอข่าวสารที่ถูกต้องเป็นประโยชน์ ทันทต่อการแก้ไขปัญหาในแต่ละสถานการณ์ โดยใช้นโยบายการประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี กองทัพอากาศ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

(๑.๖) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิดครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต โดยประสานกับ ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอ กองทัพอากาศ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี และสถาบันการศึกษา

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) จัดเตรียมบุคลากร ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครให้สามารถให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด โดยประสานกับ อำเภอ ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ จังหวัดเพชรบุรี กองทัพอากาศ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒.๒) จัดเตรียมเวชภัณฑ์ เครื่องจักรกล เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ เชื้อเพลิง และพลังงานต่าง ๆ สำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อเกิดภัย โดยประสานกับ ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี กองทัพอากาศ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สามารถให้การสนับสนุนชุดเก็บกู้ระเบิด และ สุนัขสืบหาวัตถุระเบิดได้

(๒.๓) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิดแบบบูรณาการ ในทุกระดับ ให้สอดคล้องกับแผนแม่บท และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยประสานกับ ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิด

แห่งชาติ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี กองทัพอากาศ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สถาบันการแพทย์
ฉุกเฉินแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒.๔) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก สื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่น ๆ ที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหา
เครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสาร ให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลาเมื่อเกิดเหตุ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี
กองทัพอากาศ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

๒๕.๔.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

(๑) ผู้ประสบเหตุ ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือหน่วยงานที่ได้รับทราบเหตุ ให้แจ้งหรือรายงานกอง
อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ไหมพัฒนา และเมื่อกองอำนวยการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับแจ้งเหตุแล้วให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไข
ปัญหาระเบิดจากทุ่นระเบิดกับระเบิดตามระดับความรุนแรง และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ
และดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

(๑.๑) ประสานศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติในการเข้าพื้นที่เพื่อช่วยเหลือประสบภัย

(๑.๒) สั่งการให้กำลังเจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติงานทันที ตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาระเบิดจากทุ่น
ระเบิดกับระเบิด

(๑.๓) ควบคุมพื้นที่ประสบภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด พร้อมทั้งจัดระบบรักษาความสงบ
เรียบร้อย และจัดระบบการจราจรบริเวณพื้นที่ประสบภัยและพื้นที่ใกล้เคียง

(๑.๔) กรณีที่ผู้ประสบภัยเสียชีวิต ให้ดำเนินการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและจัดการศพ
ผู้ประสบภัยตามระเบียบ

(๑.๕) รายงานสถานการณ์ให้ผู้บัญชาการชั้นเหนือขึ้นไป

(๑.๖) กรณีเกิดอัคคีภัยอันเป็นผลจากทุ่นระเบิดกับระเบิด ให้ดำเนินการตามแผนป้องกันและ
บรรเทาภัยจากอัคคีภัย

(๑.๗) กรณีเกิดภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายอันเป็นผลมาจากทุ่นระเบิดกับระเบิด ให้
ดำเนินการตามแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

(๑.๘) ประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น จากนั้นให้รายงานกองอำนวยการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชั้นเหนือขึ้นไปหรือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
แล้วแต่กรณีจนกว่าเหตุการณ์จะยุติ

(๒) ในกรณีสถานการณ์มีความรุนแรงเกินกว่าขีดความสามารถของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ในเขต
พื้นที่นั้น ให้ติดต่อขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชั้นเหนือขึ้นไป หรือ
กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ติดต่อกันหรือท้องที่อื่น

(๓) เมื่อศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่ร้องขอ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ชั้นเหนือขึ้นไป หรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ใกล้เคียง มีหน้าที่ให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ

(๔) เมื่อผู้อำนาจการชั้นเหนือขึ้นไป หรือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเข้าควบคุมสถานการณ์ ให้ผู้อำนาจการในเขตพื้นที่ส่งมอบการอำนาจการ สั่งการ แก่ผู้อำนาจการชั้นเหนือขึ้นไป หรือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติแล้วแต่กรณี

(๕) รายงานความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไปยังกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชั้นเหนือขึ้นไป และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้รับทราบข้อมูลอย่างเป็นปัจจุบันจนกว่าเหตุการณ์จะยุติ

(๖) หน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่ หน่วยงานในพื้นที่ใกล้เคียง มูลนิธิ องค์กรสาธารณกุศล และประชาชน มีหน้าที่สนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ และกำลังเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยและบรรเทาภัยจากทุ่นระเบิดกับระเบิด โดยให้ดำเนินการดังนี้

(๖.๑) หน่วยงานอื่นนอกเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุ ให้ประสานงานเพื่อให้การสนับสนุนศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ที่ร้องขอ หรือผู้อำนาจการในเขตพื้นที่โดยตรง

(๖.๒) เมื่อกำลังของหน่วยสนับสนุนมาถึงพื้นที่ที่เกิดเหตุ ให้รายงานต่อผู้อำนาจการ ณ ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ เพื่อประสานการปฏิบัติต่อไป

(๖.๓) ปฏิบัติตามการสั่งการของผู้อำนาจการศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย และรายงานสถานการณ์ให้ทราบเป็นระยะ

(๗) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณะศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสิ่งของและเงินบริจาค และวิธีการแจกจ่ายสิ่งของและเงินบริจาค เพื่อให้เกิดเอกภาพและเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาคและทันเหตุการณ์

(๘) กรณีที่มีความจำเป็นต้องประสานขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ประสานไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อแจ้งกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

๒๕.๔.๓ หลังเกิดภัย

การบริหารจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ประสานคณะกรรมการดำเนินงานทุ่นระเบิดเพื่อมนุษยธรรมในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยประสานกับ ศูนย์ปฏิบัติการทุ่นระเบิดแห่งชาติ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

(๒) ประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและรายการทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองเพื่อเป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

(๓) ฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบให้กลับสู่สภาพเดิมและสามารถใช้งานได้ตามปกติ รวมทั้งฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยประสานกับ กรมควบคุมมลพิษ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สำนักงานทางหลวงชนบทเพชรบุรี บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาส่วนภูมิภาค และสำนักงานส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี

(๔) ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น โดยงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีที่เกิดขีดความสามารถให้พิจารณาให้ความสงเคราะห์ผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม

(๕) ประชาสัมพันธ์ สร้างขวัญและกำลังใจ ฟื้นฟูสภาพจิตใจประชาชนที่ประสบภัยให้กลับสู่ภาวะปกติ จัดให้มีงานทำ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด สำนักงานสุขภาพจิต สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเพชรบุรี

บทที่ ๒๖

การป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศ

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๒๖.๑ บทนำ

การป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศในที่มีได้มุ่งหมายให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนใช้อาวุธต่อสู้กับอากาศยานข้าศึก แต่เป็นแนวทางในการดำเนินการเพื่อลดความสูญเสียจากการโจมตีทางอากาศเนื่องจากฝ่ายทหารไม่สามารถดำเนินการในหลายด้านได้อย่างสมบูรณ์ เช่น การอพยพผู้ประสบภัย การบริการด้านการแพทย์ฉุกเฉินแก่ผู้ประสบภัย การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เป็นต้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการตั้งแต่ก่อนเกิดภัยจนกระทั่งภัยสิ้นสุด เพื่อลดความสูญเสียอันเกิดจากภัยทางอากาศ

๒๖.๒ วัตถุประสงค์

๒๖.๒.๑ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากภัยทางอากาศ

๒๖.๒.๒ เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานในระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และภายหลังการเกิดภัย

๒๖.๓ นิยามศัพท์

ภัยทางอากาศ หมายถึง ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ โดยอากาศยาน อาวุธนำวิถี ขีปนาวุธ หรือสิ่งใด ๆ ที่สามารถเคลื่อนที่หรือทรงตัวบนอากาศ และการโจมตีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๒๖.๔ ขั้นตอนการปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลไร่ใหม่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดภัยทางอากาศ ดังนี้

๒๖.๔.๑ ก่อนเกิดภัย

(๑) การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทางดังนี้

(๑.๑) ประเมินความเสี่ยงจากภัยทางอากาศ โดยการประเมินภัยและความล่อแหลม เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดภัยทางอากาศและผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หน่วยงานหลัก ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑.๒) จัดทำฐานข้อมูลเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เวชภัณฑ์ อุปกรณ์กู้ชีพกู้ภัย เครื่องจักรกล เครื่องมือ อุปกรณ์ และยานพาหนะ เพื่อให้พร้อมใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัด เพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ สำนักงานสาธารณสุข และกองทัพไทย

(๑.๓) พัฒนาระบบรับและแจ้งข่าวการเกิดภัยทางอากาศระหว่างกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ กับศูนย์ปฏิบัติการ/ศูนย์ควบคุมการต่อสู้ป้องกันภัยทางอากาศของหน่วยทหารที่รับผิดชอบ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานขนส่งทางบกจังหวัด กรมขนส่งทางอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองทัพไทย และสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเพชรบุรี

(๑.๔) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศและการปฏิบัติอย่างถูกต้อง โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี กองทัพอากาศ และสำนักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี

(๑.๕) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสื่อประชาสัมพันธ์ทุกแขนง ในการเผยแพร่ข้อมูลและนำเสนอข่าวสารที่ถูกต้องเป็นประโยชน์ ทันท่วงทีต่อการแก้ไขปัญหาในแต่ละสถานการณ์ โดยใช้นโยบายการประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี กองทัพอากาศ และสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเพชรบุรี

(๑.๖) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson Learnt) ของการเกิดภัยทางอากาศครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี กองทัพอากาศ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเพชรบุรี

(๒) การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

(๒.๑) จัดเตรียมบุคลากร อบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศ เพื่อให้พร้อมเผชิญสถานการณ์ภัยทางอากาศ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี กองทัพอากาศ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สำนักงานขนส่งทางบกจังหวัดเพชรบุรี กรมเจ้าท่า

(๒.๒) จัดเตรียมเวชภัณฑ์ อุปกรณ์กู้ชีพกู้ภัย เครื่องจักรกล เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ เชื้อเพลิง และพลังงานต่าง ๆ สำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อเกิดภัย โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี กองทัพอากาศ และสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

(๒.๓) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยทางอากาศ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี ขนส่งทางอากาศ ขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ และกองทัพอากาศ

(๒.๔) จัดเตรียมสถานที่หลบภัยทางอากาศ และพื้นที่รองรับการอพยพ รวมทั้งกำหนดเส้นทาง การอพยพ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ขนส่งทางอากาศ สำนักงานขนส่งจังหวัด กรมเจ้าท่า สำนักงานบำรุงทางเพชรบุรี สำนักงานทางหลวงชนบทเพชรบุรี และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๒.๕) กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยบุคคล สถานที่ ระบบการคมนาคมขนส่ง กำหนดมาตรการการควบคุมแสงไฟ การพราง การแสดงสัญลักษณ์เพื่อได้รับการคุ้มครองตามอนุสัญญาสากล โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานธุรกิจพลังงานจังหวัด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานขนส่งจังหวัด กรมเจ้าท่า การรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานบำรุงทางเพชรบุรี สำนักงานทางหลวงชนบทเพชรบุรี และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๑.๕) รายงานสถานการณ์ให้ผู้อำนวยความสะดวกขึ้นเหนือขึ้นไปทราบ

(๑.๖) ให้การรักษาพยาบาลและจัดระบบการแพทย์ฉุกเฉินในพื้นที่ประสบภัย รวมทั้งค้นหาผู้ประสบภัยที่ติดอยู่ในซากปรักหักพัง

(๑.๗) กรณีเกิดอัคคีภัยอันเป็นผลจากภัยทางอากาศ ให้ดำเนินการตามแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากอัคคีภัย

(๑.๘) กรณีเกิดภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายอันเป็นผลมาจากภัยทางอากาศ ให้ดำเนินการตามแผนป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

(๑.๙) กรณีที่ตรวจพบวัตถุระเบิดหรืออาวุธที่ไม่ทำงานตกอยู่ในพื้นที่ประสบภัย ให้กำหนดเป็นพื้นที่ห้ามเข้าและจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปเก็บกู้ทำลาย

(๑.๑๐) กรณีที่ผู้ประสบภัยเสียชีวิต ให้ดำเนินการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและจัดการศพผู้ประสบภัยตามระเบียบ

(๑.๑๑) ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ภัยและข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ประสบภัย และแจ้งเตือนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

(๑.๑๒) ประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น จากนั้นให้รายงานกองอำนาจการขึ้นเหนือขึ้นไป หรือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ แล้วแต่กรณี

(๒) ในกรณีที่สถานการณ์มีความรุนแรงเกินขีดความสามารถของศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่ ให้ติดต่อขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเหนือขึ้นไป หรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่ติดต่อ กันหรือท้องถิ่น

(๓) เมื่อศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่ร้องขอกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเหนือขึ้นไป หรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงที่ได้รับการร้องขอ มีหน้าที่ให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ

(๔) กรณีที่ผู้อำนวยความสะดวกขึ้นเหนือขึ้นไป หรือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเข้าควบคุมสถานการณ์ ให้ผู้อำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่งมอบการอำนวยความสะดวกให้ผู้อำนวยความสะดวกขึ้นเหนือขึ้นไปหรือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติแล้วแต่กรณี

(๕) รายงานความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยไปยังกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นเหนือขึ้นไป และกองบัญชาการป้องกันและกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ได้รับทราบข้อมูลอย่างเป็นปัจจุบันจนกว่าเหตุการณ์จะยุติ

(๖) หน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่ หน่วยงานในพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียง มูลนิธิ องค์กรสาธารณกุศล และประชาชน มีหน้าที่สนับสนุนเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ กำลังเจ้าหน้าที่ของตน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยทางอากาศ โดยให้ดำเนินการดังนี้

(๖.๑) หน่วยงานอื่นนอกเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุ ให้ประสานงานเพื่อให้การสนับสนุนศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ที่ร้องขอ หรือผู้อำนวยความสะดวกในพื้นที่โดยตรง

(๖.๒) เมื่อกำลังของหน่วยสนับสนุนมาถึงพื้นที่ที่เกิดเหตุให้รายงานต่อผู้อำนวยการ ในเขตพื้นที่ ณ ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ เพื่อประสานการปฏิบัติต่อไป

(๖.๓) ปฏิบัติตามสั่งการของผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย และรายงานสถานการณ์ให้ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ทราบเป็นระยะ

(๓) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณะ ให้ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสินของและเงินบริจาค และวิธีการแจกจ่ายสิ่งของและเงินบริจาค เพื่อให้เกิดเอกภาพและเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์

(๘) กรณีที่มีความจำเป็นต้องประสานขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ให้ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ประสานไปยังกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อแจ้งกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการประสานขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตามกรอบความร่วมมือ

๒๖.๔.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) ให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้าแก่ผู้ประสบภัย โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

(๒) ประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและรายการทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองเพื่อเป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

(๓) ฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิมและสามารถใช้งานได้ตามปกติ รวมทั้งฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยประสานกับ กรมควบคุมมลพิษ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานธุรกิจพลังงานจังหวัด บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน) บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด(มหาชน) การรถไฟแห่งประเทศไทย การประปาส่วนภูมิภาค กรมชลประทาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานบำรุงทางเพชรบุรี สำนักงานทางหลวงชนบทเพชรบุรี สำนักงานส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจังหวัด และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเพชรบุรี

(๔) ให้ศูนย์อำนาจการเฉพาะกิจฯ ในเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุดำเนินการฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น โดยงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีที่เกิดขีดความสามารถให้พิจารณาให้ความสงเคราะห์ผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม

(๕) ประชาสัมพันธ์ สร้างขวัญและกำลังใจ ฟื้นฟูสภาพจิตใจประชาชนที่ประสบภัยให้กลับสู่ภาวะปกติ จัดให้มีงานทำ โดยประสานกับ อำเภอ จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

สำนักงานสุขภาพจิตจังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด และ
สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเพชรบุรี

บทที่ ๒๗

การป้องกันและระงับการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

๒๗.๑ บทนำ

ในปัจจุบันประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองและทางประชาธิปไตยค่อนข้างสูง ประกอบกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการอพยพย้ายถิ่นของประชาชนจากสังคมชนบทมาสู่สังคมอุตสาหกรรมในเขตเมืองเป็นจำนวนมาก และเกิดปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐเพื่อจับจองเป็นที่ทำกิน ทำให้เกิดเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของกลุ่มพลังทางการเมือง กลุ่มนักศึกษา กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และประชาชนที่เดือดร้อนหรือได้รับผลกระทบอยู่ตลอดเวลาเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขปัญหา เมื่อไม่ได้รับการตอบสนอง อาจก่อความไม่สงบเรียบร้อยต่างๆขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ และส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและความเคลื่อนไหวของกลุ่มพลังต่างๆ ต้องกระทำอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในบ้านเมืองโดยการเตรียมการไว้ตั้งแต่ภาวะปกติ

๒๗.๒ วัตถุประสงค์

๒๗.๒.๑ เพื่อกำหนดมาตรการและแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันและระงับการชุมนุมประท้วงและการก่อการจลาจล

๒๗.๒.๒ เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการปฏิบัติของหน่วยงานต่างๆ ไว้ให้พร้อมปฏิบัติงานทั้งในระยะก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และภายหลังที่เหตุการณ์ได้ผ่านพ้นไปแล้ว

๒๗.๒.๓ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ความมั่นคงของชาติและป้องกัน การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจะมีผลเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ

๒๗.๓ นิยามศัพท์

๒๗.๓.๑ การประท้วง หมายถึง การแสดงออกด้วยการกระทำ เพื่อแสดงให้เห็นว่า คัดค้านหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งมีหลากหลายวิธี เช่น การอดข้าวประท้วง การเดินประท้วง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกทางสังคมและการเมือง โดยการประท้วงที่ใช้ความรุนแรงก่อให้เกิดความวุ่นวายจนกลายเป็นการก่อการจลาจล

๒๗.๓.๒ การก่อการจลาจล หมายถึง การก่อความไม่สงบที่มีลักษณะคล้ายสงครามกลางเมือง คือมีมวลชนขนาดใหญ่รวมตัวกันเคลื่อนไหวเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และอาจจะไม่สามารถควบคุมมวลชนที่มารวมตัวกันนั้นได้ จนนำไปสู่การจลาจล สร้างความวุ่นวาย สับสนและเกิดความเสียหาย โดยเมื่อสถานการณ์พัฒนาสู่การจลาจลแล้วก็จะมีการปราบปรามจากเจ้าหน้าที่รัฐ

๒๗.๔ หลักการปฏิบัติ

๒๗.๔.๑ การชุมนุมประท้วงนั้น โดยทั่วไปจะต้องพิจารณาว่า เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนที่สามารถจะชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธภายในของเขตกฎหมาย การป้องกันและระงับการชุมนุมประท้วงและการก่อการจลาจลต้องปฏิบัติอย่างละมุนละม่อม ใช้การเจรจาทำความเข้าใจ และการประสาธัมพันธ์ทุกรูปแบบ

๒๗.๔.๒ การใช้กำลังเข้าระงับการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจลควรเป็นมาตรการสุดท้าย เมื่อไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

๒๗.๔.๓ อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

(๑) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ควบคุม ดูแล ป้องกัน และระงับการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจลในเขตพื้นที่ของตน และสนับสนุนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ ในการปฏิบัติการป้องกันและระงับการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล

(๒) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ มีหน้าที่อำนาจการ ควบคุมดูแล การป้องกันและระงับการชุมนุมประท้วง และก่อการจลาจล ไม่ให้ลุกลามขยายไปนอกเขตพื้นที่ และระงับเหตุการณ์ให้ยุติลงโดยเร็ว ซึ่งจะต้องประสานงาน ควบคุม ดูแลสั่งการกับหน่วยตำรวจในท้องที่ หน่วยราชการส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล ไร่ใหม่พัฒนา มีหน้าที่อำนาจการ สั่งการ ประสานงาน สนับสนุน การปฏิบัติเพื่อป้องกันและระงับการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล ในพื้นที่ตำบลทั้งหมด

(๔) กระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชน เข้าร่วมปฏิบัติงานเพื่อระงับการชุมนุมประท้วง และก่อการจลาจล รวมทั้งติดตามผลการแก้ไขปัญหาให้คล่อง

(๕) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ มีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติการป้องกัน และระงับการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจลในระดับชาติ โดยศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยประสานด้านการข่าว และข้อมูลที่สำคัญในการปฏิบัติงาน

๒๗.๕ ขั้นตอนการปฏิบัติ

๒๗.๕.๑ ก่อนเกิดภัย

การเตรียมความพร้อม มีแนวทางดังนี้

(๑) หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการป้องกันและระงับการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล ดำเนินการติดตามสถานการณ์ ตรวจสอบเงื่อนไข ประเด็นปัญหาความเดือดร้อน ความขัดแย้งที่มีในพื้นที่ เพื่อเตรียมการป้องกันและแก้ปัญหาและจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและระงับการชุมนุมประท้วงและก่อการจลาจล

(๒) จัดเตรียมกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องจักรกล อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ระบบการสื่อสาร ยานพาหนะ เป็นต้น และมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติไว้ให้พร้อม

(๓) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการปฏิบัติการทางจิตวิทยา ขจัดเงื่อนไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างส่วนราชการกับประชาชนหรือระหว่างเอกชนด้วยกันในพื้นที่

๒๗.๕.๒ ขณะเกิดภัย

การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทางดังนี้

(๑) กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ

(๑.๑) เมื่อตรวจสอบพบหรือได้รับรายงานว่ามีเงื่อนไขประเด็นปัญหาข้อขัดแย้ง ความเดือดร้อนขึ้น ให้ติดตามสถานการณ์ศึกษาวิเคราะห์สาเหตุ และประสานงานกับส่วนราชการ องค์กรเอกชน ประชาชนที่

(๑.๒) เกี่ยวข้องโดยทันที และให้ผู้อำนวยการอำเภอ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปยังพื้นที่ที่เกิดเหตุและดำเนินการเจรจาทำความเข้าใจกับผู้นำการชุมนุมให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐเป็นประการสำคัญเร่งด่วน

(๑.๓) เมื่อไม่สามารถเจรจา ยุติประเด็นปัญหา ข้อขัดแย้ง ความเดือดร้อนต่างๆ ได้ ให้จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หรืออาสาสมัครอื่นๆ ทำหน้าที่รักษา ความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และจัดการจราจร โดยกำหนดพื้นที่สำหรับกลุ่มผู้ชุมนุมให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐเป็นประการสำคัญเร่งด่วน

(๑.๔) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงาน สนับสนุนได้ตามความเหมาะสม

(๑.๕) รายงานเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ทราบทันที และรายงานเหตุการณ์มายังกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พร้อมทั้งให้ วิเคราะห์สาเหตุ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาพร้อมกันด้วย

(๑.๖) เมื่อกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไม่สามารถควบคุมเหตุการณ์ได้ ให้กอง อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเข้าควบคุมเหตุการณ์ กรณีกลุ่มผู้ชุมนุมประท้วงเดินทางมายัง จังหวัด ให้ผู้อำนวยการในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไปร่วมปฏิบัติหน้าที่ ณ พื้นที่การชุมนุมประท้วงด้วย

(๒) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพชรบุรี

(๒.๑) เข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาการชุมนุมประท้วงตามอำนาจหน้าที่ของตน เมื่อพิจารณาเห็นว่า เกินขีดความสามารถหรือเกินอำนาจหน้าที่ให้ประสานงานไปยังหน่วยที่เป็นผู้รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหา ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค

(๒.๒) ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ให้จัดเจ้าหน้าที่ร่วมแก้ไขปัญหาภัยกับกองอำนวยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล ไร่ใหม่พัฒนาทันทีเมื่อได้รับการประสาน

(๒.๓) ให้จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และกำลังอาสาสมัครหน่วยอื่น เข้าปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัย โดยกำหนดพื้นที่ เพื่อจำกัดขอบเขตการชุมนุม ประท้วงมิให้ขยายลุกลามออกไป

(๒.๔) ให้ปฏิบัติการทางจิตวิทยา การประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ และการเจรจาโดยผู้อำนวยการ จังหวัดร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อระงับการชุมนุมประท้วง

(๒.๕) รายงานเหตุการณ์ชุมนุมประท้วงและการจลาจลให้กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธาณภัยแห่งชาติ และศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทยทราบ

(๒.๖) จัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์เพื่อชี้แจงข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชนและสื่อมวลชน ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการจังหวัด

(๒.๗) ในกรณีปัญหาการชุมนุมประท้วงไม่ยุติ และกลุ่มผู้ชุมนุมเดินทางไปชุมนุมที่ส่วนกลาง ให้ผู้อำนวยการจังหวัด แจ้งไปยังจังหวัดที่ใกล้เคียงเพื่อประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ และตำรวจทางหลวง

(๒.๘) ตามเส้นทางที่กลุ่มผู้ชุมนุมจะเดินทางผ่าน ให้ติดตามความเคลื่อนไหวอย่างใกล้ชิด และให้ผู้อำนวยความสะดวกจังหวัด รวมทั้งหัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้องเดินทางไปแก้ไขปัญหาพร้อมกับส่วนกลาง

๒๗.๕.๓ หลังเกิดภัย

การจัดการหลังเกิดภัย มีแนวทางดังนี้

(๑) กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ติดตามผลการแก้ไขปัญหาให้เสร็จสิ้นลงโดยเร็ว

(๒) ประชาสัมพันธ์ ปฏิบัติการทางจิตวิทยาเพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจในข้อเท็จจริงที่ถูกต้องในการแก้ไขปัญหาและมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงานของรัฐ

(๓) ฟื้นฟูบูรณะสิ่งที่เสียหายให้กลับคืนสู่สภาวะปกติ

(๔) ดำเนินการตามกฎหมาย เมื่อปรากฏว่าได้มีการกระทำละเมิดกฎหมาย

ภาคผนวก

ข้อมูลพื้นฐานแหล่งทรัพยากรในพื้นที่ด้านความช่วยเหลือเมื่อเกิดสาธารณภัย

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

ลำดับ	รายการ	จำนวน	ชื่อเจ้าของ	หมายเลขโทรศัพท์
ส่วนราชการ				
๑	รถยนต์บรรทุกน้ำขนาด ๑๐๐,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน	ที่ทำการปกครองอำเภอชะอำ	๐ - ๓๒๔๓ - ๑๐๓๘
๒	รถยนต์บรรทุกน้ำขนาด ๕๐,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน	อบต. ไร่ใหม่พัฒนา	๐ - ๓๒๔๐ - ๔๕๓๕
๓	รถยนต์บรรทุกน้ำขนาด ๕๐,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน	ศูนย์ป้องกันไฟป่า หนองพลับ	
๔	รถยนต์บรรทุกน้ำขนาด ๕๐,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาห้วยทรายฯ	
๕	รถยนต์บรรทุกน้ำขนาด ๕๐,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน	อบต. ห้วยทรายเหนือ	๐ - ๓๒๓๕ - ๔๔๔๘
๖	รถยนต์บรรทุกน้ำขนาด ๕๐,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน	อบต.สามพระยา	๐ - ๓๒๔๕ - ๖๑๑๖
๗	รถดับเพลิง	๔ คัน	ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองชะอำ	๐ - ๓๒๔๓ - ๑๒๒๒
๘	รถดับเพลิง	๓ คัน	ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลนายาง	
๙	ถังดับเพลิง	๓ ถัง	อบต.ไร่ใหม่พัฒนา	๐ - ๓๒๔๐ - ๔๕๓๕
ภาคเอกชน				
๑๐	รถยนต์บรรทุกน้ำ ๖ ล้อ	๑ คัน	นายสุพล หมอนทอง	๐๘ - ๑๕๑๕ - ๔๘๔๓
๑๑	รถยนต์บรรทุกขนาด ๖ ล้อ	๑ คัน	นายสำราญ เหมือนอ่วม	๐๘ - ๕๕๑๑ - ๒๓๘๐
๑๒	รถยนต์บรรทุกขนาด ๑๐ ล้อ	๒ คัน	นายสมพร นวลทอง	๐๘ - ๓๐๔๒ - ๐๘๖๐
๑๓	เครื่องสูบน้ำ	๑ เครื่อง	นายสำรอง แดงพลับ	๐๘ - ๕๐๓๖ - ๓๒๕
๑๔	เครื่องปั่นไฟ			
๑๕	เต็นท์	๒๐ หลัง	นายบุญธรรม นุชนารถ	
๑๖	รถไถ	๑ คัน	นายสะอาด ตั้งศิริ	๐๘ - ๑๑๕๓ - ๘๘๓๒
๑๗	รถแบ็คโฮ	๒ คัน	นายสุพล หมอนทอง	๐๘ - ๑๕๑๕ - ๔๘๔๓

ข้อมูลส่วนราชการในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อการประสานงานเมื่อเกิดสาธารณภัย

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

ลำดับ	ชื่อสถานที่/ตำแหน่ง	ชื่อ - นามสกุล ผู้สามารถติดต่อได้	หมายเลขโทรศัพท์
๑	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	นายนิติภัทร พิมพ์พิริยากุล	๐ - ๓๒๔๒ - ๖๒๓๐
๒	พัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์จังหวัด	นางชัชจิต คุปต์กาญจนากุล	๐ - ๓๒๔๒ - ๖๐๕๑
๓	สำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัด		๐ - ๓๒๔๒ - ๖๑๔๔
๔	ศูนย์พัฒนาสังคม หน่วย ๓๗	นายสุรศักดิ์ หนูพรหม	๐ - ๓๒๔๐ - ๐๗๖๒
๕	ที่ทำการปกครองอำเภอชะอำ		๐ - ๓๒๔๓ - ๐๖๕๐
๖	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอชะอำ	นายวิรัตน์ ลากหลาย	๐ - ๓๒๔๓ - ๑๒๑๘
๗	สำนักงานเกษตรอำเภอชะอำ	นายบุญส่ง ช่อพฤษย์	๐ - ๓๒๔๓ - ๑๒๔๘
๘	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอชะอำ	นายประสาน วงศ์ลาวัลย์	๐ - ๓๒๔๓ - ๑๑๖๓ ๐ - ๓๒๔๓ - ๐๗๕๓
๙	ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคงอำเภอชะอำ	นายสุนทร ธนังสิทธิ์	๐ - ๓๒๔๓ - ๐๖๕๐ ๐๘ - ๕๘๐๗ - ๒๓๒๖
๑๐	สำนักงานเทศบาลเมืองชะอำ	-	๐ - ๓๒๔๓ - ๑๑๒๓
๑๑	กองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองชะอำ	-	๐ - ๓๒๔๓ - ๑๒๒๒
๑๒	หัวหน้าตำรวจตำบลชุมชนตำบลไร่ใหม่		
๑๓	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอชะอำ		๐ - ๓๒๔๓ - ๑๕๓๔ ๐ - ๓๒๔๓ - ๑๔๑๑
๑๔	ศูนย์ควบคุมไฟฟ้า หนองพลับ		
๑๕	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ		๐ - ๓๒๕๕ - ๓๒๕๒ - ๓
๑๖	ผกก.๑ กองกำกับการฝึกพิเศษ ค่ายพระรามหก	-	๐ - ๓๒๕๐ - ๘๐๒๖ ๐ - ๓๒๕๐ - ๘๐๒๘
๑๗	กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๑๔๔		๐ - ๓๒๔๔ - ๖๔๖๑
๑๘	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี		๐ - ๓๒๔๐ - ๐๗๕๒
๑๙	สำนักงานเทศบาลตำบลนายาง		๐ - ๓๒๔๓ - ๑๓๕๘
๒๐	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทรายเหนือ	นายเกษม เกิดโต	๐ - ๓๒๓๕ - ๔๔๔๘
๒๑	องค์การบริหารส่วนตำบลบางเก่า	นางแสงอรุณ สมุทรภักดี	๐ - ๓๒๔๔ - ๘๓๔๘
๒๒	องค์การบริหารส่วนตำบลสามพระยา	นายอุดมพงษ์ ถ้ำเลิศ	๐ - ๓๒๔๕ - ๖๑๔๕

๒๓	ป้องกันอำเภอชะอำ		๐ - ๓๒๔๓ - ๐๖๓๐
๒๔	สถานีอนามัยบ้านรางจิก	นางสำรวย กลีบสุวรรณ	๐๘ - ๖๐๕๓ - ๒๕๓๘
๒๕	สถานีอนามัยบ้านไร่ใหม่	นายสมชาย รัตนวิสัย	๐๘ - ๓๐๐๐ - ๕๖๖๔
๒๖	สถานีอนามัยบ้านโป่งแย้	นายชาติรี แสงมีศรี	๐๘ - ๑๓๕๕ - ๘๕๐๐

ข้อมูลบุคลากรในพื้นที่เพื่อการประสานงานเมื่อเกิดสาธารณภัย

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์
๑	นางเครือมาศ หมอนทอง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	๐๘ - ๑๓๘๐ - ๒๑๓๓
๒	นายเสรี หมอนทอง	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	๐๘ - ๑๓๓๑ - ๕๔๒๕
๓	นายสำอวค์ สังข์ศิริ	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	๐๘ - ๕๔๑๔ - ๒๖๓๒
๔	นายเลื่อน คำนิล	เลขานุการนายกฯ	๐๘ - ๕๒๕๖ - ๑๓๕๓
๕	นายสุพล หมอนทอง	กำนันตำบลไร่ใหม่พัฒนา	๐๘ - ๑๕๑๕ - ๔๘๔๓
๖	นายเจ็อน จุนเจือ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑	๐๘ - ๖๑๓๔ - ๕๘๓๖
๗	นางวันเพ็ญ วงศ์ลาวัณย์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒	๐๘ - ๖๑๓๔ - ๕๕๑๓
๘	นายสะอาด สังข์ศิริ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓	๐๘ - ๑๑๕๓ - ๘๘๓๒
๙	นายสมาน เสือทอง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔	๐๘ - ๖๐๖๓ - ๖๓๔๐
๑๐	นายประภาส เหมือนอ่วม	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕	๐๘ - ๓๑๑๒ - ๔๕๕๒
๑๑	นายอเนก จันทร์นิล	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖	๐๘ - ๑๐๑๑ - ๕๐๓๐
๑๒	นายสงวน รอดพัน	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗	๐๘ - ๑๕๒๐ - ๓๓๓๕
๑๓	นายบุญมา จันทร์ทอง	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑	๐๘ - ๓๑๕๓ - ๑๖๕๖
๑๔	นายศรชัย เครื่องทิพย์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๑	๐๘ - ๕๘๓๖ - ๕๔๒๔
๑๕	นายสมพร นวลทอง	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๒	๐๘ - ๓๐๔๒ - ๐๘๖๐
๑๖	นายเชื่อน ชูจิตต์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๒	๐๘ - ๖๐๒๔ - ๑๒๐๐
๑๗	นางประเทือง สังข์ศิริ	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๓	๐๘ - ๑๑๕๕ - ๕๓๒๓
๑๘	นางสาวณิชากรนต์ เขียวคลี่	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๓	๐๘ - ๓๓๑๒ - ๓๔๒๖
๑๙	นายเงิน เรืองทิพย์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๔	๐๘ - ๑๓๕๘ - ๕๑๕๖
๒๐	นายทิน พุทธชาติ	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๔	๐๘ - ๑๑๕๘ - ๓๖๓๕
๒๑	นายสำรวย เหมือนอ่วม	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๕	๐๘ - ๕๕๑๑ - ๒๓๘๐
๒๒	นายสมศักดิ์ ดวงจันทร์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๕	๐๘ - ๑๑๕๓ - ๓๒๓๘
๒๓	นายปรีดา งามคง	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๖	๐๘ - ๓๘๒๖ - ๑๑๕๕
๒๔	นายเกื้อ ผลประโยชน์	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๖	๐๘ - ๑๕๔๔ - ๑๐๒๓

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์
๒๕	นายบุญยืน หอมทอง	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๗	๐๘ - ๓๓๑๕ - ๑๐๗๒
๒๖	นายนาวิน เหมือนอ่วม	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๗	๐๘ - ๕๓๗๓ - ๔๒๗๑
๒๗	นายสมวย พันนันท	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๘	๐๘ - ๕๕๔๗ - ๘๔๐๓
๒๘	นายสมศักดิ์ ทองคล้าย	สมาชิกสภา อบต. หมู่ที่ ๘	๐๘ - ๗๖๖๓ - ๕๔๑๕
๒๙	นายสุริน เพชรแย้ม	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๖๐๕๖ - ๙๖๐๑
๓๐	นายตำรวจ มีนา	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๑๒๕๓ - ๖๕๕๖
๓๑	นายชลิน เทพเต็ม	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๗๕๗๗ - ๔๖๗๒
๓๒	นายทินกร คงบังคับ	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	-
๓๓	นายไชยา งามชม	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๑๗๕๖ - ๙๒๒๕
๓๔	นายพิเชษฐ อยู่ชมบุญ	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	-
๒๕	นายบรรจบ คอยหางย	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๗๕๓๓ - ๙๐๔๑
๓๐	นายสมศักดิ์ กลิ่นเชย	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	-
๓๑	นายเกษม แดงพลับ	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๓๓๑๗ - ๒๙๑๙
๓๒	นายรูป จันท์ห่วย	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	-
๓๓	นายสุมล อู่สุวรรณ	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๗๕๗๑ - ๕๘๙๔
๓๔	นายเนือง วันเพ็ญ	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๗๑๕๗ - ๕๗๔๕
๓๕	นางณรงค์ กล้าหาญ	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๕๗๘๖ - ๘๑๓๐
๓๖	นายบุญเสริม ทับอุ้น	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๑๐๑๘ - ๖๑๕๓
๓๗	นายอุดม นุชนารถ	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๖๑๖๐ - ๙๖๖๔
๓๘	นายสุรินทร์ เมฆอ่อน	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	-
๓๙	นายวันชัย พันธุ์นันท	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	๐๘ - ๗๑๕๗ - ๙๓๙๖
๔๐	นายจิรภัฏ อู่เงิน	ทีมกู้ชีพ/กู้ภัย (OTOS) ประจำตำบล	๐๘ - ๙๒๕๐ - ๑๗๕๖
๔๑	นายวันชัย พันนันท	ทีมกู้ชีพ/กู้ภัย (OTOS) ประจำตำบล	๐๘ - ๗๑๕๗ - ๙๓๙๖
๔๒	นายณรงค์ กล้าหาญ	ทีมกู้ชีพ/กู้ภัย (OTOS) ประจำตำบล	๐๘ - ๕๗๘๖ - ๘๑๓๐
๔๓	นายเนือง วันเพ็ญ	ทีมกู้ชีพ/กู้ภัย (OTOS) ประจำตำบล	๐๘ - ๗๑๕๗ - ๕๗๔๕
๔๔	นายมานัด เหมือนอ่วม	ทีมกู้ชีพ/กู้ภัย (OTOS) ประจำตำบล	๐๘ - ๔๕๗๑ - ๔๙๗๗
๔๕	นายเสนอ รอดพัน	ทีมกู้ชีพ/กู้ภัย (OTOS) ประจำตำบล	-
๔๖	นายไสว ชุ่นบวบ	ทีมกู้ชีพ/กู้ภัย (OTOS) ประจำตำบล	๐๘ - ๔๗๐๖ - ๗๑๐๔
๔๗	นายนิธิ สังข์ศิริ	ทีมกู้ชีพ/กู้ภัย (OTOS) ประจำตำบล	๐๘ - ๑๗๕๖ - ๕๗๘๗
๔๘	นายสนั่น หงษา	ทีมกู้ชีพ/กู้ภัย (OTOS) ประจำตำบล	๐๘ - ๔๕๗๑ - ๕๒๖๗
๔๙	นายนรภัทร เกียรติยากุล	ทีมกู้ชีพ/กู้ภัย (OTOS) ประจำตำบล	๐๘ - ๔๗๕๕ - ๑๕๗๒